ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\S\Siodmak Kurt\Siodmak_Kurt-LP1_neodpovida.PDB

PDB Name: Siodmak_Kurt-LP1_neodpovida
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.2.2004
Modification Date: 7.2.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Kurt Siodmak

L. P. 1 neodpovídá

Přeložil Viktor Seifert

1932

SFINX BOHUMIL JANDA

PRAHA

I.

Letecká plošina L. P. 1, dvakrát tak dlouhá jako ‚Evropa', pětasedmdesát metrů vysoká, obr z oceli a ze skla, dvě stě tisíc tun těžký, stála na mořskou míli od přístavu fayalského. Ohromná nahá plocha, sto padesát metrů široká, dutý plovák, mající na hřbetě dvě ploché, dlouhé budovy: strojovnu, vyrábějící proud a sílu a skrývající v sobě obrovské tanky na olej a benzin. Fronta záležela ze spouštěcích dveří do hangárů. Druhá budova vypínala své skleněné průčelí k moři; bylo v ní tři sta kabin s lázní, jídelny, plovárny. Gigantický hotel, který měl přijímati cestující a vzbudit v nich dojem, že spí na pevné půdě. Místnosti pro mužstvo byly ve východní části.

Celá plošina měla po zakotvení vyčnívat pětadvacet metrů nad hladinu moře, takže by jí ani nejvyšší vlny nemohly dosáhnouti.

L. P. 1 spočívala na dvaatřiceti plovácích, mohutných pilířích, které měly výtlak pěti set tisíc tun a sahaly padesát metrů hluboko do moře. Protože se moře pohybuje jen do nepatrné hloubky dvaceti metrů, takže plováky zasahovaly až do nepohyblivých vodních mas, byla L. P. 1 chráněna před každým otřásáním a letečtí hosté na ní byli doopravdy jako na nějakém ostrově.

Obrovské vlečné sítě spojené s plováky letecké plošiny dosahovaly mořského dna a měly k němu časem přirůsti. Čtyři jeřáby celkové výkonnosti šesti set tun zvedaly hydroplány, posazovaly těžké plováky letadel na kolejnice a malé elektrické dráhy odvážely ohromná letadla do hangárů.

Ve věži hotelu byl malý skleněný pokojík velitelův.

Zde seděl Schmiedecke maje hranatou hlavu opřenu o veliké ruce a lokty podepřeny na stole jako pilíře mající držeti kolísající budovu.

Schmiedecke měl na sobě tmavý pracovní plášť, který byl na prsou rozevřen; jeho oči s vodově jasnou duhovkou se zavíraly pod tlakem očních víček. Sotva však se víčka navzájem dotkla, trhla sebou hlava, široká prsa nabrala hlouběji dechu, jako by tím mohla zahnati spánek, oči se široce a násilně otevřely, ale vzápětí se zase zvolna zavíraly.

Nebylo pochyby: Schmiedecke se sotva držel na nohou. Tři týdny nespal — či skorem nespal, neboť jenom na několik hodin usnul v zálivu Biskajském, když vyčerpán sklouzl tady pod stůl maje nohy zkrouceny jako opilec, obličej bledý, jako by jej měsíc ozařoval, v rukou poslední radiogram Lennartzovy loděnice. — Sambach, aby ho čert vzal, ho nevzbudil. Nechal ho spát, zatím co ‚Labe' zápasilo s prudkou bouří majíc L. P. 1 ve vleku. Jistě se nedostali za hodinu vpřed o víc než o tři mořské míle.

A malý oddech ke spaní v kanálu? Pět hodin spánku na Azorách, v malém pokojíku bídné krčmy, kde se chtěl jen na tři minuty posadit ke stolu a jako na rozkaz klesl v bezvědomí? — A pak musil zaplatit pět malaga! Může spící člověk pít? A zrovna malaga, tu sladkou vodičku, kterou poroučejí jinoši svým dívkám… Proklatě! Jednou by se měl člověk vyspat, v hluboké, měkké, bílé posteli, docela hluboké a chladné, s pérovou vložkou, která přilehne k tělu, s poduškami něžnými jako žena po dlouhé, dlouhé plavbě — a pak spát — všecko se rozplyne, zvolna ztemní, zmizí, rozpadne se; daleko je Droste, k nenalezení, žádné rozkazy, žádné telegramy.

Klíč jiskrového telegrafu bzučí — SOS — SOS — SOS — SOS.

"Pane Schmiedecke!"

Schmiedecke ze sebe vyrazil temný zvuk, zavesloval rukama, nějaká sklenice padla na zem, při zařinčení skla otevřel oči, oteklá víčka se rozevřela. Schmiedecke zavřel ústa, až zuby cvakly. Pak se opět ovládl.

"Copak je?" ptal se drsným, nezvučným hlasem a odkašlal si; hrudní koš se mu otřásal. I jeho hlas byl ospalý — tři týdny nespat!

"Sambachu, člověče, mluvte přec!"
Sambach si přejel rukou ústa; ruka se mu třásla.
"Máte si přece lehnout!" vyjel si na něho Schmiedecke. "Já mám přec teď stráž. Já…" Přerušil se. Což právě nespal —?
",Labe'," pravil Sambach namáhavě, "tři kotle propáleny, rošty spadly, nemůže dál, alespoň pět dní se nehne s místa."
",Labe'?" zeptal se Schmiedecke, udeřil se do hlavy; jeho myšlenkový mechanismus spustil, selhal, pak fungoval soustavně a logicky.
Oba muži na sebe pohlédli. Jejich obličeje se zúžily, když si popatřili do očí. Pak se Schmiedeckův zrak uhnul.
"Sabotáž?" ptal se Sambach tiše. Nebyl zbabělý. Jakápak zbabělost? Ale když má člověk doma ženu a děti, šestiletého chlapce a malou, maličkou, tříletou holčičku…
"A mužstvo první strojovny," pokračoval Sambach nehýbaje se, jako by podával hlášení, "které včera dostalo dovolení odejít na pevninu, bylo dopraveno do fayalské nemocnice; všech pět mužů: Junghans, Meyring, Alster…"
Pohybem ruky mu Schmiedecke přetrhl další slova.
Schmiedecke se opřel o stěnu, myšlenky mu utíkaly jako odpoutaní koně. — Kdo pracoval proti nim — kdo má zájem na tom, aby L. P. 1 nedorazila k místu svého zakotvení? Lennartz se bál; Lennartz poslal L. P. 1 na cestu v noci, bez hluku. Proč nejel Droste s sebou?
Schmiedecke se otočil k oknu.
Tři tmavé kotouče dýmu visely na nebi, rozrůstaly se v obrovité pinie, klesaly až k obzoru, který se blyštěl v kovovém světle slunečním. Tři vlečné parníky táhly za sebou nákladní parník. Příď vlečené lodi vězela hluboko ve vodě, záď strměla do vzduchu, šroub se leskl. Tři vlečné lodi!
"Sambachu, tři vlečné lodi! Ty musíme dostat! Kašlu na ‚Labe', nemohu čekat ani na ‚Pillau'. Tři vlečné lodi! Dám se teď dopravit do Fayalu; promluvím telefonicky s Drostem; a hned se pokusím, jestli bych nedostal ty vlečné lodi. Člověče, Sambachu, my budeme moci tuhle rakev ještě včas dovléci k Bermudám!"
Náhle byl vesel. Obličej se mu vyhladil; modré, dobrosrdečné oči mrkaly na Sambacha, jako by měly radost z dobrého vtipu. Pak za sebou přirazil dveře.
Sambach koukl oknem. Tři vlečné lodi táhly mimo jako mravenci a Sambach byl přesvědčen, že všichni jdou vstříc neodvratnému osudu, strašlivému neštěstí. Jako by tu stáli na ztracené vartě, oddíl špatně ozbrojených vojáků proti neviditelnému nepříteli, který má strašlivé a nepřemožitelné zbraně.
My budeme moci tuhle rakev ještě včas.
Rakev!
Rakev — řekl si Schmiedecke!
II.
Bernard Droste sestupoval po schodech vedoucích z obytných místností Lennartzovy vily do vestibulu. Na posledním schodě se zastavil, chytil se za krk, jako by ho límec škrtil. Díval se za sluhou, který mimo něho spěchal s plnou mísou k vysokým skleněným dveřím, za kterými se pohybovali lidé.
Je nutno podati Lennartzovi ihned zprávu o tom, co bylo telefonováno z Azor, myslil si Droste. Teď se musí rychle jednat.
Mluvil z pokoje Gizelina, tam byl nerušen. Byla to chyba, že Schmiedecke telefonoval? Dlouhý telegram by snad byl býval jistější. Kdoví, kdo všecko seděl ve spojení! — Ale — kdoví, kdo všecko by byl četl telegram!
Cosi Drosta rozptýlilo. Neměl pohromadě myšlenky? Proč nepracoval dnes mozek bystřeji?
Snad se nemá v ložnici ženy konat důležitý telefonický rozhovor? Droste se usmál. Z žen si opravdu nic nedělal. S jedinou výjimkou: Gizely. Ta byla pro něho jedinou ženou na světě. Vždyť spolu s ní rostl, spolu si hráli v písku. Náleželi k sobě. A proč by telefon v ložnici…
Droste si dosud potahoval nákrčník. Schmiedecke povídal, že v každé z posledních tří nocí byl na přístavišti učiněn pokus sabotáže. Tři noci již nespal a bylo by prý nejlépe…
Schmiedecke nemohl chlapíky dopadnout. Jsou snad mezi mužstvem? Droste uvažoval. Byli to přec vesměs vyzkoušení lidé: Sambach, Künnecke, Hekker, lidé z radiového oddělení, montéři, elektrotechnici, zámečníci a kováři — nemožno.
Byli tu ještě číšníci, které poslala s sebou hotelová společnost, vesměs zdatní a spolehliví lidé. Právě se chystal otevřít skleněné dveře, když vyšla Gizela Lennartzová.
Gizela byla ve výtečné náladě. Měla na sobě černý, přiléhavý zvonový oblek. Zavřela dveře za sebou a jako by s sebou z místnosti odnesla hluk a spokojenost hostů.
Pohlédla do Drostova vážného obličeje. Droste jako by ji neviděl. Pohřížen v myšlenkách pozoroval její krásně řezaná ústa, divil se mimoděk, jak mohou býti její vlasy tak plavé, že září jako světlo. V podivném jeho rozladění mu připadalo, že ji vidí dnes po prvé — a zatím přece bylo jejich přátelství již dvacet let staré!
"Bernarde!" Gizela se ulekla jeho vážného obličeje.
"Je otec uvnitř?" ptal se Droste rychle a sáhl po klice.
"Takhle nemůžeš vstoupit," pravila Gizela starostlivě a narovnala mu nákrčník. "Otec sedí s Hanslym v kuřáckém koutku. Byls už představen Ellissenovi? Jsem velmi ráda, že jsem ho poznala. Přišel před několika minutami, Pechtold ho provádí jako krotitel zvěře." Políbila ho přívětivě a mateřsky, jako by to byl její dorostlý syn. Pak stanul Droste v sálu.
Slavnost na rozloučenou, myslil si, tady sedí kolem. Když nebyl uspořádán veřejný tamtam, chtějí alespoň mezi sebou udělat slavnost, nic bez oficiálního nátěru. Prosil jsem Lennartze, aby docela v tichu… Toho je vinen Pechtold. Nevím, co starý na něm má, jistě Pechtold zase přitáhl toho Hanslyho. Hansly už starého zpracuje.
Droste se opřel o stěnu a díval se k Lennartzovi. Ten však byl pohřížen v živý rozhovor s Hanslym. Vtom šel mimo

Pechtold. Droste ho zadržel. "Musím mluvit s Lennartzem. Byl byste velmi hodný, kdybyste ho upozornil. Nechci ho tam vyrušovat. Hansly nesmí nic zpozorovat."
"Co nesmí Hansly zpozorovat?" ulekl se Pechtold; vousy se mu zatřásly, vyklonil dopředu své dlouhé tělo, jako by byl připraven přijmouti zprávu o smrti blízkého příbuzného.
"Mluvil jsem se Schmiedeckem. Dnes v noci byl opět učiněn pokus sabotáže na L. P. 1."
"Na přístavišti?" Pechtold měl hlavu skloněnu. "To je darebáctví!" pravil posléze, ježto ho tísnilo Drostovo mlčení. "A co uděláme?"
"Poletím," řekl Droste rozhodně, "a nebudu čekat těch několik dní, až vaše prokletá loďka přiveze nářadí na Azory. Tehdy jsem vás proboha prosil, abyste jim dal všecko s sebou! Teď máme to darebáctví!"
Pechtold usilovně přemýšlel. "Počkejte radši ještě. Nemá přece účel pustit se nazdařbůh. Kde chcete sehnat vlečný parník? ‚Labe' není dosud v pořádku a ‚Pillau', která je má nahradit, může přec dorazit z Bermud v nejkrásnějším případě za čtyři dni!"
"To mi je jedno!" pravil Droste rozčileně. "Teprve až budeme na vodě, mohu se lépe chránit než v cizím přístavu. Ještě dnes v noci odstartuji, dal jsem Schmiedeckovi pokyny. Najal tři vlečné parníky. Nemohu déle čekat, lhůta je beztak těsná."
"Také vlastně nevím, co by se tu dalo dělat. Snad bude vskutku nejlíp, když vyjedete, Droste! Ale vidíte všecko moc černě! Nebude žádné neštěstí, když lhůtu trochu překročíme, jistě docílíme prodloužení termínu. A pak je tady přece ještě také Hansly!"
"Jistě dostanete od Hanslyho procenta?" ptal se Droste zuřivě. A náhle se v něm ozvala nedůvěra k tomuto dlouhému, hladkému muži. Pechtold byl sice už patnáct let zaměstnán v loděnici a Droste dovedl oceniti jeho práci. Ale co se tady dělo? Náhle se mu zdálo, že Pechtold brzdí rychlé vypravení. Zdálo se, jako by měl zájem na tom, aby byl Hansly zatažen do toho obchodu, kterým Lennartzova loděnice stála nebo padala. V poválečných letech se počet zakázek značně zmenšil. Lennartz vsadil všecko na jednu kartu: Lennartz, střízlivý, vypočítavý obchodník, se hnal za snem lidstva, zříditi bezpečné letecké spojení mezi Evropou a Amerikou. Chtěl zakotviti v moři plošinu, na poloviční cestě mezi Bermudami a Azorami. Tam měla mít letadla možnost přistáti, načerpati novou pohonnou látku, provésti opravy. Velký hotel by přijal hosty. Pak by stačilo čtrnáct hodin letu do New Yorku, ke kterézto cestě potřebují parníky desateronásobné doby. Ministerstvo národního hospodářství prohlásilo, že je ochotno poskytnouti zápůjčku v okamžiku, kdy první letadlo přistane na plošině. Lennartz použil všeho svého úvěru a přes odpor paroplavebních společností vytvořil to gigantické dílo. Vláda určila lhůtu: do dvaadvacátého musilo být všecko vyřízeno, jinak by byla zápůjčka odvolána.
Práce postupovala velmi pomalu. Byl toho vinen Pechtold? On se měl postarat o úplné vybavení. Ale L. P. 1 byla odvlečena jen s nejnutnějšími nástroji. Také potravin bylo na palubě jenom na několik týdnů. "Plošina má být co nejméně zatížena, aby se dala lépe vléci," odůvodňoval Pechtold.
"Myslíte, že bude líp, když ještě počkám, Pechtolde? Odkud vychází ta sabotáž? Že ‚Labe' nemůže L. P. 1 odvléci, protože leží s propálenými kotly u Azor, nutno rovněž přičíst na konto našich protivníků. Snad za tím vězí Hansly?" Droste se nutil k úsměvu; Pechtold se hlasitě rozesmál.
"Vidíte všudy strašidla, Droste. Máte důkazy, že bylo ‚Labe' úmyslně poškozeno?"
"A Schmiedecke…"
"Schmiedecke? Schmiedecke je bezhlavý, to jsem vám už častěji říkal. Nechápu vás, jak jste mohl Schmiedecka pověřit tím obtížným úkolem. Ale jen jeďte dnes v noci, já už ‚starého pána' uvědomím. Konečně mu to můžete říci také sám!" Droste pohlížel za Pechtoldem. Nelíbil se mu. Cosi viselo ve vzduchu. Droste se nemohl ubránit dojmu, že ti lidé zde v té místnosti se tváří spokojeně a vesele, zatím co za nimi stojí nevýslovné nebezpečí, které všichni tuší.
Co by se stalo, kdyby plošina pozdě zakotvila, kdyby smlouva s ministerstvem padla a lhůta k výplatě zápůjčky nebyla prodloužena? Pak by byly všechny naděje a úzkosti marný. Pak by byl konkurs Lennartzovy loděnice nevyhnutelný, pak by paroplavební koncern, na jehož špici stál Hansly, koupil L. P. 1 za babku a používal by jí jen pro poštovní letadla. Pak by bylo po pokroku světa, po snu, který měl přiblížiti obyvatele dvou zeměd ílů. Pechtold mluvil se šéfem. Lennartz se rychle omluvil Hanslymu a přišel k Drostovi.
Zestárl, myslil si Droste soucitně. Jeho vlasy byly vždycky bílé, co ho znal. Proč vlastně vypadá starší?
"Ty chceš dnes letět, Droste?" ptal se Lennartz. Opřel se o stěnu, jako by s jedním z hostů hovořil o všedních, zábavných věcech. Ale v očích měl nepokoj; po prvé na něm Droste postřehl lehkou zemdlenost. Lennartz nikdy nejmenoval Drosta křestním jménem.
Již tehdy, když se ujal mladého Bernarda Drosta, syna nešťastně zahynuvšího inženýra, jmenoval ho rodným jménem, tak jak byl zvyklý jmenovat otce. ‚Časem v něm obraz otce a syna splýval.' Někdy říkával Lennartz Bernardu Drostovi žertem, že se v posledních třiceti letech velmi změnil ve svůj prospěch, ačkoli prý i tehdy byl zdatný pracovník.
"V hodině odstartuji, příliš mnoho na tom záleží, pane Lennartzi," řekl Droste určitě. "Nařídil jsem, aby Schmiedecke najal tři vlečné lodi. Poletím naproti ‚Pillau'! Získáme tím tři dny. A pak se nám už nic nemůže stát!"
"Věříš, že tu jde o nějakou sabotáž, Droste?"
"Až dosud nám nemohli nic vážného provést a myslím, až budu na L. P. 1, že to strašení přestane. Co vlastně chce Hansly ještě od vás?"
"Ujišťuje mě o svém přátelství a jeho přátelství je totožné s jeho taškou. Udržuji si ho vřelého, protože člověk nemůže mít nikdy dost zadních vrátek otevřených. Nicméně mu nedůvěřuji."
"Komupak se dnes může důvěřovat?" ptal se Droste trpce a očima hledal Pechtolda. "Doufám, že mě Pechtold nenechá na holičkách."
"Doufejme, že všecko dobře dopadne." Lennartz uchopil Drostovu ruku.

Droste cítil lásku toho starého muže a naději a důvěru, kterou v něho vkládá.
Nezklamu ho, uvažoval a usmál se, aby zakryl lehké vzrušení.
"Sbohem, hochu, naše přání jsou s tebou!" Lennartz se otočil a Droste se za ním díval, jak zpříma kráčí pokojem.
III.
Droste měl pocit, že se teď musí navždy rozloučiti s tímto domem, že ho světlo lamp naposled pozdravuje a že Gizela zmizí z jeho života stojícího před temnou branou.
Zavřel za sebou dveře, jako by zavíral dvířka spacího oddělení ve vlaku, který ho má odnésti do dálné země, rychle přešel chodbou jasně osvětlenou a vstoupil do malého, mdle osvětleného pokoje.
Byla to pracovna vykládaná tmavým dřevem. U okna stála žena, její vlasy zasvítily v paprscích lampy. Dívala se do noci, do tmavé, bezhvězdné noci, rozdělené ve dvě polovice vzdáleným, rozptýleným odleskem světla odrážejícího se na nízkém nebi.
Droste za sebou tiše zavřel dveře. Proč vstoupil znovu do pracovny? Jak věděla Gizela, že přijde? Čekala na něho? Vzpomněl si na mnoho drobných nehod, setkání, tušení. Na stejné myšlenky a nevyslovená přání, která byla splněna a svým splněním se zdála samozřejmá. Nebylo to vůbec záhadné, že tu Gizela čekala a že on musil do té místnosti vstoupit.
Gizela se jen usmála trochu zamyšleně.
Neměla vlastně, co by již mluvila.
Měla snad říci: "Přeji ti všecko dobré," nebo: "Vrať se zdráv," nebo: "Nashledanou"?
"Za pět minut přijede auto," řekla Gizela konečně. "Nechceš se převléci? Dala jsem ti světlý oblek nahoru do tlumoku."
"Převléknu se v letadle, Gizelo."
Droste setřásl se sebe stísněnost, která ho už celý den svírala. Proč pořád pobíhal, jako by měl být popraven na základě neodvratného rozsudku? Kde bylo jaké nebezpečí? Brzy bude na Azorách, za několik dní bude přístav pro letadla zakotven — a obchod, obchod jako každý jiný tím bude vyřízen. Začne se pracovat na novém obchodě, možná že ještě obtížnějším.
Droste se nebál o svůj život. Nebylo bezstarostnějšího člověka než on. Ale jeho život byl pro něho nerozlučně spjat s prací a to, čeho se bál, byl souhrn náhod, které budily zdání, jako by byly inscenovány nepřemožitelnými, neznámými mocnostmi, aby byla ohrožena jeho práce a tím i jeho život. Schmiedecke volal z Azor. Schmiedecke se nedal tak snadno přivést z rovnováhy. Protože volal, byl Droste přesvědčen, že hrozí vážné, ba smrtelné nebezpečí.
Práce ho ovládala zcela. Byl jako parní kotel nějakého stroje dodávajícího sílu pístům, pákám a převodům. Hnána jeho pracovním tempem, dýchala Lennartzova loděnice, veliké, povykující zvíře, pohlcovala lidi a hmoty, chrlila lodi a stroje, stavěla zvonivými kladivy ocelová těla, která plula světovými moři obtížena výrobky všech zemědílů.
Dvoje dlouhé zatroubení se ozvalo pod okny. Světla zaplanula.
"Ráda bych tě doprovázela," pravila Gizela smutně, "ale budu musit zůstat u otce."
"Denně s tebou budu mluvit, Gizelo," řekl Droste a usmíval se. "Vždy ve tři hodiny na krátké vlně, kterou nám vláda dala k disposici. Pak ti vždycky řeknu, že je všecko v pořádku. Zbývá přece již jen několik dní do dvaadvacátého, kdy musí být přístav pro letadla zakotven."
Podal Gizele ruku jako nějakému kamarádovi.
Dosud nikdy jsme nemluvili o sobě, uvažovala starostlivě. Pořád mluvíme o práci. Jako by jsme sami byli čímsi vedlejším, jako by nás jen práce mohla spojovati.
Pohlížela Bernardovi zkoumavě do úzkého obličeje. Jestlipak vskutku nemyslí na nic jiného než na práci a zase na práci? Jestlipak ho někdy napadlo, že jsem žena, která by mohla žádat něco jiného, která se nedá ustavičně odstrkovat za stroje a obchody?
V tom okamžiku si uvědomovala, že neví nic o Drostových myšlenkách, že neví nic o jeho cestách. Že není nic než kamenem v jeho stavbě, nepatrnou pomocí pro rozvinutí jeho síly. Chápala, proč otec k Bernardovi lne, chápala shodnost v jednání a ve chtění obou mužů, věděla, že ona jest jenom článkem řetězu, který ty dva muže spojuje.
Miloval ji Bernard?
"Tvůj vůz čeká. Zítra odpoledne ve tři hodiny spolu budeme mluvit!"
Droste jí stiskl ruku. Ani ho nenapadlo, že by mohla čekat na políbení, že by snad měl promluvit několik laskavých, milých slov, která již dlouho mezi nimi stála a čekala jen, až budou vyslovena. Byl mužem zcela ovládaným ideou svého životního díla. Toto životní dílo bylo ohroženo a okolnost ta ho dělala hluchým ke všem ostatním hlasům.
"Ve tři hodiny odpoledne, Gizelo," pravil a v myšlenkách byl už daleko odtud.
Ve tři hodiny, jako by se mnou umlouval schůzku k vypití koktailu, myslila si Gizela bolestně naslouchajíc jeho rychlému kroku, který se vzdaloval, a dívala se oknem.
Zavřela oči, když auto vyjelo.
Jinak by byla viděla, že spustil okénko a kynul jí.
IV.
"Věřím v uhranutí!" Ohromný vějíř z pštrosích per byl rozložen a zakrýval obličej. Axel Ellissen pohlížel do dvou černých, vzrušených očí.
Strčil ruce do kapes a usmíval se.
"Nikdy bych byl nevěřil, že jste pověrčivá, milostivá paní. Myslím, že jenom černým očím se přičítá ‚jettatura'. A já mám přece bohužel oči jasné jako voda."
Nestaral se o zástup obdivujících se žen, které stály kolem něho, zřejmě věnoval svou přízeň černým očím, které na něho pohlížely, aniž by jen jedinkrát sklopily víčka.
"Dovedu si váš uhrančivý pohled velmi dobře představit!" Paní Thea Drewsová se zasmála rozčileně a sklapla

staromódní vějíř, sbírku dlouhých pštrosích per vhodných pro revuální hvězdu ve finále. Držela si vějíř před ňadry a Ellissen měl dojem, že se dívá neoblečena přes nějakou zástěnu z pér.
"Ale musí přece být nějaký důvod, že jste se vrátil sám z výzkumné cesty."
"Říká se, že jste své soudruhy…"
"Sežral!" doplnil Ellissen lhostejně. "Bydlím v ‚Evropském dvoře'," řekl pohlížeje ironicky do černých očí, "omluvte mě, prosím!"
Uklonil se trochu a odešel.
"Teď vybuchne," myslil si spokojeně. "To si nemůže nechat líbit." Plížil se jako zvíře podél zdi, otočil se na rohu a zašilhal k ní.
Sledovala ho očima, teď se jejich zraky setkaly. Thea Drewsová se usmívala.
Ellissen se prudce otočil, zamručel nějakou nadávku a zároveň se podivil houževnatosti té ženy. Měla být polárním badatelem, myslil si uštěpačně, má silnou kůži, ta chrání před zimou!
Pojednou si připadal velmi osamělý a neužitečný. Tajně a nenápadně odejdu, uvažoval spokojeně, skorem toužebně.
Ale pak si vzpomněl na svůj chladný hotelový pokoj; s povzdechem pohlédl na mísu s ovocem, stojící před ním. Barevné plody mu připomněly dvě opuštěná, mrtvá léta v ledové poušti severní točny, až se otřásl. Co by byl dal za to v těch dlouhých šedých dnech, kdy se slunce rudě a váhavě vynořovalo nad obzor a posléze zhasínalo jako vypálená svíčka, co by byl dal za to, kdyby byl tehdy mohl držet v rukou tyto barevné plody jako symbol teplého slunce a vracejícího se života, který se zdál být tak vzdálený a tak nenavratitelný!
Pomalu kráčel chodbou, ruce v kapsách, a díval se zvědavě na tmavé obrazy na stěnách, kvetoucí ženy v staromódních krojích, které se na něho radostně usmívaly.
Bezmyšlenkovitě, z bezděčné zvědavosti stiskl jednu kliku; spatřil před sebou tmavý, prázdný pokoj, rozeznal v koutě nízkou vitrínu odrážející úzký paprsek světla.
Jako by teď byla jeho zvědavost ukojena, zavřel zase dveře, ale hned zase pocítil žhavou touhu otevříti další dveře, jako by tím mohl přijít na stopu nějakému tajemství. Opět otevřel tiše, jako by páchal krádež. I tento pokoj byl tmavý. Vplížil se do neznámého, tajemného pokoje, zastavil se naslouchaje pozorně a uvědomuje si teď svou dětinskou zvědavost.
Náhle se rozsvítilo světlo. Stál oslepen uprostřed pokoje jako dopadený zloděj. Gizela Lennarztová stála v rohu vedle psacího stolu, ruku na vypínači a dívala se na něho překvapeně.
"Odpusťte!" řekl Ellissen rozpačitě a chtěl své mohutné tělo opět bez hluku dostat z pokoje ven, zastavil se však, protože ho napadlo, že musí své chování vysvětlit. Pouze se však zatvářil tak napjatě a zarmouceně, že se Gizela musila dát do smíchu.
"Jste zvyklý prohlížet cizí pokoje?" pravila se smíchem, "nebo jste zabloudil?"
"Nudím se," řekl rychle a upřímně.
"Proto tedy jdete do cizího pokoje, kde myslíte, že nikdo není?" Gizela na něho pohlížela udiveně, když přisvědčil.
"To je mé veliké tajemství, milostivá slečno," pravil. "Nemohu být bez lidí a přece nemohu být s mnoha lidmi pohromadě. Nejlepší pro mne je, když sedím v prázdném pokoji a vím, že je nablízku mnoho lidí, k nimž mi stačí udělat tři kroky."
Nerozuměla ani slova, myslil si rozmrzele a uklonil se, aby skončil ten pozoruhodný rozhovor. Velmi krásné děvče, byl překvapen, co tu dělá sama v tom pokoji?"
"Musím se vám omluviti," pravila Gizela a pokynula na židli. Bylo to velmi zdvořilé pozvání, aby se posadil a zapředl rozhovor. "Zajisté jste nemohl tušit, že v tom tmavém pokoji někdo stojí u okna."
Zmlkla. Co měla tomu muži vyprávět? Jistě prchl před ženami. Vždyť mu dnes večer nedaly ani chvilku pokoj?
"Ve společenských pokojích je mi mnoho lidí," pravil Ellissen otevřeně, "žil jsem dva roky bez lidí — bylo nás pět a jeden po druhém zemřel. Vskutku jsem si odvykl ustavičně mluvit a sedět v teple. Ale to se jistě za několik neděl poddá.
"Musím se vám zdát velmi staromódní," pravila Gizela. Cítila náhle, že jí cosi táhne k tomuto polárnímu letci, jako by to byl starý přítel, na kterého po léta čekala.
"Bohužel je moc málo staromódních lidí. Svět velmi pokročil za ta dvě léta, kdy jsem dřepěl v arktidě."
Gizela zavrtěla hlavou.
"Myslím to jinak. Dosud bylo moderní všecko vědět, všecko znát. Mladí se stali chytřejšími než staří. A rozdíly mezi mužem a ženou se stírají. Nám se namlouvá, že žena může ve všech oborech vykonati totéž jako muž."
"To mi už často šlo na nervy!" pravil Ellissen a myslil na Theu Drewsovou.
Náhlá důvěrnost toho rozhovoru, osamělost pokoje a zvláštní vážnost dívčina ho mátly.
"Nám mladým lidem přičítají věcnost," Gizela myslila na Bernarda Drosta, "ale kupodivu — nejsme vůbec tak věcní, jakými by nás chtěli mít. To bylo jen krátký čas, nějaká reakce na bůhvíco. Je k tomu mnoho důvodů. Myslím však, že se při tom vypalujeme, stáváme prázdnými. Někdy se mne zmocňuje střízlivost a zároveň taylorisovaná bezúčelnost našeho úsilí, pak se uchýlím do tmavého pokoje a snažím se přemýšleti, jak by se těm fanatikům věcnosti nejlépe vysvětlilo, že nejsme takoví a že bychom rádi žili trochu lidštěji."
Ellissen neodpověděl. Pochopil jenom část jejích slov. Dva roky byl mezi ledy, odloučen od civilisace. Co on věděl o tom, jak to teď vypadá v nitru mladých lidí?
Ale cítil, že sedí proti ženě, jejíž myšlenky a přání jdou jinými cestami než myšlenky oněch zbožňujících ženušek, které na něho čekají tam v saloně, na něho, velikého badatele a hrdinu. Byl zhnusen, připadal si jako sensační předmět a pociťoval nenávist k lidem, kteří se mu ošklivili a bez nichž přece jen nemohl žíti.
"Nikdy nenajdeme lidi, které hledáme," pravil a hned si také uvědomil, že nikoho nehledá. Neměl žádného přítele a nikdy asi nebude mít. Lidé ho nenáviděli pro jeho brutalitu a zároveň se mu obdivovali pro jeho odvahu. "Jsem na

světě, abych zažíval dobrodružství," říkával často, to byl cíl, ke kterému směřoval jeho život.
Pozoroval však, že zestárl, a teď, v přítomnosti téhle dívky, byl poprvé měkký. Pojednou se mu zdálo hodno úsilí a ne nežádoucí, setřásti se sebe starý, bezúčelný život a začíti život nový, mnohoslibný.
Ellissen byl dva roky nezvěstný, jeho soudruzi zhynuli hladem, on sám se vrátil do světa. A již se ozvaly hlasy, které ho obviňovaly, že své soudruhy opustil. Uváděly příklady z jeho dřívějších výzkumných cest. Chtěly docílit, aby se vyšetřilo, zda jednal čestně.
Ellissen věděl, že ti žvanilové nemohou nic dokázati. Sněhová poušť byla daleko, nebylo svědků.
Nerozuměl světu, nechtěl mu rozumět.
Náhle jako by měl zjevení. Byl vznětlivý člověk a myšlenka, která ho okamžitě ovládala, odsunula stranou všecky ostatní úvahy a stala se takřka jedinou, rozhodující silou jeho života. Věděl, že potřebuje jednoho člověka. Snad byla tato dívka zde tím člověkem, snad mu ona mohla poskytnouti záchranu, které se po celý svůj život vysmíval a bez které přece byl jeho život nesmyslný?
"Odmítl jsem nabídku Společnosti pro polární badání," pravil těžkých hlasem, jako by ta věta mohla Gizele vysvětliti jeho myšlenky a jeho přání. "Nemohu už být sám, tak sám, aby teprve ve vzdálenosti tisíce kilometrů žili lidé, chtěl bych…"
Co bych chtěl? myslil si roztržitě.
"Měl byste pracovat s mým otcem."
Ellissen měl vědomí, že ho Gizela Lennartzová zcela pochopila, oddychl si zhluboka, jako by byl právě těžko chápavému soudruhu vysvětlil nějaký názor.
"Myslím, že se teď zase musíme věnovati hostům!" Gizela vstala.
Ellissen kráčel za ní. Velmi mladá a dívčí! konstatoval. Jistě jsem se dal ošálit. Zlobil se, že hloupému děvčátku otevřel své srdce. Je jako všechny ostatní ženy, malá hlava, velké srdce, myslil si cynicky, aby se uklidnil a zahnal špatnou náladu, která se ho zmocnila.
V.
"Koho jste chytil? Přiveďte ho nahoru!" volal Schmiedecke a pověsil sluchátko na vidlici.
Za minutu stanul před ním mladý muž skromného zevnějšku.
"Dám vás hodit přes palubu!" křičel Schmiedecke. "Použiji svého domácího práva! Už třikrát jsem vás dal vykázat! Mám přísný rozkaz netrpět žádné fotografování!"
"Já nefotografuji, já filmuji!" řekl mladý, skromný muž.
Schmiedecke už neodpověděl, pokynul dělníkovi, který mladého muže přivedl, a vzal mu z ruky malý kinematografický přístroj.
"Zabavím přístroj," pravil Schmiedecke zlostně a otevřel zásuvku psacího stolu.
"K tomu nemáte právo!" Mladý muž se rozčilil. "Můžete mi zakázat další fotografování, ale není zákona, který by dovoloval, abyste mi odňal něco, co vám nenáleží!"
"Dělám si sám své zákony!" Schmiedecke uvažoval chvíli, pak otevřel neohrabanými prsty přístroj a vyňal opatrně filmovou cívku.
"Budu si stěžovati!" křičel mladý muž, "udám vás pro krádež! Vraťte mi cívku, slibuji vám, že už nikdy nebudu…"
Beze slova mu Schmiedecke podával přístroj. "Najdete tuto cívku po našem odjezdu v celnici."
Poslouchal.
V tichu se ozývalo vzdálené bzučení vrtule.
Rozčileně se vyklonil z okna, vykřikl několik rozkazů, kterým mladý muž nerozuměl, ač bedlivě poslouchal. Ohromný reflektor se rozsvítil, kužel světla, které vrhalo ostré stíny železných stožárů a nosičů.
Schmiedecke vyběhl z místnosti.
Zvědavě se vyklonil mladý muž z okna, spatřil přistávající letadlo, vzal filmovou cívku, která dosud ležela na stole, a uvedl malý ruční přístroj v chod. Pak vložil spokojeně novou cívku, schoval osvětlenou do zadní kapsy u kalhot a zmizel pozorně a rychle, aby ještě přišel včas k přistání letadla.
Všechny reflektory plošiny byly rozsvíceny, skleněné kopule reflektorových očí zíraly do tmy, jejich světlo zvolna bloudilo na nebi. Paprsky se řezaly, spojovaly se v pronikavou světelnou skvrnu, bloudily dále, až k přístavu, kde vytrhávaly lodi ze tmy, a vrhaly se opět zpět do noci.
Mladý muž se překvapeně zastavil, opřel se do stínu velkého nosníku a zíral na letadlo, jehož vrtule právě ustala bzučet. Obratně zastrčil svůj malý filmový aparát a přistoupil pak ke skupině stojící kolem letadla.
Schmiedecke stál vedle pána v šedivém cestovním obleku, který pozorně poslouchal rozčileného obra. Když filmař vytáhl svou komoru, spatřil ho nový příchozí a upozornil na něho Schmiedecka. Filmař slyšel ještě jen nevlídná a lhostejná slova: "Odstraňte ho!" Pak byl nepříliš jemně uchopen a dovlečen k výtahu, který klesal do hloubky.
"Ten chlap by se měl přivázat na provaz a utopit!" křičel Schmiedecke. "Už třikrát jsem ho dal vyhodit. Jak jen se dostal na L. P. 1?" Povzdechl si starostlivě. "Všudy vidím strašidla, jsem rád, že tu jsi, Bernarde!"
Uchopil Drosta za ramena, jako by mohl tím dotykem nabýt klidu a důvěry.
"Copak se vlastně děje?" ptal se Droste a rozhlížel se pozorně kolem. "Světla shasnout!" zvolal pak.
Světlo bylo ještě chvíli na nebi a vlezlo pak nazpět do žhavých, obrovských očí reflektorů.
"Jsem tak rád, že jsi tady," opakoval Schmiedecke. Cítil, že se nehodí pro takovou odpovědnost a pro takové břemeno. Nebyl vůdce, nebyl stvořen k rozkazování. Jeho hlava myslila pomalu. Musil mít práci pro své mohutné ruce, jinak mu nebylo volno. Kráčel nemotorně a široce v modré pracovní blůze vedle Drosta, jako Golem vedle drobného človíčka.
Vystoupili po schodech nahoru a posadili se ke stolu v malém kapitánském pokoji.
"Takový lotr!" Schmiedecke si zase vzpomněl na filmového reportéra. "Vzal si zase tu cívku. Vskutku za to nemohu,

Droste, ti chlapi jsou jako klíšťata."
"To není v tomto okamžiku tak důležité. Proč jsi mi poslal tu poplašnou zprávu?"
"Poplašnou zprávu?" Schmiedecke byl překvapen. "Já jsem přec jenom řekl…" Zmlkl a zarděl se. "Jsem tak rád, že jsi tady." Usedl těžce do křesla. ",Pillau' dnes vyplula z Bermud. Ujednali jsme, že se budeme co možno nejpřesněji držet třicátého stupně. Ušetříme tím celý den. Nemůžeme tu čekat na parník s materiálem, který za námi Pechtold poslal. Je už vlastně na cestě?"
Droste přisvědčil.
Schmiedecke pokračoval: "Najal jsem tři vlečné lodi, za hodinu vyrazíme. Právě je moře klidné, nemůžeme se s ,Pillau' minouti, ostatně jsme ustavičně v jiskrovém spojení."
"Jaké to jsou vlečné lodi?" ptal se Droste.
"Neviděl jsem ve tmě mnoho."
"Portugalská firma. Byly ve fayalském přístavu, jako by na nás čekaly. Nejsou ostatně drahé. Dovlekly nějakého puklého Angličana do přístavu před několika dny. Myslím, že jsem udělal správně, Droste," pravil Schmiedecke nejistě.
Droste přisvědčil.
Schmiedecke vstal a přešel těžce po pokoji. "Nemohl jsem už celou tu věc zvládnout," pravil rozčileně. "Nejsem vlastně pro tak překotný odjezd. Máme sice na palubě spoustu materiálu, ale to jsou vesměs nástroje pro letadla. Těžkého oleje máme jen na několik dní, benzin a strojní olej dosud nebyl naložen. Nerozumím Pechtoldovi, připadám si na téhle bedně docela opuštěn a vydán na pospas náhodě."
"Ty ses úplně zbláznil," pravil Droste, který ho pozorně poslouchal. "Proto jsi mi tak rozčileně telefonoval?"
"Ovšemže ne!" křičel Schmiedecke, "ale každé chvíle se stane něco jiného. ,Labe' nás výtečně vleklo. Ale zrovna před Fayalem praskly dva kotly. Nejsem přece docela blbý! Jakpak se mohou kotly propálit! Díval jsem se na ně. Roštnice jsou uraženy, jako by je někdo upiloval! To se nestalo jen tak samo sebou!"
"Musíme počítat s náhodami!" pravil Droste lhostejně.
"S náhodami! Tady se můžeš postavit ke dveřím a čekat na náhody. Všechen hotelový personál je tady. Víc než šedesát číšníků se tady mačká. Ty přece mohl Pechtold poslat později. Nemám ani tušení, jací to jsou lidé. Takové obličeje jsem už viděl v trestnicích…"
"Ale Schmiedecku," smál se Droste, "jakpak dlouho jsi seděl?"
"Ovšem že jsem neseděl," křičel Schmiedecke, "nedělej si ze mne psinu! Až budeš několik hodin na téhle opičárně, nebude ti také do žertu. Proklatě! Mám pocit v břiše, že to tu všecko nejde pořádně. Co tomu říkáš?"
Podával Drostovi ulomený paklíč.
"To vězelo v mé skříni!"
"Od které doby se u tebe dá něco ukrást?"
"Mám tam přece zavřeny plány a výpočty!"
"Výpočty už teď nejsou nikomu nic platny." Droste si důkladně prohlížel paklíč.
"A co chceš dělat, když uvízneš na cestě, Droste?"
"Tys blázen, Schmiedecke, vyspi se!"
Vlečné lodi pronikavě zapískly.
"Ven!" řekl Droste, "jsme ve vleku!"
Řítil se dolů po úzkých schodech. Schmiedecke pospíchal za ním. Snad to všecko byly vskutku jen náhody? Drostova bezpečnost mu dodávala odvahy. Dorazili na přední konec plošiny právě ve chvíli, kdy se lana napjala a ohnivý kouř vyletěl z komínů vlečných parníků. Voda byla klidná a ohromný přístav pro letadla se skorem nepatrně začal pohybovati. Jako by jen nerad následoval malé lodi chrlící oheň a sunoucí se pomalu nocí.
"Všudy stojí ta číšnická banda!" pravil Schmiedecke zuřivě. "Místo aby něco kloudného dělali, stojí tady jako páni, vyšňořeni jako k svátečnímu výletu. Můžeme ještě mluvit o štěstí, že nám nenalodili také ženy. He!" zvolal pak na jednu skupinu lidí stojících na balkonu hotelové budovy, "pošlete mi svého bose! — Chovají se tu jako hosté," pravil pak rozzlobeně Drostovi, "celý den lelkují, kouří a smějí se a dávají si z kuchyně nosit nejlepší žrádlo. Také bych se chtěl jednou v životě takhle mít! Ale dej si pozor, až bude bedna zakotvena a přijdou první hosté, nebude nic v pořádku!"
Otočil se a stanul proti malému tlustému mužíčkovi, který na něho úzkostlivě pohlížel.
"Drahý Mister Damsky," pravil Schmiedecke, "odevzdal jsem sice velení tady panu Drostovi, ale nemyslíte, že by bylo záhodno, aby se váš personál nechoval, jako by záležel z cestujících první třídy? Celý den lelkují ti lidé s rukama v kapsách."
Damsky neodpověděl, pak si přejel rukou po tlustém obličeji.
"Všecko bude v pořádku," pravil a uklonil se. "Mám jen jednu otázku ještě — postarám se ovšem, aby se lidé chovali slušně a jak se náleží, ale jak dlouho, prosím, musím vystačit se zásobami? Počítal jsem, že tady na Azorách převezmeme potraviny, má společnost mi také určitě slíbila, že s parníkem, který má přivézt materiál, dojdou také zásoby. Ale parník tady není." Opět se uklonil jakoby na omluvu a třel si přitom ruce.
"Jakpak dlouho ještě vystačíme se zásobami?" ptal se Droste napjatě. Schmiedecke stiskl rty, jako by v slovech hotelového správce spatřoval nové nebezpečí.
"Myslím, že asi ještě osm dní," pravil Damsky.
"Do té doby tu dávno bude parník s materiálem," konejšil ho Droste. "Zatím nemusíte zrovna pořádat lukulské hody."
"Hned udělám pořádek," pravil Damsky a přistoupil k číšníkům.
"Zajisté pokládáš za zlý úmysl i to, že jsme s sebou nevzali potraviny na rok?" otázal se Droste.
Schmiedecke místo odpovědi zamručel.

"Zítra, nejpozději pozítří se setkáme s ‚Pillau', pak urazíme asi dvakrát tolik. Parník s materiálem na nás už čeká, bude před námi na místě, kde máme zakotvit," pravil Droste spokojeně. "Nikdy bych byl nevěřil, že ty, takový silný chlapík, máš tak špatné nervy. Jdi spát, potřebuješ toho! Já už tě včas vzbudím, vystřídáme se na stráži."
Droste poklepal Schmiedeckovi na ramena, otočil se a kráčel po tmavé dunivé plošině. Tiše šplíchala voda narážející o plováky.
Urazíme asi šest uzlů, počítal Droste, pohlédl pak k jasným hvězdám, které jasněji a zářivěji svítily než na nebi evropském, přehlédl majestátní průčelí hotelu, které jako by bylo celé ze skla, a v jehož oknech místy plápolalo mihotavé světlo. Ploše a skrčeně stály hangáry proti hotelu, těžké dveře byly vytaženy. Tmavé, obrovské jeřáby stály strašidelně na rozích plošiny.
Pocit nepřekonatelné síly jím proběhl, jako by byl teď dosáhl vrcholku své životní energie a své činnorodé síly, jako by mu bylo štěstí dopřálo v ranném mužném věku dosíci vrcholu svého života. Jeho dílo, jeho myšlenky tu byly ztělesněny v oceli a ve skle, jeho práce byla v každém tomto nýtu, jeho obrazotvornost vymyslila smělý vzlet síní, linii pilířů, strohou rovnost plochy k přistávání. V soutěži proti konkurenci velkých železáren, loděnic a konstruktérů, dosáhl on, nejmladší, první cíle!
Zvedl se slabý větřík. Plující přístav pro letadla se zvolna pohyboval nocí tažen třemi maličkými, kouřícími rybkami, které majíce gigantickou sílu ve svých útrobách táhly ho stejnoměrně a nezadržitelně vpřed.
Droste sestoupil po úzkých schodech k strojovně. Jediný muž tam pobíhal s olejnicí v ruce, lezl po úzkém železném žebříku, nakláněl nádobu s olejem. Dva Dieselovy motory, každý o síle pěti tisíc koní, čekaly s utajenou silou. Maličký motor běžel v koutě, neslyšitelně se otáčelo lesklé kolo, tak rychle, že to vypadalo jakoby stálo.
Droste přistoupil k muži, který, jak se zdálo, ho nezpozoroval.
"Jak se jmenujete?" zeptal se.
"Girard." Muž k němu otočil tmavý, inteligentní obličej.
"Neznám vás," pravil Droste a uvažoval, kde se už setkal s tímto obličejem.
"Jsem z ‚Labe'." Muž postavil svou konvici a utřel si ruce o kalhoty. "Byl jsem převzat panem Schmiedeckem. Tři montéři onemocněli ve Fayalu dysenterií."
Opět vzal konvici do ruky.
Droste vyšel zamyšleně ze strojovny.
Dysenterie? Odkud zná montér to slovo?
Stoupal po nekonečně dlouhých schodech nahoru, otevřel dveře kapitánského pokoje, v němž stál jiskrový přístroj.
"Heinicke," pravil Droste telegrafistovi, který sňal sluchátka a otočil k němu přívětivý obličej.
"Je něco nového?"
"Dostaneme vítr, pane Droste, silný západní."
Droste se díval do obličeje toho muže.
"Jste unaven, Heinicke, dejte se vystřídat!"
"Nemohu, pane Droste, Simmer je nemocen — před hodinou se roznemohl, má něco se žaludkem."
"Jděte spát, zůstanu tady!" pravil Droste tiše a znovu se do něho vplížila obava, kterou už jednou pocítil při svém odjezdu.
"Děkuji srdečně, pane Droste!" Heinicke vstal potácivě. Jsem vskutku unaven, únavou už slyším samé volání SOS."
"SOS?" ptal se Droste, dal si sluchátka na uši, otáčel laděním. Ale vedení bylo mrtvé.
VI.
Ředitel Pechtold běžel dlouhými kroky po nábřeží. Měl rty našpuleny. Nedalo se předpokládat, že by si Pechtold hvízdal, protože byl vždycky velmi vážný a důstojný a mimoto by byly dunivé rány nýtovacích kladiv ševel jeho rtů pohltily. Vzduch se chvěl hřmotem, ohromné plechy zvučely jako obrovské hudební nástroje pod nárazem železa v divoké, ohlušující disharmonii.
Pechtold přeskočil železné nosníky ležící mu před nohama, jeho dlouhé nohy se zvedaly jako nohy kozla, do špičky zastřižený plnovous vál a šosy kabátu se třepotaly za ním.
Prudce otevřel dveře kancelářské budovy a v rozběhu bral tři schody najednou. Pak zaklepal na dveře tlustě vycpané a koží pobité a rychle vstoupil.
Stanul před svým šéfem, který překvapeně vzhlédl. Pechtold si významně odkašlal.
"Již pět hodin L. P. 1 neodpovídá!" pravil pak temným hlasem.
"Chcete mi nahnat strach?" Lennartz na něho ostře pohlédl. "Je to nějaká porucha ve vysílači. Snad má telegrafista už zase zprávu. Mohl jste mi to docela dobře telefonovat. Vždyť jste všecek bez sebe rozčilením, Pechtolde!"
Pechtold se posadil, vytáhl hedvábný kapesník a pečlivě si otřel světlý špičatý plnovous.
"Nedám mnoho na tušení a rozmary, pane Lennartzi," mínil chladně, "ale, smím-li vám ještě jednou radit: zabezpečte se, je příliš mnoho v sázce. Vláda vám přislíbila zápůjčku, bude-li přístav pro letadla do dvaadvacátého zakotven a přistane-li první letadlo. Musíme počítat s náhodami. Protáhne-li se lhůta, má vláda nejlepší možnost odepřít prodloužení smlouvy."
Lennartz pohlédl na Pechtolda překvapeně. "Dnes mluvíte takhle? Ještě před několika dny jste byl přece pevně přesvědčen, že vláda lhůtu převzetí prodlouží?"
Pechtold pokrčil lítostivě rameny. "Namáhám se, jak mohu, dnes jsem zase mluvil s vrchním vládním radou Karleisem v ministerstvu. Bůhví, co se tam zase děje! Vypadá to, jako by se vláda následkem napjaté hospodářské situace chtěla pokusit o vyvléknutí z příslibu, aby se šetřilo, kde se dá."
Lennartz se chopil telefonu. Ale Pechtold ho zadržel.
"Proč chcete ty pány tam poplašit? Mluvil jsem s nimi teprve před hodinou. V této chvíli není přec nebezpečí tak

akutní.
"Mluvíte pořád o nebezpečí," Lennartz se rozčilil, "copak mám dělat? Když nebude letecká plošina ve stanovené lhůtě na místě a vláda mi odepře zápůjčku, mohu celou tu věc vydražit, abych dostál běžným závazkům. Copak mám dělat? Skorem mi to připadá, jako byste mi chtěl úmyslně nahnat strachu!"
Pechtold přikývl a pohlédl na Lennartze svýma modrýma, zastřenýma očima, při čemž si narovnal skřipec. "Je mou povinností uvažovati všechny možnosti. Svěřil jste mi úkol a já se snažím, abych jej provedl. Pořád se domnívám, že by se mělo s Hanslym…"
"S Hanslym!" zvolal Lennartz rozčileně. "Co pořád máte s Hanslym!"
"Jestli mi nedůvěřujete, pane Lennartzi —" Pechtold se zvedl v celé své délce. "Mé rady jsou diktovány snahou prospět co nejlépe k zdaru závodu. Vždyť mohu jít!"
"Nebuďte blázen, Pechtolde, vždyť přece vím, že to myslíte dobře, ale nemohu se přece obrátit na Hanslyho! Třikrát už jsem odmítl jeho nabídku!"
"Proč byste se nemohl obrátit na Hanslyho, pane Lennartzi? Záleží přece jen na novém vyjednávání, Hansly už se svými podmínkami povolí. A pak konečně — jednou se ukáže, že je nutno, aby aerolinie a paroplavební společnosti sjednávaly spolu smlouvy k společnému prospěchu. Co se dnes zdá nesmyslem, bude snad již za několik let věcí samozřejmou. A pak se nesmí zapomenout, že má Hansly možnost zaměstnat naši loděnici, jak bude chtít. Můžeme na příklad dostat zakázku na stavbu lodi padesátitisícitunové."
"Neprodám se!" Lennartz přistoupil k oknu a díval se na hlučící, bušící loděnici.
"Chcete tedy, aby tohle množství lidí bylo bez práce?" ptal se Pechtold naléhavě a ukazoval dlouhým ukazováčkem na hemžící se lidi šinoucí se po prostranství ke kantinám. "Musíme se zabezpečiti, nemůžeme vzít na sebe odpovědnost za sázku na jednu kartu, je to zločin…"
Lennartz se prudce otočil. "Zločin?"
Pechtold na něho pohlédl s úsměvem, upadl však v rozpaky a začal si pečlivě čistit skřipec.
"Ano, zločin, pane Lennartzi. Vskutku pokládám za nejlepší, když si ještě jednou s Hanslym promluvíte."
Lennartz si přejel rukou po bílých vlasech a stočil pohled opět k loděnici.
"Vzkažte Hanslymu, že bych s ním chtěl mluvit," pravil Lennartz po chvíli mdle, "ale počkejte ještě do zítřka do rána. Nebudeme-li mít to té doby žádné spojení s L. P. 1, pošlete mi sem Hanslyho. Snad máte pravdu, Pechtolde, snad mi není dopřáno, abych jednal podle svých přání a snů. Snad jsem svou sílu přeceňoval."
Pechtold se uklonil a odešel z pokoje. Chvíli držel kliku v ruce, než za sebou zavřel dveře. Ale neobrátil se už k povzbuzujícímu slovu, ačkoli věděl, jak Lennartz trpí.
VII.
Noc se zahalila do husté mlhy, která se snesla na atlantický oceán jako divadelní kulisa. Budovy L. P. 1 byly přikryty šedí, která se v hustých chuchvalcích srážela u podlahy přístavní plochy, zvolna vystupovala výše a konečně pohltila tyčící se stožáry jiskrové stanice. Světla vlečných lodí zářila mdle za vodními parami, kouř jejich komínů se mísil v hustou kaši, která se chladně a vlhce ukládala na podlahu plošiny.
Mužstvo pobíhalo opatrně po kluzké podlaze. S kápěmi na hlavách tápali lidé podél zábradlí. Čišníci zmizeli v hotelové budově, která vrhala do mlhy žluté, mihotavé světlo.
"Proč nedá Droste rozsvítit reflektory?" křičel Sambach, správce hangárů, na muže kráčejícího vedle. Muž neodpověděl, Sambach na něho ostře pohlédl, když kráčeli mimo osvětlené okno. To byl nový montér, Girard se jmenoval. Když nemůže hubu otevřít, nebudu ho k tomu nutit, myslil si Sambach, zmizel v jedněch dveřích a oddychl si, když mu v krku nevězela odporná mlha.
Girard šel dále podél stěny domu. Zastavil se, aby poslouchal do ticha mlhy, pak kráčel zvolna dále, až došel na špičku plošiny. Srazil se tu s mužem, který stál u zábradlí a zíral do šedé tmy.
"He," pravil Girard ulekaně, uchopil toho muže, který se potácel sem a tam.
"Co tu děláte?" ptal se Girard a zatřásl jím. Byl to Damsky.
"He," pravil Girard hrubě, "proč se tady potulujete? Dohlédněte raději, abychom dostali pořádné žrádlo. To není počasí stvořené k vycházkám."
Damsky neodpověděl, zavrávoral.
"Mořská nemoc?" ptal se Girard a posvítil mu svítilnou do obličeje. Spatřil dvojici uděšených, široce rozevřených očí, které na něho tupě pohlížely.
Girard Damskyho stiskl. "Jdi k čertu, Damsky, jsi opilý? Nebo jsi něco sežral? Nedej se takle překvapit šéfem! Čert ví, co ti je! Morfium? Koks?"
Znovu mu posvítil do obličeje, pak uvažoval.
"Vlastně bych tě měl oznámit," mručel, "to není jen tak, abys žral opium a potloukal se ožralý. Budeš sesazen a vyloděn!"
Vtáhl Damskyho malými dveřmi a opřel ho o stěnu. "Uděláme spolu obchod," pravil příkře. "Budu ti něco vyprávět — a jestli nebudeš držet hubu, rozflákám ti ji na hadry. Budeš-li však zticha a nebudeš-li dělat hlouposti, můžeš u mne vydělat fůru peněz.
Při těch slovech vytáhl z kapsy svazek bankovek. Damsky zíral na bankovky jako hypnotisován.
"Dobré, pravé dolary, můj milý, mám jich spoustu a mohu dostat ještě víc. Chceš také několik?"
Damsky neodpověděl. Girard zase schoval bankovky do kapsy.
"Tys jakýsi hasičský hejtman tady na tom kousku plovoucího plechu?" ptal se.
Damsky přisvědčil.
"Hloupějšího a méně spolehlivého člověka k tomu nemohu zvolit. Ty máš teď pod mocí nové hasicí zařízení, které

každé nebezpečí požáru automaticky potlačí deštěm kyseliny uhličité, která se samočinně vyvinuje? Tisíc dolarů a za několik dní, až budeme opět na zemi, dostaneš ještě jednou tisíc." Girard znovu uchopil svazek svých bankovek.
Damsky teď procitl, do tváří se mu vehnala krev, hlava jako by mu naběhla, malá očka vystoupila okrouhle zpod víček.
"Až budeme opět na zemi — vždyť my se tak rychle na zem nedostaneme," pravil úzkostlivě.
"Uvidíš, jak rychle zase budeme doma. Nebude to trvat ani týden. Tedy dva tisíce dolarů — když si zapamatuješ tohle: V kontrolní místnosti stojí láhve s kyselinou uhličitou. To víš. Vždycky tři jsou spolu spojeny. Každou prostřední láhev jsem vypjal. Těch prostředních lahví se nedotýkej, to je vše, co od tebe chci."
Girard odpočítal pečlivě deset bankovek a položil je Damskymu do rukou.
"A tohle zde," Girard vytáhl šedivou plynovou masku se strašidelnýma brýlovýma očima a ošklivým plechovým rypákem, "to strč do dřevěné skříňky nad tlakoměrem a nedej se přistihnout!"
"Plynová maska?" koktal Damsky.
"Pán také býval vojákem?" Girard se smál. "Inu, válka naučila i tlusté lidi mnohému. Může se stát, že ty prostřední láhve vypustím dešťovými rourami. Musíš jen dbát, aby byl ventil pořád zavřen."
"Co?" ptal se Damsky drže masku v ruce.
Girardův obličej byl tvrdý, svaly na tvářích vystupovaly. Díval se ostře na třesoucího se Damskyho.
"A pak se neopovaž, dokud nebude ta věc vyřízena, žrát opium. Jestli tě při tom dopadnu…" uchopil Damskyho za hrdlo a zatřásl jím jako pytlem, "hned poletíš přes palubu. A hubu držet! Tisíc dolarů ještě dostaneš. U mne dobře vyděláš!"
Pustil Damskyho, který lapal po vzduchu. "Teď jdi a nemotej se tak!" pravil Girard.
"Já — já musím teď udělat pořádek," řekl Damsky náhle, strčil bankovky do kapsy a vrhl na Girarda ostýchavý, zlý pohled. "Nebudete si na mě musit stěžovat."
Girard za ním chvíli pohlížel, pak za sebou přirazil dveře, vytáhl z kapsy svítilnu, která vrhala do mlhy citrónově žlutý lesk. Zatočil svítilnou do kruhu, tři stejná světla zazářila z mlhy, hukot vlečných lodí se ozýval tupě a těžce. Pak světlo zhaslo, ocelová lana zaharašila.
Girard stál nepohnutě a poslouchal. Pak hodil svou lampu velkým obloukem do vody, skrčen běžel podél osvětlených oken a zmizel za malými železnými vrátky vedoucími do strojovny.
VIII.
Schmiedecke procitl s výkřikem ze spánku. Právě se mu zdálo, že sedí na visuté hrazdě pod samou cirkusovou kopulí. Hluboko pod sebou viděl bručící lidi jako mravence maličké. Byl tak stísněn, že nemohl ani dýchat, cítil, že hrazda pod ním začíná slabě kolísati. Bezmezná úzkost se ho zmocnila, myslil ve snu na to, že přece už tři noci nespal, a věděl přitom, že sní. Ale přesto se nemohl zbaviti strašlivé úzkosti a vědomí procitnutí bylo daleko a nepřístupno jeho ženoucím se myšlenkám. Bručení lidí pod ním sílilo a sílilo, chvění hrazdy bylo patrnější. Zřítil se, vykřikl a procitl.
Droste stál před ním, byl bled, jeho obličej byl tvrdý.
"Bloudíme," pravil.
Schmiedecke na něho zíral, přejel si rukama oči, které jako by byly slepeny.
Pokusil se přemýšlet. Tři dni nespal!
"Bloudíme?" ptal se. Poslouchal. Venku zuřila bouře. To bylo bručení lidí z jeho snu. Místnost se otřásala, chvěla.
"Už nejsme vlečeni. Vlečné lodi se odpoutaly, aniž nám o tom daly zprávu."
Schmiedecke vyskočil, prudce rozevřel okno, vítr se mu opřel do obličeje. S napětím veškeré své síly opět okno zavřel a otočil se s otevřenými ústy k Drostovi.
"Musíme — musíme za nimi, máme přece motorový člun —" pravil. Droste uvažoval se zavřenýma očima. "Hecker mi přinesl zprávu o tom, že bloudíme. Prozatím o tom nikdo neví. Vlečné lodi se odpoutaly, protože jsou v nebezpečí — nebo jsou podplaceny. Jestli se odpoutaly pro nebezpečí, budou nám nablízku, až se rozjasní. Ne-li, nepomůže nám také nic, pošleme-li za nimi člun. Akutní nebezpečí okamžitě nehrozí. Jiskrová stanice nefunguje," pokračoval Droste tiše, aniž by se pohnul. "Vzbudil jsem Heinicka. Heinicke se podívá, v čem to vězí."
"Přijímač?"
"Vysílač," odvětil Droste klidně. "Prozatím můžeme ještě přijímat."
Schmiedecke by byl nejraději zařval vzteky i začal divoce a nezadržitelně proklínat, jako by tím mohl hrůzu s duše setřásti a svou energii posíliti. Droste ho nepřerušil, posléze Schmiedecke vyčerpaně umlkl.
"Co můžeme dělat, Droste?"
"Čekat, až se rozjasní, čekat, až bude jiskrová stanice v pořádku, čekat! Cizí mužstvo se zatím nesmí nic dovědět. Ve tmě nemohou nyní beztak nic zpozorovat. Jen svým lidem podáme zprávu. Pojď s sebou!"
Schmiedecke kráčel se ztuhlýma nohama za Drostem. "Řekl jsem ti to," šeptal, "nechtěl's mi věřit."
"Kuňkat může každý. Teď si také dovedu hrát na jasnovidce!"
Došli na plošinu. Orkán, který jako by šikmo s nebe padal, je tiskl k domovní zdi.
L. P. 1 ležela v temnu. Všechno spalo. Co také se mohlo státi na železné konstrukci, která byla dvakrát tak veliká a dvakrát tak silná jako největší oceánský obr? Za několik dní nastane práce. Teď byli zatím jen hosty a mohli klidně spát.
"Kdybys dal rozsvítit reflektory, mohl bys snad vlečné lodi ještě spatřit," křičel Schmiedecke.
"To mi nemůže nijak pomoci. A pak se lidé probudí a nastane panika."
Stoupali po úzkých železných schodech k jiskrové věži. Nějaký muž klopýtal proti nim. Damsky.
"Co tu děláte?" vzkřikl na něho Droste.
"Já — já jsem přinesl telegrafistovi masitou polévku, mí lidé už spí a tak jsem sám…"
Drosta zamrzela jeho nevlídnost. Konec konců nebylo ani povinností toho muže, aby v noci připravoval jídlo pro

mužstvo a roznášel je.
"Jděte spát," řekl přívětivě. "Jak dlouho jste už vzhůru?"
"Osm — osmačtyřicet hodin," koktal Damsky a zmizel.
"A pak mu hodíš jed do bujónu," mínil Schmiedecke tak nedůvěřivě, že se Droste náhle musil dát do smíchu. Smál se a zatím mu svíral hrdlo opačný pocit a vážnost situace, kterou si vždy jasněji uvědomoval.
"Tys opravdu velký blázen," křičel. "Kriminální film, jed v bujónu."
Cítil opět, že se mu chce smát, přemohl se však a vstoupil do místnosti telegrafistovy.
Heinicke seděl u vysílače a kynul. Pod očima měl tmavé kruhy, jeho obličej vypadal jako hlava mrtvoly, oči mizely v temných důlcích. Tváře byly vpadlé, ruce hubené a průhledné, s dlouhými, štíhlými prsty, pohrávajícími si na klávesnici vysílače.
"Slyším loděnici," pravil Heinicke. "Vada odstraněna, lampa vyměněna. Telegrafuji naše stanoviště. 35° 5' 23" západní délky, 33° 56' 2" severní šířky, 35° 5' 23" 33° 56' 2"…"
"Rozumíme, L. P. 1… L. P. 1."
"Teď je mám," pravil s ulehčením, jeho prsty si pohrávaly. "Co mám telegrafovati?"
Otočil k Drostovi znavený obličej.
"Pusťte mě k tomu," řekl Droste. Heinicke ochotně vstal a odložil sluchátka. Droste přistoupil ke stolu.
V tom okamžiku lampy zazářily jako reflektory, osvětlily místnost náhlým jasem a zhasly. Skřínka vypínačů se začala vařit, kouř vystupoval z tmavého dřeva, ze sluchátek se vyplazil tmavý obláček dýmu ze spálené gumy.
Muži udělali krok nazpět, oslněni a zděšeni. Pak se Heinicke vzchopil, sáhl po páce vypínače, Droste ho však strhl nazpět, přetáhl si přes ruku čepici ležící na stole a pak odtáhl páku.
Vypínací střínka začala praskati a doutnavě hořeti.
Heinicke rozbil kladivem skřínku, vzal šálek masité polévky, kterou mu Damsky přinesl, vylil ji na rozžhavené dráty, které zasyčely.
Pak skočil k oknu a otevřel je. Vítr vyfoukl z místnosti spolu s obláčky kouře zápach spálené gumy. Potom se sklonil nad vypálenými trubkami.
"Spojení s vedením vysokého napětí. Několik tisíc voltů!"
"Může vést jedině ze strojovny," konstatoval Droste. V myšlenkách sledoval dráty, hledal spojení s centrálou ve strojovně.
"Kdo má službu?" ptal se Schmiedecka, který se opíral o stěnu bled a zkamenělý.
"Kdo ještě může stát na nohou," odvětil Schmiedecke zvolna a zamyšleně, pokoušeje se setřásti leknutí. "Všichni přece leží v lazaretech. Krajina jim nesvědčí."
"Mohl byste vysílač zase slepit?" ptal se Droste. Heinicke pokrčil rameny.
"Myslím, že ne, a pak by to trvalo několik dní. Nemám sebou dost náhradních lamp. Vzal jsem s sebou jen nejnutnější."
Pechtold! To byl Pechtold! Pořád Pechtold!
"Heinicke," Droste položil muži ruku na rameno, "všecko teď záleží na vás, musíme přivést stanici zase do pořádku. Všecko záleží na vás — snad — dokonce — naše životy," dodal tiše.

IX.

Zdálo se, že je strojovna prázdná. Dieselovy motory stály tiše. Světlé kachlíky se leskly, podlaha svítila odrazem světla lamp, které porůznu a žlutě svítily na stěnách.
Ani človíčka nebylo viděti.
Droste kráčel místností rozčileně a pln očekávání. Tady — v koutě — zhroucená postava. Stiskl revolver v kapse. Ústí bylo opřeno o látku kalhot. Za ním šel Schmiedecke s pěstmi zaťatými jako zápasník, který se chce vrhnouti na svého protivníka.
Ten muž spal. Byl to Girard, montér z ‚Labe'.
Droste do něho strčil. Muž se nepohnul. Schmiedecke vzal spáče za rameno a zatřásl jím. Girard sebou trhl, uskočil, jako by ho byl Schmiedecke vyburcoval z hlubokého spánku.
Zamžikal očima, poznal Drosta a vstal. Měl v ruce hadr na čištění, z kapsy mu vyčuhovaly kleště a drát.
"Proč nespíte v své posteli?" ptal se Droste a nespustil očí s Girardova obličeje.
"Žádné vystřídání," zamručel Girard zarputile. "Nemohu odtud pryč, také bych se raději položil do postele!"
Schmiedeckovi se Girardův obličej nelíbil. "Mohl jste mi to přece hlásit, že konečně musíte být vystřídán. Jak dlouho teď už máte službu?"
"Jsem tu od Azor a předtím jsem měl správku bez odpočinku na ‚Labi', musil jsem látovat kotly."
Girardovi se oči skorem zavíraly, zřejmě se jen s námahou držel.
"Proč nejdou motory?" ptal se Droste. "Mohl jste je také nechat běžet, zatím co jste tu spal. Mohl jste plnit akumulátory."
"Aka jsou v pořádku," odvětil Girard mrzutě. "Nenechám nikdy stroje běžet, když spím."
"Můžete si teď lehnout, převezmeme motory, vyspěte se!"
"Nepříjemný chlapík," mínil Droste, když Girard bez pozdravu odešel. "Víš ostatně, co to je dysenterie?"
"Dysenterie? Schmiedecke uvažoval. "Někdy jsem to už slyšel. Dysenterie… co je to?"
"Girard to věděl." Droste sledoval vedení od akumulátorů, prohlížel ampermetr.
"Přeplněný," řekl konečně, "moc přeplněný!"
Pak prohlížel okna, malé vypouklé oči. Jedno bylo jen přivřeno.
Droste se pokusil vystrčiti hlavu ven, pak okno zavřel. "Zůstaň chvíli tady, Schmiedecke!"
Vystoupil po točitých schodech, otevřel železný poklop a stanul na střeše strojovny. Vichřice ho tlačila k železnému

žebříku. Zvolna a namáhavě se Droste pohyboval vpřed, vylezl po ocelových příčlích a stanul pak u paty antény, jejíž neviditelné, s nocí splývající dráty bzučely jako struny nějakého hudebního nástroje.
Tápal ve tmě, pak zachytil nějaký drát. Objal levou paží stožár antény a pokusil se přitáhnout drát k sobě. Drát povolil. Droste se plížil po kluzké podlaze zpět k otvoru ve střeše. Vzal drát mezi zuby a lezl po břiše, aby kladl vichřici co nejmenší odpor.
Pak slezl po schůdcích.
"Mám jej," pravil spokojeně Schmiedeckovi a stočil drát, na jehož druhém konci visel těžký železný kruh.
Schmiedecke potěžkával kruh v ruce.
Se střechy hozen přes anténu," řekl Droste. "Ten kruh zde byl závažím. Pak byl drát připojen k silnoproudovému vedení —" ukázal k akumulátorům, "a jiskrová stanice, která nemá žádnou pojistku na tak silný proud, se spálila."
"Koho máš v podezření?" ptal se Schmiedecke. "Girarda?"
Droste pokrčil rameny. "Nic si nenamlouvejme — to zde je hra zesnovaná. Vlečné lodi byly v přístavu, abys je najal. A hned bylo umluveno, že nás tady nechají sedět. A teď jiskrová stanice… proklatě, pořád musím myslit na Pechtolda. Heinicke musí přivést vedení do pořádku, musím Lennartze varovat před Pechtoldem!"
"Co si od toho slibuješ?"
"Co si slibuji? Máš pravdu, tím se tu nic nezlepší. Chtějí nás touhle sabotáží prostě přetáhnout přes lhůtu, jinak se nám mnoho nestane. Na život nám sáhnout nechtějí. Mimo to nám mnoho udělat nemohou. L. P. 1 se nemůže potopit, dokud se její plováky zcela nenaplní vodou."
"Pořád sis jist vítězstvím!" pravil Schmiedecke. "Co vlastně míníš tím termínem?"
"Termínem? Dvaadvacátého, kdy vyprší příslib vládní subvence. Třiadvacátého budeme zase moci jet domů. Víc od nás nechtějí. Chtějí nám tu dopřát několik dní zotavené. Jsou tak laskaví a starostliví o nás. Nemyslíš, že je vzduch tady na atlantickém oceáně obzvlášť dobrý?"
Schmiedecke se začal obávat o Drosta.
"Bernarde, vzpamatuj se!" Zatřásl jím.
"Do té doby si dají udělat velikou kapsu," pokračoval Droste.
Schmiedecke byl přesvědčen, že má Droste horečku.
"Kapsu?"
"Ano, aby nás do ní strčili, L. P. 1, loděnici, starého Lennartze, tebe a možná, že i mě —"
Schmiedecke pohlížel za Drostem, který opatrně a pozorně vyšel ze strojovny, jako by za dveřmi stál nějaký člověk, jehož by chtěl dopadnout.
"Ale já do té kapsy nepůjdu!" křičel Droste ode dveří, "dosud nás nemají! Spusť Dieselovy motory a otevři záklopky. Musíme vzít třicet tisíc tun vody. Kolik vody máme?"
"Dva tisíce," četl Schmiedecke a zbledl. Na Azorách nabral patnáct tisíc tun vodní přítěže, aby mohl dostatečně vzdorovat vichřici a vlnám. Když byl nezatížený přístav pro letadla příliš vysoko nad vodou, mohla prudká bouře ohromné plováky, účinkující pod vodou jako kotvy, poškoditi, to věděl každý, kdo by chtěl uškodit. Kdo vyčerpal těch třináct tisíc tun vodní přítěže? Spustil snad Girard čerpadla?
"Dva tisíce! Vidíš, chtějí, abychom byli zahnáni s místa. Už nikoho nepustíme do strojovny. Sneseme osmdesát tisíc tun vody. Jestli loděnice zachytila Heinickovo jiskrové volání, najdou nás tady. Budeme-li zahnáni — v téhle končině není mnoho lodí!"
Třicet tisíc? uvažoval Schmiedecke a měl zvláštní pocit, jako by tím byl Droste bezděčně vyřkl nade všemi rozsudek smrti.
X.
Stmívalo se, když Gizela Lennartzová jela ve svém malém voze k správní budově loděnice. Sluneční žár horkého dne stlačil kouř vlečných lodí a malého parníčku až k vodě, nebe bylo rudé zapadajícím sluncem, olejnatá voda přístavního ramene odrážela barvy v špinavých tónech jako slepé zrcadlo. Do dálky se rozléhalo hvízdání sirény oznamující konec práce. Dunivý hlomoz parních kladiv ustal a ještě okamžik visel v povětří hluboký, bzučivý tón chvějícího se železa. Hned potom bylo slyšeti hlasy a kroky, náhle se na nábřeží zahemžili lidé, kteří s ranečkem pod paží a s kazajkami na prsou rozevřenými proudili po dláždění, pokojná to armáda, která svůj denní boj přesně ukončila.
Gizela jela opatrně po hrbolaté dlažbě. Vtlačila se hluboko do malého vozu. Nenáviděla se v tom okamžiku, nenáviděla ten malý vůz, dojem skrytosti a nečinnosti, který skýtala těmto pracujícím lidem. Kdyby znali mé starosti, jistě by mi nezáviděli, myslila si.
Právě se chystala odvésti otce. Již mnoho let bylo zákonem, že se otec na půl hodiny uvolnil. Čas mezi první a druhou hodinou náležel jí. Pak usedli ke stolu a volání polední sirény končilo tuto půlhodinku odpočinku.
Dnes poprvé otec nepřišel, ačkoliv slíbil, že tuto hodinku dodrží, ať je jakkoliv práce a sebe těžší starosti. Měl to být akumulátor síly, půlhodinka klidu uprostřed únavného dne.
Vyskočila z vozu a vyběhla po schodech k soukromé kanceláři. Slečna Zunková seděla v předpokoji, musilo se vždycky kolem slečny Zunkové, kterou si bylo lze představiti jenom uprostřed klapotu psacího stroje. Slečna Zunková měla dlouhý ohnutý nos, na kterém trůnil zakřivený skřipec, vypadala vždycky jako osoba velmi zaměstnaná, pospíchající, čímž se dal nachytat i nejrozčilenější návštěvník, aby svůj spěch podřídil spěchu jejímu.
Teď pohlédla krátce na Gizelu a protáhla tenké rty do dálky, což mělo být přívětivým pozdravem, a pravila:
"Pan šéf má důležitou konferenci, momentálně s ním bohužel nelze mluvit!"
Gizela nenáviděla slovo ‚konference': každý člověk, s kterým se chtělo hovořit, měl konferenci. To slovo mělo příchuť starosti, obtíže a působilo na čekatele beznadějně.
Gizela se usmála, jako by mínění slečny Zunkové o tomto důležitém případě bylo i míněním jejím. Nebyla však nikterak

ochotna vzdáti se sebemenšího kousku svých výsad. Otci se nesmělo nic prominout. Jestli měl dneska něco tak důležitého, že ji zanedbal, mohlo se zítra přihodit něco podobného a konečně by se z toho mohl vyvinout zvyk. Otec by se posléze domníval, že se vůbec nemusí šetřit a pravidelný oběd že je zbytečným plýtváním časem. Jen ať si nemyslí, že si může se zdravím zahrávat. Zdraví otcovo bylo speciálním oborem Gizeliny činnosti. Bylo důležitější než všechny konference, neboť nebýt zdraví, nemohly by být ani konference.
Gizela otevřela dveře vedoucí k pokoji jejího otce a zavřela je rychle za sebou, neboť měla pocit, že slečna Zunková zděšeně vyskočila se židle, aby ji zadržela.
Spatřila otce v rozhovoru s nějakým sporým pánem.
Lennartz zvedl překvapeně a mrzutě hlavu, když Gizela vstoupila, ale Gizela se nedala zastrašiti.
"Měla jsem pro tebe přijít už před třemi hodinami," pravila usmívajíc se přívětivě, "bohužel jsem se zpozdila a prosím za prominutí."
Vzala všecku vinu na sebe, apelovala na jeho rytířskost, když se sama obviňovala z nesprávnosti.
Návštěvník vstal. Byl to Hansly, ředitel Spojených rejdařství. Podával Gizele ruku.
"Já toho jsem vinen, slečno, já jsem zdržel vašeho pana otce. Čekal na mě, bohužel jsem se o dvě hodiny opozdil. Měl jsem konferenci, která se protáhla —"
Gizela sebou trhla, když slyšela po druhé v několika minutách slovo ‚konference'. Kývla s úsměvem. "Nechci vyrušovati," pravila co nejpřívětivěji a pohlédla na Hanslyho zářivě, "kdy si smím pro tebe přijíti, tati?" Rozhodně nebyla ochotna se nechat vyhodit.
"Posaď se na okamžik, dítě, budu hned hotov."
"Doufám, že nevyrušuji?" Gizela se posadila do kouta. Hansly mlčel, Lennartz zavrtěl hlavou.
Nechceš, abych tu zůstala, myslila si Gizela zlomyslně a pozorovala Hanslyho zpod přivřených víček. Teď tu zůstanu tak dlouho, dokud neodejdeš. Ten úzkostlivý Pechtold sem zase poslal Hanslyho. Otec přece nechtěl s rejdařstvím vyjednávat! Dal se snad Peehtoldem umluvit? Otec v poslední době velmi zestárl. Bernard by tu teď měl být, uvažovala rozčileně. A zároveň si vzpomněla, že už čtyřiadvacet hodin nedostala žádnou zprávu od L. P. 1.
"Lituji, pane Lennartzi," ujal se slova Hansly, "mohu vám vyjíti vstříc v rozličných věcech. Však se již dohodneme. Ale mám několik hlavních bodů, pro které s vámi chci ten obchod udělat. Musím-li od těch bodů ustoupit, je zbytečné další vyjednávání."
"Ale vždyť bych se vám celý zaprodal, kdybych přistoupil na vaše podmínky," odvětil Lennartz rozčileně. "Žádáte, aby žádné osobní letadlo nesmělo přistáti na L. P. 1. K čemu jsem tedy podnikl tu nesmírnou námahu? Stavěl jsem L. P. 1 přece jenom pro zámořský styk!"
"Však i tak splní svůj úkol," mínil Hansly přívětivě. "Poštovní letadla, která budou moci přistávati na L. P. 1, budou brát s sebou jen poloviČku pohonných látek, mimo to je koeficient bezpečnosti pomocí L. P. 1 zdvojnásoben, zkrátka bude lze dopisy a náklady dopraviti v osmačtyřiceti až šedesáti hodinách do Nového Yorku. To znamená převrat v hospodářském styku. To je přece veliký, ideální cíl! A potom zdůrazňuji ještě jednou, že rentabilita je mnohem větší, že člověk jako náklad nevynese ani z polovice tolik jako táž váha v dopisech. Nehledíc k tomu nemůžete přece ode mne žádat, abych svému rejdařskému koncernu postavil létající konkurenci v podobě leteckého spojení! Na našich lodích se nebude jezdit, když se bude moci letět za osmačtyřicet hodin z Berlína do New Yorku. Mohu ten obchod udělat jenom tehdy, když se vzdáte požadavku dopravovati cestující, kterýžto požadavek je pro mne nepřijatelný."
"Pak lituji, pane Hansly," řekl Lennartz pevně.
"Sám sebe musíte litovati," přerušil ho Hansly. "Jaktěživ už nedostanete takovou nabídku! Ještě jednou vám vysvětlím, že převezmu šedesát procent nákladu a podílů přístavu pro letadla, že budoucí zakázky na stavbu takových přístavů dostane jen vaše loděnice a že je naše rejdařství ochotno zaručiti vám do roka nejméně sto tisíc tun zakázek. Více přece opravdu nemůžete chtít. Naproti tomu klademe jenom jednu podmínku, abyste se totiž vzdal svého požadavku osobní dopravy. Jste idealista a ne obchodník, pane Lennartzi."
"Dobře, jsem tedy idealista," řekl Lennartz vážně, "bojuji za své cíle, chci dáti světu pokrok."
"Idealisté si většinou zlámou vaz!" Hansly poklepal Lennartzovi na rameno. "Zapomínáte, že máme ještě jiné prostředky. Je tu společnost pro stavbu vzducholodí, která se k nám velmi těsně přimkla. A jednoho krásného dne vás pozřeme, že z vás nic nezbude. Pak můžete zavřít svůj krám. Zapomínáte, že dosud nemáte peníze od vlády a že poslední splátka vaší banky není vyplacena. Což když banka nezaplatí?"
"Jste kupodivu dobře informován. Odkud vlastně čerpáte své vědomosti, pane Hansly?" Hansly se kousl do rtů.
"Přeji vám štěstí k vašemu projektu." Zvedl se. "Zdržím se tu ještě několik dní a můžete mě kdykoli zastihnouti. Upozorňuji vás, že se mé požadavky budou stupňovati."
"Nepoužiji vaší laskavé nabídky!"
I Lennartz vstal. "Bylo mi ctí jednati s vámi obchodně." Podával Hanslymu ruku a Hansly ji přátelsky stiskl. "Dal jste všecko v sázku a všecko prohrajete," pravil Hansly s úsměvem, jako by hovořil o zábavné partii pokeru. "Vím bezpečně, že tohoto dne budete jednou litovat!"
"V to nedoufám," odvětil Lennartz zdvořile a zavřel dveře za Hanslym, který zřejmě zapomněl na Gizelinu přítomnost.
Když Hansly odešel, vpadl se obličej Lennartzův tak velice, že Gizela zděšeně vyskočila a odvedla otce k lenošce.
"Jsem trochu přepracován!" Lennartz se pokusil o úsměv a vzal vděčně sklenici vody, kterou mu Gizela podávala.
Gizela se posadila proti němu do tvrdé, rovné židle a pohlížela na něho dojatě a vzrušeně.
"Je to vskutku tak zlé, tati?" Musila se přemoci, aby k němu nepřistoupila a neobjala ho. Cítila však, že se musí tvářit, jako by netušila nic o nesnázích, v kterých se octl.
"Již čtyřiadvacet hodin nemám žádnou zprávu od Drosta!" Lennartz se zase vzpamatoval. "Nevím, co se děje. ‚Labe' leží ve Fayalu a ‚Pillau' dosud k L. P. 1 nedojela. Před hodinou jsem dostal zprávu z ‚Pillau', že ztratila spojení s L. P. 1.

Nedostává prý žádnou zprávu a předpokládá nejhorší možnosti."
Vyskočil a přecházel po pokoji rozčileně s rukama na zádech a s hlavou sklopenou.
"Nevím, co znamenají ty ‚nejhorší možnosti'! Co se může podle lidského uvážení přihodit? Potopit se L. P. 1 nemůže. A jak může být jiskrová stanice tak k nepotřebě, aby ji Heinicke, náš nejlepší technik, za čtyřiadvacet hodin nemohl spravit?" Posadil se zase k svému psacímu stolu. "Chci k tobě být upřímný, Gizelo. Promluvme si teď o všem jako rozumní lidí a uvažme, co bychom mohli dělat. Není přece situace tak zlá, dokud člověk dýchá, aby se nedalo najít východisko a pomoc. Musíme se alespoň pokusit nabýt jasna v té věci. Musíme obnovit spojení s Drostem!"
"Obrať se tedy na portugalské námořnictvo. Jistě má na Azorech letadla a jistě ti pomohou. Lze přece udati dráhu, kterou L. P. 1 plula!"
Lennartz pohlížel na dceru.
"To nejde, Gizelo — já — to nemohu!" Zavrtěl zoufale hlavou. "A i kdybych se odhodlal k tomu, žádati o pomoc cizí stát, nic by mi to neprospělo — víš přece, že existuje smlouva mezi Portugalskem a Francií, podle které jsou pozemní přístavy vydány Francouzům. Portugalci mají malý zájem na tom, aby podporovali svou konkurenci. — A pak — nesmí se dostat na veřejnost, že s L. P. 1 není něco v pořádku. Nedostanu pak poslední splátku od banky, budou mi určitě dělat potíže a ani vláda nebude nadšena, aby dávala peníze za zařízení, které nevydrží ani čtrnáct dní na vodě. To by byl konec, kdybych tu záležitost musil pustit do veřejnosti. Pokusil jsem se už všechny novinové zprávy, všecku propagandu potlačit. Ne, to nejde, Gizelo!" Začal opět přecházeti pokojem. "Zavolám Pechtolda," uchopil telefon. Ale Gizela mu zadržela ruku.
"Ne Pechtolda," šeptala.
Lennartz na ni pohlédl udiveně. Gizela se kousla do rtu. Nedovedla vysvětliti své chování. Oba chvíli mlčeli.
"Musíš zavolati Ellissena!" řekla Gizela konečně.
"Axela Ellissena?"
Gizela přikývla, jako by byla našla vyřešení.
"Axela Ellissena? Jak přicházíš na tu myšlenku?" zeptal se Lennartz udiveně. "Copak může udělat Ellissen"
"Ellissen má, pokud vím, letadlo. A Ellissen bude také mlčelivý. Ellissen je jediným člověkem, který má zkušenosti. Vždyť už letěl přes oceán — jistě nám pomůže."
"Tak se za něho přimlouváš, nerozumím ti, vždyť Ellissena sotva znáš. Jaký důvod by ho měl přiměti, aby mi chtěl najednou pomoci? Vskutku ho špatně znáš, je nejsobečtější a nejnespolehlivější člověk na světě — a dobrodruh," dodal Lennartz. "Nechci Ellissenovu pomoc!"
"Co proti němu máš, tati? Máme tolik lidí a tolik prostředků na výběr, abychom s ním nemusili počítat — pro nějakou antipatii? Co proti němu máš?"
Lennartz se obrátil k oknu. Stál s rukama na zádech a zíral na loděnici, jejíž hluk dozněl.
"Rozumně vzato nic," pravil, "nevím!"
"Tak s ním promluv," prosila Gizela. "Doufám, že nám pomůže."
Lennartz se chopil telefonu.
"Bydlí ‚U Severského dvoru'," řekla Gizela. Vzpomněla si přesně, Severský dvůr!
Lennartz se dal spojiti. Sluchátko se mu trochu chvělo v ruce.
"Chtěl bych mluvit s panem Ellissenem," pravil jasně.
"Ellissen?"
"Tady Lennartz. Doufám, že nevyrušuji — mám k vám prosbu, milý Ellissene, já — tedy, vpadnu in medias res — vlastně by se to mělo projednat ústně — tedy prosím vás, abyste mně byl na několik dní k disposici. Vzal jste přece letadlo s sebou, a pokud vím, je také v pořádku — Ano, je tedy připraveno ke startu. — Nuže, tři, čtyři dny, Ellissene. Chcete odcestovat? Nemáte čas?"
Lennartz zakryl mušli telefonu rukou.
"Zrovna chce odcestovat," pravil Gizele a jeho obličej byl bledý.
"Musíte pryč, opravdu nemůžete? — Ellissene, je to pro mne nesmírně důležité — jste vskutku mou jedinou nadějí — ne — jde o — Kdy — za týden? — To je příliš pozdě — ne, děkuji — zavolám — ano, přihlásím se ještě jednou později."
Lennartz položil telefon.
"Nemá pro mne čas — znám Ellissena," zmlkl, přejel si rukou čelo, "je nemožno přiměti Ellissena k něčemu, když se rozhodl odcestovati — já —" Pohlížel Gizele do očí mdle a zoufale.
Gizela vstala, usmála se na otce, natáhla si jednu rukavičku, jako by chtěla jít na procházku.
"Promluvím s Ellissenem, tati," pravila rozhodně a plna naděje.
"Také ho nepřemluvíš — je to zbytečné!" Lennartz zavrtěl hlavou. "Musíme podniknouti něco jiného."
"Je to jen pokus, tati, myslím, že se Ellissen snad přece dá přemluviti — Nedokážeš-li to ty — snad — snad se to podaří ženě."
XI.
"Nechci už býti vyrušován," křičel Ellissen do telefonu," za žádných okolností nejsem k mluvení, řekněte, že jsem odcestoval, kdyby se po mně někdo ptal."
Odhodil telefon a otočil se k svému hostu. "Samé laskavosti, pořád jen laskavosti, jako bych byl jen proto na světě!"
"Také bych vás prosila o laskavost," řekl jeho host, opřel se do podušek lenošky a otevřel pouzdro na cigarety, "dejte mi oheň a buďte ke mně trochu roztomilý." Thea Drewsová se na Ellissena usmívala. "Mnohé věci vám musejí připadat podivnými, vy polární obyvateli, mám vždycky pocit, že zazlíváte ženám, že se staly trochu cílevědomějšími a rozhodnějšími. Jistě to pokládáte za zločin, že my ženy teď otevřeně říkáme, co chceme!"

"O tom jsem ani dříve nebyl nikdy v nejistotě," odvětil Ellissen se smíchem, sedl si vedle ní, uchopil její ruku a díval se se zájmem na dlouhé, špičaté prsty.
"To je zajisté vaše zaměstnání?" zeptal se a posunkem ukázal na její vyleštěné a pěstěné nehty.
"Naše slabá stránka. Nemůžeme už ani muži rozškrábati obličej ze strachu, abychom si nepolámaly nehty. Ale řekněte, Ellissene, dosud se nedivíte, že se tu objevuji ve vašem hotelu, že zrovna dostanu pokoj vedle pokoje vašeho a hned vás navštívím? Jistě jsem měla štěstí, že jsem tu nezastihla žádnou jinou ženu."
Ellissen vstal. Takové byly všechny, všechny se mu vnucovaly. To bylo jejich povolání, baviti se, prosaditi svou. Pozoroval tuto ženu, jež s hlavou do dlaní opřenou se zájmem a vzrušeně k němu vzhlížela. Zahnuté obočí bylo protaženo v dlouhou, tmavou čáru. Malá ústa byla jakoby nalakována, vlasy tmavě, nepřirozeně rudé, což se zvláštně a dráždivě odráželo od bledé pleti. Nedbale měla nataženy nohy, dlouhé, štíhlé nohy, které se rýsovaly i pod černým, měkkým šatem.
"Vy jste blázen, Ellissene, nekoukejte na mě tak jako na nějaký zázrak. Jestli se vám líbím, buďte ke mně, prosím, trochu roztomilejší. Zůstaňte sedět vedle mne a neběhejte kolem, jako byste čekal nutný telegram. Jistě by bylo bývalo lepší, kdybychom se byli sešli někde jinde — nenávidím hotelové pokoje — a zároveň je mám ráda. Necítíte, kolik spěchajících lidí v tomto pokoji sedělo, kolik milenců se zde tajně sešlo, kolik lidí již leželo v těchto postelích, kolik štěstí a tragedií se tu odehrálo, více tragedií než šťastných chvil?…"
Zastavil se před ní, natáhl své ruce a náhle ji strhl k sobě. Ležela bez života v jeho náruči, zatím co ji líbal, procitla, zdálo se, že se chce s ním rozplynouti. Ellissen se náhle odtrhl, pustil ji jako by byla nějaké zavazadlo, strčil ruce do kapes a díval se na ni trochu udiveně a zamyšleně.
"Sbíráte muže, krásná paní Theo?" Pohlížel do jasného ženského obličeje, pozoroval krásně formovaná ústa, tmavé oči, které zpola jsouce zavřeny, opětovaly jeho pohled. "Co vlastně chcete ode mne?"
Thea Drewsová se vzpřímila a dala se do smíchu. Ellissen se zachvíval při tom smíchu.
"Odcestujeme," řekla Thea posléze. "Ty potřebuješ rozhodně ženu s návodem k použití. Je to má chyba, že jsem vždycky přeceňovala chytrost mužů. Odjedeš se mnou?"
Vstala, zamáčkla pečlivě svou cigaretu, obešla ho pak na svých dlouhých nohou, obrátila jeho hlavu a začala ho líbati. Její štíhlé tělo skorem zmizelo pod jeho rukama.
Zařinčel telefon. Thea se vzpřímila ulekaně. Ellissen se zachvěl a jat náhlou zuřivostí uchopil sluchátko.
"Odcestoval jsem," křičel a odhodil sluchátko. Chvíli bylo ticho, potom zvedl Ellissen sluchátko znovu.
"Co je vlastně? Prosil jsem přece, abych již nebyl vyrušován!"
"Kdo?" zeptal se pak, "okamžik!" Uvažoval, přivřel oči. "Řekněte, že přijdu dolů."
Zase položil sluchátko.
"Omluvíš mě na okamžik." A už stál u dveří.
Thea běžela za ním. "Hned se zase vrátíš? Odjedeš se mnou?"
"Ovšem," vytrhl se jí, "sbal své věci, ještě dnes odcestujeme — kam budeš chtít."
Zavřel za sebou dveře a rychle pak seběhl se schodů.
Ve foyeru čekala Gizela.
Stála, bílá a něžná, u lóže vrátného a podávala mu ruku. Zdálo se, že je trochu v rozpacích.
"Vyrušila jsem vás, pane Ellissene, musím s vámi mluvit, jistě pro mne máte tři minuty času!"
Čím jsem starší, tím se na mne ženy více lepí, myslil si Ellissen a srovnával Gizelu s ženou, která na něho čekala v jeho pokoji.
"Posadíme se na chvíli do písárny," řekl přívětivě, "tam většinou nikdo není." Kráčel za ní. Opět, jako před několika dny v pracovně Lennartzově, vzrušila ho dětská linie ramen, něžný, dívčí krk, měl dojem, že kráčí za dítětem, za mladou dívkou, která mu připadala bezbranná a jako by potřebovala ochrany.
"Budeme dlouho hovořiti, slečno Lennartzová?" ptal se jako velmi zaměstnaný lékař, který zná nemoci svých pacientů a jejich nářky umí nazpamět. Gizela zvolna svlékla bílé rukavičky, úzkou čapku nedbale odložila, pokusila se o úsměv a sebrala všecku svou sílu, když pohlížela do chladných, pozorných očí Ellissenových.
Tento muž si jistě zaslouží obdivu, uvažovala, ví přesně, co chce, má nevýslovnou energii — kdybych mohla tuto energii získati pro sebe — porovnávala štíhlého Bernarda s tímto ohromným, ramenatým Ellissenem. Pokusila se zaplašiti tato srovnání, která se jí náhle v duši vynořila, ale neměla k tomu síly. Znovu a znovu se objevoval před jejím duševním zrakem obraz Drostův, připadal jí jaksi mladistvý při porovnání s tímto mužem, který se jí zdál vzorem mužské síly.
"Otec chtěl s vámi mluvit, ale řekl jste mu, že nemáte kdy," začala Gizela opatrně.
Ellissen učinil odmítavý posunek. "Řekl jsem již vašemu panu otci, že nejsem v této chvíli pánem svého času."
Pozoroval ji zvědavě, neboť teď přijdou její prosby, ženské prosby. Co udělá? ptal se v duchu a myslil na tisíce ženských slzí, které už viděl kanouti.
"Otec skládá všecku naději ve vás — jste opravdu poslední pomocí." Gizela sklopila hlavu. "Nemáme žádnou zprávu od —" chtěla říci "od Drosta", ale zaváhala — "L. P. 1 neodpovídá již a nám zbývá jen několik dnů do lhůty, kterou vláda určila."
On nic neví, neví, jaká je to smlouva, nemohu mu přece vyprávěti o obchodních tajemstvích, uvažovala v duchu. Ale Ellissen se neptal.
"Váš pan otec chce, abych hledal plošinu?" ptal se netečně. "Proč se neobrátí na vládu? V tom případě má všelijaké možnosti, aby tu věc zase našel!"
"Otec myslí, že nesmí přijít na veřejnost, že se L. P. 1 snad něco přihodilo — banky by pak dělaly potíže s výplatou úvěru a potom by bylo všecko ztraceno a Hansly by strhl všecko na sebe." Víc mu nemohu vyprávět, uvažovala

zoufale a její záměr jí připadal zbytečný a nicotný. Zdálo se jí, že se rozbíjí o tohoto tvrdého muže.
Ellissen zíral mlčky na Gizelu. Pak se usmál. Viděl její roztržité, beznadějné oči a ten pohled ho dojal. Uchopil její ruku.
"Je to obchod jako každý jiný," řekl zvolna a upřel své jasné oči bez lesku, oči, které jako by byly zmrzlé v ledu, ztrnule na její obličej. "Máte nějaké nabídky?"
Gizela vzhlédla. Snad je přece jen dobrý člověk, myslila si plna naděje, snad ho otec podceňuje…
"Záleží ovšem na vás, abyste řekl částku —" Ellissen zavrtěl hlavou. "Peněžitě se už s Vaším otcem dohodnu — já —" uchopil pevně její ruku, otázka, která se mu chvěla na rtech, připadala mu náhle drsná a nedůstojná. Pociťoval zvláštní stísněnost před touto dívkou a zároveň jakési opovržení k sobě samotnému, že se v blízkosti Gizelině dává unášeti jemnými pocity. Jistě hraje divadlo jako všecky ženy, myslil si, a budu-li s ní jednat jinak než s jinými ženami, vysměje se mi.
"Dobrá," přivřel oči, aby mu neušel ani nejmenší její pohyb. "Jsem k disposici pod jednou podmínkou."
Zmocnila se ho touha po této dívce, zdálo se mu, jako by se mohl očistiti jejím nedotčeným mládím. Už jednou se ho zmocnilo to přání — viděl se v tiché pracovně Lennartzovy vily, jak sedí proti Gizele, budoucnost se před ním vynořila, poprvé budoucnost, které se nevysmíval a která se jemu, zralému muži, zdála přístavem. Představoval si Gizelu ve svém pokoji, jak leží v jeho náruči místo They.
"Jakou podmínku činíte?" Gizela vstala.
"Poletíte se mnou," řekl zvolna a vychutnával svou moc, kterou v tomto okamžiku dívku ovládal. Viděl, jak poněkud zbledla. Porozuměla mu.
"Odstartujeme ještě dnes v noci." Ellissen uchopil její studenou ruku a políbil ji. Pak se otočil. Ve dveřích stála Thea.
Thea překvapeně vykřikla, běžela rychlými drobnými krůčky ke Gizele a chtěla ji obejmouti.
"Vy zde?" volala radostně, "rozloučila jste se už s naším milým Ellissenem?"
Gizela neodpověděla, ale Thea se nedala mýlit.
"Ellissen přece odcestuje," pravila rychle, "a představte si, jede do Wiesbadenu jako já — jedeme náhodou spolu. — Dal jste již své věci zabalit, Ellissene?" Otočila k němu své tmavé oči. Proč tu sedí s tímhle hloupým děvčetem? Proto tedy tak rychle vyběhl z pokoje!
"Bohužel jsem musil své plány změnit, paní Theo, učinil jsem smlouvu s Lennartzovou loděnicí."
Kývl na Theu a Gizele podal ruku.
"Dnes v noci ve 12. hodin odstartujeme," řekl k Theinu zděšení. Thea nemohla dosud pochopiti náhlou změnu Ellissenovu.
"Odjíždíš s tou husou?" ptala se, když Gizela odešla. "Se mnou si nebudeš zahrávat — já —"
Ellissen uchopil opatrně její ruku, otočil zašpičatělé prsty Theiny nazpět a políbil ji.
"Milostivá paní," pravil s úsměvem, "kdyby se všecky vyhrůžky žen měly na mně splniti, dávno bych už byl mrtev."
XII.
"Sambach, Heinicke, Hecker — Künnecke —" Droste seděl u malého psacího stolu v pokojíku velitelské věže. "Kdo ještě chybí? — Noc nemá žádného konce!" otočil se k Schmiedeckovi, který stál vedle něho a zíral oknem do mlhy, "je už šest hodin."
"Ta mlha je naším štěstím," odvětil Schmiedecke, aniž se otočil. Měl pocit osamělosti a bezmocnosti. Nikdy by byl nevěřil, že může být na světě tolik bídáctví.
Dveře se otevřely, místnost se naplnila ospalými lidmi. Stáli v pokoji mlčky a uctivě. Bylo docela ticho, jen oddychování lidí bylo slyšet.
"Už nikdo?" ptal se Droste. Pohlédl do obličejů kolem dokola a vydychl. To všecko byli muži, na které se mohl spolehnout. Jeho otec už s nimi pracoval a jemu samotnému dali první pokyny, jak se drží pilník, jak se železo tvrdí a jak se obsluhuje soustruh. Teď byl jejich žákem a mistrem zároveň. Věřili mu. Byla to úcta k práci, která je pojila.
"Dal jsem vás zavolati," Droste hledal slova, "nuže — máme rozličné protivníky, kteří si vytkli za úkol působit nám obtíže. Sem náležely vlečné parníky, které byly našimi protivníky podplaceny. Parníky se odpojily, aniž nás o tom uvědomily — v této chvíli bloudíme!"
Muži se ulekli.
"Nelekejte se, nic se nám nemůže stát, dokud nenastane panika. A k panice není důvodu. Jakmile zmizí ta prokletá mlha, budeme dávat pomocí reflektorů nouzová znamení. Posléze přece někoho na sebe upozorníme."
"Proč netelegrafujeme o pomoc?" ozval se čísi hlas.
"Vysílač je porušen, je spálen," odvětil Droste.
Teď začalo mužstvo rozčileně šeptati, obličeje zčervenaly.
"Kdo porušil vysílač?" volal Künnecke a protlačil se až k Drostovu stolu. Droste pokrčil rameny.
"Silnoproudové vedení bylo taženo ze strojovny až k anténě," vysvětloval.
"Kdo byl ve strojovně?"
"Girard," odvětil Schmiedecke; "zná někdo Girarda blíže? Převzali jsme ho z ‚Labe'."
Nikdo neznal Girarda blíže. Nedělal nepříznivý dojem. Nebyl nápadný, byl uzavřený a žil osaměle. Zdálo se však, že je ve všech technických oborech značně zběhlý. Jednou pomohl Heinickovi stavěti nový krátkovlnný vypínač a potom pracoval na automatickém hasicím zařízení. Zdálo se, že se ve všem vyzná, a neštítil se žádné práce. Jaký tedy by mohl mít Girard zájem…
"Musíme dávat pozor," ujal se opět slova Droste, "musíme mít nastaveny uši. Ostatně to potrvá ještě jen několik dní. Budeme hledět, abychom sehnali nějakou loď, která by nás vlekla. Potopit se prozatím nemůžeme. L. P. 1 je naprosto bezpečná, ať je vlečena či ne. Musíme se jen snažit udržet pořádek. Máme na palubě více než šedesát lidí, kteří nejsou zaměstnáni, a ty musíme držet na uzdě, aby neprováděli hlouposti. Nejlépe bude, když se všichni vrátíme na svá místa.

Všichni za jednoho a jeden za všechny! — Myslím, že neztratíme hlavu!"
Mužstvo se uklidnilo. Ovšem že se nedají polekat. Klidně se vrátí k své práci.
"Schmiedecke teď rozdělí revolvery," pokračoval Droste, "vidíte, že myslím na všechny možnosti. S těmito zbraněmi můžeme čeliti všemu, co se přihodí. Je to jen opatrnost, ale máme tolik neznámého živlu na palubě a musíme se tudíž zabezpečit. Schmiedecke otevřel zásuvku psacího stolu, kde ležely zbraně.
"Měli jste myslit na to, aby L. P. 1 nevyplula s tak málo nástroji a pomůckami," mínil Sambach. "Věděl jsem, že se tu něco stane! Máme tu samé nástroje pro letadla a zásobní vrtule a součástky motorů. Co teď s tím? Nemáme tu ani čluny, abychom se mohli v daném případě udržet nad vodou!"
"Není daný případ!" vyjel si Droste. "Nač mám s sebou tahat čluny? Vždyť přece máme velký motorový člun. Tam se vejde všechno mužstvo, když bude třeba. Máš strach o svůj život? Začínáš mi už strašit lidi? Kdybychom byli vzali s sebou tvou starou, jistě by byla odvážnější než ty!"
Muži se dali do smíchu a Sambach mrače vzal zbraň z rukou Schmiedeckových. "Tak jsem to nemyslil," mručel na omluvu, "rozumí se, že nemám strach. Copak se může stát!"
"Že nebudeme mít co žrát," pravil Droste bez obalu, "máme vskutku proklatě málo proviantu! Až uvidíte tlustého Damskyho, pošlete ho ke mně! A upokojte pány zaměstnance hotelu, kdyby si všimli, že se nějak pomalu hýbeme! Ale buďte jemní ve styku s těmi lidmi! Nebuďte příliš pádní!"
Mužstvo se vzdálilo se smíchem. Zapomněli na hrozící nebezpečí. Každý musil být na svém místě. Nebezpečí vyžadovalo část povinnosti, větší obětavost, více práce. Byli zvyklí na to, že se vyžadovalo jejich odolnosti a jejich pracovitosti. Rychle se upokojili. Jenom revolvery v kapsách jim připomínaly, jak vážná je situace.
"Tobě se to směje," pravil Sambach Künneckovi. "Já jsem starý otec rodiny, po mně zbude několik hladových krků, když tu zhebnu! Tys mládenec, po tobě ani kohout nezakokrhá!"
"Starý otec rodiny — hladové krky, to jsou samé fráze, kterých máš vždycky plnou hubu, když je trochu tepleji. Ostatně se mýlíš, po mně zakokrhá několik kohoutů, před několika týdny jsem si založil chov kuřat!" odvětil Künnecke.
"Nevím, co je s tebou, já vidím všecko moc černě. Myslíš doopravdy, že nehrozí žádné nebezpečí? Mně se nelíbí, že nám dal Droste ty bouchačky. Co s nimi?"
"Mně se to zase zdá docela správné. A pak je to od Drosta projev důvěry. Právě že nás zná a ví, co od nás může očekávat a co od nás smí žádat. Já také nevěřím těm číšníkům. A je líp, když se můžeme bránit. Kdoví, co nás ještě čeká!"
"Vidíš," vzdychl Sambach, "teď začínáš sám mluvit o nebezpečí. Měl jsem zůstat doma. Jsem rád, že jsem se vrátil z války s jakž takž zdravými hnáty. Jsem divoký, když začne práskat."
"Nebude práskat, a když, odejdeš do své kajuty a vlezeš do postele. Dám ti zprávu, až bude vzduch zase čistý. — Tamhle běží mistr kuchyňka — he, Damsky, máte přijít k šéfovi! Trochu hbitěji, nesmírně po vás touží!"
Künnecke pohlédl na Sambacha překvapeně, pak se dali oba do smíchu, neboť Damsky udělal skok jako polekané zvíře, když ho Künnecke zavolal, a zmizel v domě. Dveře za ním s rachotem zapadly.
"Mohu našemu mužstvu důvěřovat, díky Bohu!" pravil Droste Schmiedeckovi, "teď vidím celou záležitost dosti jasně a to mi vrací část mé jistoty. — Máme dva Dieselovy motory, každý o pěti tisících koňských sil. Jeden není dosud docela hotov, druhý je v pořádku. Čas byl opravdu krátký, Schmiedecku, a starý Lennartz neměl vždycky peníze po ruce; zapletl se do věci, kterou jen těžko mohl ovládnout. Kdyby byla vláda vyplatila slíbenou částku o měsíc dřív, byli bychom na tom docela jinak. A pak ten idiot Pechtold! Buďto je to opravdu idiot a pak nerozumím starému, že s ním mohl tak dlouho pracovat, nebo je to darebák a pak je dvojnásob nepochopitelné, že si dovedl tak dlouho dodávat zdání pořádného člověka! Tak — a teď vytáhneme motorový člun. Máme v něm tři sta koňských sil a benzin je tam také. Zapřáhneme jej a pokusíme se tu bednu odtáhnout. Vlastně by to mělo jít!"
Schmiedecke zavrtěl pochybovačně hlavou. "Tři sta koní? Pokládám to za nemožné! Jak daleko se s tím chceš dostat?"
"A kdybych se s tím měl jen větru vyhýbat, je mi už pomoženo. Mohu se tak proti větru natáčeti, že bude tlak co nejmenší a že budeme jen málo zahnáni stranou. Dám pak přesně zjistit, jakým směrem se pohybujeme. Ostatně, otevřel jsi vodní ventily? Při zatížení větším než třicet tisíc tun jsme dosti odolní proti proudění. Náš ponor je nejlepší kotvou."
Schmiedecke přikývl. "V této chvíli přibíráme v hodině tisíc tun."
"Kdo je vlastně ve strojovně?" zeptal se Droste náhle, neboť ho napadlo, že za Girarda není vystřídání,
Girard hned zase přišel, předal jsem mu tedy práci. Vždyť tu nikdo jiný není."
"Myslíš, že má Girard něco společného s dnešními událostmi?"
Schmiedecke pokrčil rameny. "Myslím! — Co nám prospěje myšlení! Snad to je Girard. Ale nemám dost důkazů, vždyť přece nemáme nejmenší stopy, kdo by to mohl být. Chtěl jsem jen být u tebe, až přijdou lidi nahoru, teď zase sejdu dolů a pošlu Girarda spát. Budu mít oči otevřeny. Nedůvěřuji vskutku všem. Neviděls, jak se tenhle Damsky plížil?"
"Damsky?" Droste zmlkl, neboť Damsky stál ve dveřích a zíral uděšenýma očima na Schmiedecka. Jistě zaslechl poslední slova.
Droste si odkašlal. Bylo mu líto toho úzkostlivého muže.
"Posaďte se, Damsky." Droste čekal s přívětivou tváří, až Damsky usedne. "Řekněte mi, jak vlastně přicházíte do tohohle lupičského doupěte?"
Damsky sebou trhl. "Lupičského doupěte?" ptal se ulekaně.
"Žertuji a vy se lekáte!" Droste byl mrzut. "Hotelová společnost vám svěřila toto místo, jistě tedy věděla, co dělá. Kde jste byl předtím?"
"Byl jsem šéfem kuchyně v ‚Negrescu' v Nizze a přijal jsem toto místo na naléhavé prosby společnosti."
"Hm!" řekl Droste. "Vám jsou podřízeni všichni hoteloví zaměstnanci?"
"Ano, jsem jaksi správcem hotelu a zásobárny."

"Nuže," prohlásil Droste chladně a zamáčkl cigaretu, "prosím vás tedy, abyste se staral o klid u svých lidí. Stala se nám totiž malá nehoda. Vlečné lodi se odpoutaly, nechtějíce se vydávati v nebezpečí. V této chvíli bloudíme. To není nijak nebezpečné, ale já si nejsem jist vašimi podřízenými. Připravíte tudíž ty lidi na to a řeknete jim, že žádné nebezpečí nehrozí. Ručíte mi za klid svých lidí. Doufám, že jste mi rozuměl!"
Pohlédl na Damskyho zpříma. Damsky seděl na židli a byl bled jako stěna. Nezdálo se, že je rozčilen, jen oči byly poněkud vyvaleny, vypadal jako postrašený buldog.
Posléze vstal a uklonil se po vojensku. "Samozřejmě — samozřejmě!" zaskuhral. "Budu dbát, aby byl klid, udělám pořádek! Můžete se na mě spolehnouti. Ovšem! Udělám pořádek!"
"Dobrá!" řekl Droste chladně. Damsky se mu čím dále tím méně líbil. Měl jsem si prohlédnout lidi, které mi nalodili na L. P. 1, uvažoval v duchu. Ale teď už bylo pozdě. Teď bylo nutno starat se, jak vybřednouti ze situace prostředky, které jsou po ruce.
"Můžete jít, Damsky," Droste mu podával ruku. "Spoléhám se na vás!"
"Ovšem, velmi povděčen!" Damsky se znovu ukláněl. "Však se už postarám o pořádek! Všecko na svém místě! Všecko v pořádku!" Damsky šel.
"Co říkáš tomu pořádkumilovnému fanatikovi?" ptal se Droste a otočil se k Schmiedeckovi, ale Schmiedecke už nebyl v pokoji.
XIII.
Droste naslouchal. Hluk kroků dozněl. V malém velitelském pokojíku se rozjasnilo, lampy svítily žlutě. Mlha se zvedla, rozplynula se v pruhy a pojednou bylo v pokoji světlo.
Droste vyhlédl na třpytící se vodu, jež skorem jsouc nepohnuta odrážela první paprsky sluneční. Mrazilo ho, noci beze spánku ho roztřásly. Pokrčil rameny, strčil ruce hluboko do kapes u kalhot, načerpal vzduchu, kolik se mu ho vešlo do plic.
Nový den byl před ním. Každý den jako nový útočný oddíl, který může přinést neštěstí.
Schmiedeckovi bylo dobře, Schmiedecke teď jistě spal, měl oči zavřeny a rozum zaklapnut. Snil nerušeně a klidně — vždyť přece vložil odpovědnost do rukou Drostových.
Osamělý muž si vzpomněl na Gizelu, uvědomil si, že na ni nevzpomněl, co je na L. P. 1.
Ulekl se. Nemiluje ji snad? Byly události tak silné, ohlušující, že pustil Gizelu zcela z paměti, zcela ze svých myšlenek? Cítil neodolatelnou touhu po tom tichém děvčeti a lásku k ní. Byl si vědom toho, že využíval její laskavosti, že použil jejího jemnocitu, nevměšovati se mezi něho a jeho dílo, aby si odpočal, aby všecky myšlenky na ni od sebe odehnal. Byl blázen, ba zločinec, mohl-li mít rád ony chvíle, kdy vzpomínku na Gizelu ze svého mozku odstranil, až nezůstalo nic než nejasné, nehmotné snění, odpočinek, hluboký a nedotknutelný a mrtvý. Byl to čas, který vlastně náležel Gizele, který jí kradl a kterého používal, aby se pohřižoval.
Byla to neláska ke Gizele! Bylo její kamarádství už tak veliké, že pro ně zapomínal na lásku?
Gizela, myslil Droste a v prsou měl pocit úzkosti. Co asi teď dělá? Myslí na mě?
Pokusil se spojiti se s ní v myšlenkách, bylo mu, jako by teď, zrovna v té chvíli, na něho myslila, jako by mu byla blízka. A tu jím projel pocit ohromného klidu, spatřoval svůj cíl a svou práci, jen pro ni žíti, pro její myšlenky a její přání.
Začal nenáviděti sérii nehod, které se mu postavily v cestu, a zároveň jí pohrdal. Řekl si jako Damsky — musím udělat pořádek — napřímil se, jako by někdo prostrčil železnou tyč jeho rameny. Sešel po úzkých schodech dolů a stanul na přístavní plošině. Teplý větřík mu vanul do obličeje. Moře bylo klidné, široko daleko se táhl obzor.
Poprvé udělal bilanci za poslední léta, učinil srovnání, zvážil vynaloženou energii, napětí a naděje proti výsledkům svého krátkého života.
Kdyby teď zemřel, zahynul spolu s L. P. 1 — zda by s ním nezmizelo i celé jeho životní dílo, zda by nebylo zapomenuto, jako by vůbec nebylo učiněno? Což si neodřekl všechno to, čemu se říká život a co zanedbával, aby se mohl věnovat práci — práci, které nemusil nadbíhati, protože ho už sama měla ve spárech a hrozila ho pohltiti?
Kdyby teď zmizel — mohlo-li by se říci, že obohatil život Gizelin byť i jen na okamžik? Vždyť přece byl jen myslícím, jednajícím strojem bez citu — teď se stroj poláme a nikdo po něm nezapláče.
Droste vzdychl. Modlil se, aby jeho život nebyl ještě skončen. Prosil o jedinou hodinu, o několik minut jen, aby směl promluviti s Gizelou. Toužil po Gizele, po jejích očích, po jejích ústech, po jejím hlase a po hlazení jejích rukou, toužil po životě, který nepoznal ve spěchu svých osmadvaceti let.
Pokusím se žít, uvažoval zoufale, poprosím Gizelu, aby zapomněla — nechci ještě zemřít. Tam se prostírá moře; čeká na mě. Jeho čas dosud nenadešel. Snad za několik dní v zoufalství skočíme do vody, snad přijdou vlny a rozbijí železo, po kterém kráčejí naše nohy.
Jen jednou ještě bych chtěl s Gizelou mluvit.
Droste tápal podél zábradlí ke konci přistávací plošiny. Tu spatřil Sambacha, trhl sebou a pokynul mu. Povinnost byla opět tu. Vždyť přece měl ještě povinnost, měl chránit lidské životy, pro které by jiní lidé plakali!
"Sambachu," pravil, "vezměte si, prosím, jednoho člověka a podívejte se na motorový člun. Moře je tak klidné, že bychom se mohli pokusiti vléci L. P. 1 motorovým člunem. Vezměte s sebou Heckra nebo Künnecka, ti se s vámi nejlépe shodnou."
Droste kráčel dále. Otevřel dveře vedoucí do předsíně hotelu. U vyjícího vyssavače stál nějaký muž. Měl na sobě pruhovanou služební kazajku a ani se neotočil.
"Dobré jitro," řekl Droste.
Droste se utkal s nepřátelským pohledem. Pak odložil muž vyssavač, nechal jej ležet a rychlými kroky zmizel po schodech.
Droste za ním pohlížel.

"Hlídač? Stál na stráži?"
Umínil si, že o tom s Damskym promluví, a stoupal pak vzhůru po širokém hotelovém schodišti.
Schody byly potaženy tlustými koberci. Bronzové zábradlí se táhlo ladnou křivkou vzhůru, stěny byly hladké až na ohromné dva obrazy představující obchod a průmysl.
Což nenapadne lidi nic jiného než věšeti na stěny takové symboly? Droste v duchu uvažoval, kolik peněz asi dal Lennartz za ty obrazy.
Vlevo byl taneční sál, vpravo herny, společenské místnosti v prvním patře! Droste si vzpomněl na mnichovského profesora slavného jména, který tento dům stavěl, na starého vousatého muže, na němž vůbec nebylo patrno, že by mohl mít smysl pro tento přepych záležející z mramoru a pestrých dřev.
Droste otevřel dveře do herny.
V kruhu seděli — jako výstřednický klub, který chce zachovat odstup od ostatních spolucestujících — páni v moderních oblecích a otočili k němu vážné, výhružné obličeje.
Čišníci, řekl si v duchu Droste, páni první třídy, obleky podle míry. Způsoby z ‚Negresca' a z ‚Ritzu' — zvlášť jemní lidé!
"Dobré jitro," řekl nahlas a přívětivě, uklonil se a nechal přitom ruce v kapsách. Otřásal jím tichý smích, připadal si náhle, jako by stál na soudku s prachem a měl deklamovati báseň, a myšlenka ta ho nepochopitelně rozveselovala.
Mužové neodpověděli.
"Pánové," pokračoval Droste, "opravdu se divím! Což je tak málo práce? Nedal vám pan Damsky dosud žádné pokyny? Či se mýlím a jste snad angažováni k obývání první třídy? Mí lidé pracují všichni, chtěl bych totéž požadovati od vás! Co tu děláte?"
Čekal okamžik. Vzmáhal se v něm vztek.
"Připravujeme se na utopení," odpověděl jeden muž z prostředka a Droste pohlédl do jedovatého obličeje.
"Jistě bývalý komorník nějakého prastarého lordstva?" zeptal se Droste. Sotva se vzteky držel. Půl svého života by byl v té chvíli dal za to, kdyby byl mohl udeřiti do toho potměšilého obličeje.
Náhle vstali všichni mužové a obstoupili ho v kruhu.
"Nedělejte z nás hlupáky," pravil šilhavý. "Víme dobře, jaká hra se hraje! Dobře jsme si prohlédli tohle plavidlo! Kdepak jsou čluny? Myslíte si snad, že nevíme, v jakém jsme nebezpečí? Tady můžeme civět rok, než nám přijde pod nos nějaká loď. Žádáme, abychom byli co nejrychleji dopraveni na břeh!"
Droste se pohrdavě usmíval.
"Jistě jste neobyčejně chytrý a pochopil jste už, že nejsme vlečeni. Jistě jste si také už promyslil své požadavky. Co, prosím, se má teď stát, když nechcete čekat, než přijde náhradní loď?"
"Náhradní loď?" ptal se muž. Sunul se pomalu k Drostovi. "Nevěříte přece doopravdy v náhradní loď? Jsme na prokletém plavidle a rádio nejde. Nejsem přece slepý, vždyť jsem byl před chvílí osobně v jiskrové boudě! Žádáme, abychom byli ihned s tohoto plavidla odvezeni. Chceme domů a víme, jak to je možné!"
"Tak!" řekl Droste a uvažoval. Kdo pustil toho muže do vysílací stanice? Bude nutno jednou zas pokárati Heinicka, toho řádného, starého Heinicka!
"Pod plošinou visí inspekční člun a je v něm dost benzinu, aby mohl odvézt všech nás šedesát mužů na pevninu. Žádáme, abyste nám ihned dal inspekční člun k disposici!"
Střelím-li teď oknem, uvažoval Droste, budou lidé upozorněni a přijdou nahoru. Nemohu se však proti této hordě udržet déle než dvě minuty.
"Nevím, kdo vám popletl hlavu," pravil břitce. "Nehrozí vůbec žádné nebezpečí. Právě je nejkrásnější počasí, docela klidné moře a nemůže se nic stát. Zavázali jste se k službě na leteckém přístavišti. Co my s ním děláme, je naší věcí! Konejte svou povinnost, my budeme činit také svou povinnost."
Otočil se a chtěl proraziti zeď, kterou kolem něho mužové utvořili.
"Tady zůstanete!" zvolal muž s křivým obličejem výhružně a Droste spatřil v jeho ruce revolver.
Lhostejně vytáhl svou zbraň z kapsy.
"Na tyhle žerty jsem připraven," řekl a pak dostal chuť skončiti tu věc. Měl jen jednu vyhlídku: musil být rychlejší než ostatní.
"Žádáme, abyste odtud dal rozkaz, aby nám byl dán motorový člun k disposici. Uvážili jsme dobře, co činíme. Moře je klidné i máme ještě naději, že všecko dobře dopadne."
Droste se usmíval. Byl docela kliden. Měl zvláštní přesvědčení, že se mu nic nemůže stát, ať udělá cokoliv.
"Lituji," řekl a potřásl hlavou, "potřebuji člun sám. Pokusím se s ním vléci L. P. 1!"
"Nechcete?" ptal se muž. "Tedy vás k tomu přinutíme!"
Teď se musil dát Droste do smíchu. "Jste prokletý blázen! Co z toho budete mít, když mě odzbrojíte? Potřebujete přece někoho, kdo s vámi pojede, a z mého mužstva se k tomu nikdo nenabídne. V této chvíli je člun venku a již se pokoušíme připevniti lana. Myslíte doopravdy, že vás budou mí lidé podporovat? Řeknu vám tohle: já —"
Nedokončil větu. Náhle se vrhl do stěny utvořené lidmi, levou pěstí si uvolnil cestu, zdvihl revolver a vypálil obsah zásobníku proti širokým oknům místnosti.
Lidé se rozprchli na všechny strany. Droste stál u dveří, přirazil je za sebou, seběhl po schodech. Upadl přes vyssavač, svezl se silou pádu až ke dveřím, hned vstal a otočil hlavu.
Ale nikdo ho nenásledoval. Odevšud se sbíhali dělníci. Droste konejšivě kynul.
"Nic se nestalo, jděte zase po práci!" Muži se zastavili, pohlíželi vzhůru k budově. Zvolna a váhavě se vraceli do strojovny.
Droste strčil ruce do kapes a zvolna kráčel podél strojovny. Kdyby na mě chtěli střílet, mají k tomu teď nejlepší

příležitost, uvažoval. Ale všecko bylo klidné. Cítil své srdce, které netlouklo nijak zrychleně.
Došel až k špici přístavní plochy. Právě stoupalo vzhůru vytahovadlo, ostrými kolejnicemi otevřelo padák a vyrostlo z podlahy. Na něm stál Sambach.
"Všecko hotovo, pane Droste!" Vyhnul se Drostovu pohledu.
"Copak je, Sambachu? Snad jste se nenakazil od číšníků?"
Vyprávěl stručně, co se mu přihodilo. "Musíme se postarat, aby všem nespolehlivým lidem byly odňaty zbraně."
Sambach neodpověděl, hledal slova.
"Tedy vám také musím dát svůj revolver," řekl posléze namáhavě.
Droste mu pohlédl udiveně do bledého obličeje.
"Ale, Sambachu, podívejte se přece! Máme nejkrásnější, nejjasnější počasí. Copak se to s vámi děje?"
"Nevím, mám takové předtuchy, jako by to krásné počasí bylo jen proto, abychom měli ještě větší hrůzu!"
"Co to mluvíte, člověče?"
"Chtěl bych být zase doma," pravil Sambach tiše. "Myslím si někdy, že mají číšníci pravdu, když chtějí odjet motorovým člunem."
"Sambachu," pravil Droste vážně, "ponechávám vám to na vůli, chcete-li, můžete s těmi lidmi odjet! Nikdy bych si byl nepomyslil, že ztratíte nervy!"
Sambach zavrtěl hlavou. "Rozumí se, že nepojedu, nemohu odtud, toť se ví, ale je to hrozné!"
Droste se díval za ním, když mizel s vytahovadlem v hloubce.
Pak slyšel tvrdý chod motorového člunu.
Uvažoval chvíli, pak kráčel nazpět k hotelu.
Vystoupil po schodech, otevřel dveře, ale číšníci tam už nebyli. Zvolna kráčel chodbami hotelu. Bude nejlépe, když odstraní ty lidi, kteří by situaci ještě zhoršovali.
Přišel do kuchyně. U ohromného krbu stál Damsky. Jeho obličej mizel v páře vystupující z kouřícího kotle.
"Damsky," zvolal Droste. Musí oznámiti prostřednictvím Damskyho, že je motorový člun k disposici těm, kdo chtějí plošinu opustit.
"Na kolik dní vystačí proviant?" ptal se Droste. Damskyho hlava se vynořila z oblaků páry. Ten muž vypadal dnes trochu klidněji. Uklonil se hluboce.
"Jenom pět dní ještě, bohužel. V bednách zásob je jen písek a sláma — nebo jsou docela prázdné — prostě prázdné," pravil. "Mám jenom ještě trochu čerstvého masa a to nemůže už dlouho vystačit!"
Droste se nepohnul. Ani sval v obličeji se mu nezachvěl. — Ještě tohle! Kdo byl za to odpověden? "Dopravte tedy na dva dni potraviny do motorového člunu a řekněte svým lidem, že mohou, když chtějí, ihned opustit přístaviště. Nestojím o jejich spolupráci. A odejměte těm lidem revolvery, nebo se cestou ještě povraždí!"
"Potraviny? Revolvery? Člun?" ptal se Damsky ulekaně a v obličeji se mu opět objevil chorobně úzkostlivý výraz, kterého si Droste už jednou u něho povšiml.
"Ano, Damsky, vaši lidé mě ohrožovali. Dám jim příležitost, aby své životy zabezpečili. Později, až zase budeme mít spojení s pevninou, pohovoříme si o tom případě s námořním úřadem!" Droste se otočil a odešel z kuchyně. Šel opět na špici přístavní plošiny, vstoupil do výtahu a zapjal proud. Setmělo se, když sestoupil pod plošinu. Hluboko pod nohama viděl vodu, jež svým zeleným leskem všecko vyplňovala.
Výtah se zastavil. Droste vyšel z malého prostoru a kráčel po úzké lávce ke světlu. Vysoko nad jeho hlavou se klenuly železné oblouky výztuží, moře u jeho nohou bylo jasné, viděl mohutné plováky pohřížené hluboko do zelené vody.
A teď si všiml, že se u tlustých sloupů nesoucích plošinu tvoří vlnky. L. P. 1 se nepatrně pohybovala.
Droste viděl motorový člun, jenž připoután lany pokoušel se táhnouti L. P. 1. Přiložil dlaně k ústům a vzkřikl, pak kynul, až ho Sambach zpozoroval.
Člun se obrátil a připlul zvolna k malé lávce.
Künnecke vyskočil z člunu a pokusil se jej přitáhnouti.
"Jde to, pane Droste," pravil Sambach. "Při téhle klidné vodě můžeme L. P. 1 otáčet. Ale vléci ji nemůžeme!"
"Není už třeba," odvětil Droste, "pronajal jsem člun. Chcete jet s sebou, Sambachu?"
Sambach pohlédl na Drosta ztrnule, pak zavrtěl hlavou.
"Zůstanu u vás," řekl tiše. Tu již přicházeli číšníci dolů po úzkých žebřících, každý s kufříkem v ruce.
"Mělo by se vám zakázat vzít kufry s sebou, nemáte v člunu moc místa," řekl Künnecke zlostně, připevnil člun a odstoupil.
Číšník s křivým obličejem přistoupil k Drostovi.
"Myslíte, že se rychleji a dále dostaneme, když člun méně zatížíme?" ptal se.
"Rozený technik! Všeho si všimne!" odvětil kousavě Künnecke, jenž stál vedle. "S třemi muži budete dvakrát rychleji doma než s šedesáti."
Muž s křivým obličejem neodpověděl. Vstoupil do člunu.
Zatím se ostatní muži nakupili na úzké plošině. Náhle motor člunu spustil, příď se otočila a zamířila do tmavého tunelu přístavní plošiny. Muži vzkřikli. Zvuk výbuchů se ozýval tupě, stonásobně zesílen.
"Utrhne se," křičel muž stojící vedle Drosta a běžel s roztaženýma rukama po úzké lávce. Pak se ozval tupý tón, jako by kladivo narazilo na železo v tmavém tunelu. Na konci přístaviště se ostře odrážel obrys člunu. Zakolísal, jako byl pěstí odražen. Opět se rozezvučelo tmavé železo, pak vytryskl sloup vody do výše a člun zmizel ve víru vystřikující fontány.
Muži spěchali k druhému konci přístaviště, křičíce tlačili se vpřed po úzké železné lávce. Ale člun už nebylo vidět.
Droste nenásledoval zástup spěchajících lidí.
"Chtěl se utrhnout a přitom narazil na plovák," řekl Künnecke stojící vedle něho.

"Nikdo z nás neujde osudu," zaslechl Droste vedle sebe hlas Sambachův. A znělo to, jako by plakal.

XIV.

Gizela zavřela dveře rozviklané skříně a rozhlédla se po pokoji. Nedůvěřivě pozorovala tmavé, špinavé tapety, jejichž kraje se ode zdi odlupovaly. Pak se posadila na dřevěnou židličku stojící u chromého stolu a dívala se oknem.

I tento den uplynul, uvažovala, ale nepociťovala radost. Byl to dlouhý, divoký let. Ten blázen Ellissen přistával jen na hodinku, hodinu v Paříži, hodinu v Saragoze, naposled v Cadixu, a teď tu ona sedí ve Fayalu na Azorech a zírá na rozbitou tapetu hotelového pokoje.

A už tu zase je ta mlha! Když letěli, ležela nad nivami Francie, halila pohoří Pyrenejské, stoupala ze Středozemního moře a teď visí v tomhle špinavém dvoře portugalské krčmy na Azorech.

Gizela se chtěla těšit — teď byla o dva tisíce kilometrů blíže splnění, teď se přiblížilo rozřešení, teď bude zase všecko dobré, starosti zmizí. Ellissen najde L. P. 1.

Nic se nehnulo v jejím srdci. Bernard, hovořila tiše, Bernard, Bernard, Bernard — Ale nemohla se těšit.

Bojím se, uvažovala náhle, a jako by tím byla otevřela nějaké dveře, proběhla jí úzkost jako vysoká vlna. Ellissen — Ellissen — jeho pokoj je vedle.

Upjala si koženou kazajku až ke krku. Pak přistoupila ke dveřím.

Zastavila se, neboť se blížily těžké kroky. Otočila tiše klíč v zámku. Klika se pohnula pod těžkou rukou.

"Okamžik, převlékám se," řekla Gizela jasným hlasem a jala se pobíhati po pokoji.

"Přijďte pak, prosím, dolů," odvětil hluboký hlas Ellissenův a kroky se opět vzdálily.

Začínám ztrácet nervy, myslila si Gizela. Proč hraji divadlo? Všecko je ztraceno, jestli nebudu dovést udržet své ženské nervy. Co se stalo? Nic, nic! Není důvodu k strachu. Všecko se může jen zlepšit!

Sešla se schodů a našla Ellissena dole ve výčepní místnosti v živém rozhovoru s hostinským. Hostinský vypadal jako vesnický holič, černé vlasy mu spadaly do obličeje, měl malý černý knírek a jeho pohyby byly jemné a lehké jako pohyby nějakého imitátora dam.

"Mě neoklameš, ty darebáku," pravil zrovna Ellissen širokou angličtinou, které hostinský zřejmě rozuměl. "To že je Madeira? Vyměnil's štítky na sudech! Já tomu trochu rozumím, nedej se ještě jednou přistihnouti!" Hrozil svou velkou pěstí dobromyslně, ale výmluvně.

Hostinský se ukláněl tak rychle a tak často, jak jen mohl.

"Ano, můj pane," vzdychl, vzal z množství sudů, které za ním byly nastavěny jako dekorace, dva štítky a vyměnil je. Pak naplnil sklenici a přistrčil ji k Ellissenovi zamžikav očima. Ellissen ochutnal, pokývl pak spokojeně a přistoupil se sklenkou ke Gizele.

"Takový darebák" smál se. "Myslí si, že nás může zblbnout! Vyměnil štítky nejdražšího a nejlacinějšího madeirského vína. Musíte vědět, tohle Madeira se hned tak nenajde, a myslil si, že objednáme to nejlepší a dostaneme zatím nejhorší. Posaďte se Gizelo, odpočiňte si!"

Posadil ji na židli a Gizela se usmívala, jak nejpřívětivěji dovedla. Řekl jí Gizelo, začínal být důvěrný. Viděla, že má na sobě tutéž koženou blůzu jako při letu. Byl svěží a zdálo se, že je vyspalý, ačkoli už dva dny nezamhouřil oka.

"Proč jste se nepřevlékla?" ptal se a ukazoval na její kožený sportovní kostým.

"Proč vy jste se nepřevlékl?" vrátila mu otázku.

"Vyletím ještě dnes v noci," odvětil Ellissen a smál se jejímu udivenému obličeji. "Ovšem," pravil, "ještě dnes v noci, nemáme příliš času nazbyt. Jakmile vyjde měsíc, mlha zpravidla spadne. Snad spatřím světelné signály L. P. 1. Možná, že bude zítra všechno odbyto."

Ellissen cítil, že ho Gizela obdivuje. Rozveselil se pojednou, hlasitě se zasmál a volal na hostinského, aby přinesl ještě jednu láhev.

"Měl byste se šetřit," pokračovala Gizela. "Plýtváte svým zdravím!"

Ellissen ironicky přisvědčil. "To byste mi byla měla říci, když jsem se probíjel sněhovou pouští, sám, s vakem zmrzlého masa na zádech!" Pojednou byl jeho obličej uzavřený, jako by si byl vzpomněl na něco nepříjemného. Pil mlčky.

"Doufám, že se mlha rozejde," pravil pohlížeje zkoumavě na světlou, neproniknutelnou stěnu před oknem.

"Dnes večer už ne, seňore!" Hostinský u pultu mluvil a rozuměl, jak se zdálo, všem jazykům.

"Už ne, nu, třebas máte pravdu, však jsme si svého odpočinku zasloužili."

Gizela ihned vstala.

"Chcete už jít spát? — Já ještě dopiji svou láhev!"

"Pochopíte," pravila unaveně, "po takové námaze…"

"Už dávno jste měla ležet v posteli!" doplnil Ellissen otcovsky a uchopil její ruku. "Ale učiňte mi tu laskavost — ještě čtvrthodinku. Víte přece, jak mám nerad samotu."

Pohlédl na ni prosebně, jeho široký, mohutný obličej byl v tom okamžiku nevýslovně dětský a laskavý. Gizela se zase posadila. Ellissen postavil před ní sklenici, které se však nedotkla.

"Učiňte mi tu laskavost," pokynul na sklenici. "Nenechte mě pít samotného." Zvedl sklenku.

Gizela se usmála. Těžké víno jí protékalo hrdlem, mohla sledovati jeho cestu, cítila, jak do ní proniká a naplňuje ji hlubokým, usměvavým klidem.

Ellissen opět dolil sklenici, kterou zpola vyprázdnila.

"Pověra," smál se dobrosrdečně. "Nemohu vidět poloprázdné sklenice. Přinášejí neštěstí. Odedávna jsme se tím řídili — sklenice musí býti plná nebo prázdná."

Pil opět dlouhými doušky, jeho obličej se uklidnil. K svému podivu viděla Gizela, že jsou jeho tahy měkké a toužebné.

"Tady se mi líbí!" Ellissen položil těžkou ruku na její rámě. Byl to bezděčný, náhodný pohyb. Gizela neuhnula. "Snad bych si měl někde koupit nějaký dům, ne daleko od moře, pod jižním nebem, které nezná zimu. Nemohu už snášet zimu."

Začal se rozčilovati.
"Vím, co je zima! Je to, jako by každý centimetr masa byl zvolna nožem rozřezáván. Člověk se nemůže bránit, zdá se, jako bychom vdechovali tekutý vzduch, jako by byl vítr ledovou vodou, která teče do krku, a jako by nebe bylo vytesáno z tmavého, tvrdého kusu ledu. Těžko hýbáme údy, prsty jsou jako zrezavělé články a máme chuť lehnouti si na zem a nakupiti na sebe sníh, hory sněhu, pod nimiž bychom se zahřáli. Už nikdy nechci do ledu — raději — nevím co!"
Zíral před sebe a pil. Zdálo se, že na Gizelu zapomněl.
"Člověk není člověkem tam nahoře v ledu!" pravil pak tiše. "Máme jiné pocity, jiné chápání práva a kamarádství. Jsme zvířetem, chvějícím se a rvavým zvířetem. A ta trocha života je pak tak drahocenná, že nic neexistuje, žádné kamarádství, žádný soucit, jenom pud sebezachování, který je silnější než rozum a než kterákoliv jiná touha. Chceme jen žít a mít trochu málo slunce, ještě jednou vidět slunce.
A pak se probíjíme, a když se opět vrátíme do zemí prohřátých sluncem, připadá všechno jako sen. Teď jsou zase jiné zákony, teď nechápeme sebe samy, teď se proklínáme a nenávidíme, teď bychom si sami hrdlo prokousli a v noci do podušek plakali. Teď je všechno jiné.
To dělá prokletý led a prokleté slunce.
Člověk nemůže už být nikdy šťasten, když byl tam v tom studeném pekle. Máme chuť zapomenout — a touhu. Všecko je hnusné a bezúčelné a žijeme jenom proto, abychom žili. Jsme vyvrženi a zároveň pohrdáme lidmi a přece zase nemůžeme bez nich žít. To je peklo.
Nemáme ani odvahu udělat tomu konec, neboť k odvaze náleží přesvědčení, že bude potom lépe.
I smrt se stala tak lhostejnou, že v ní není vykoupení.
Co jsou lidé? S muži si už nemohu rozumět, vidí ve mně vraha svých kamarádů, a ženy za mnou běhají, nemohu je ani vidět, zacházím s nimi jako s hravými psíky a neužitečnými kočkami. Namáhám se, abych k nim byl roztomilý, a zároveň mohu pojít vida jejich prázdnotu.
Neexistuje už nic, co bych chtěl a co bych hledal!"
Náhle vzhlédl a ona teprve teď si uvědomila, že mluvil k ní. Viděla jeho světlé oči, které jako by se staly hlubokými a nezbadatelnými, jako by byly černé. Viděla jeho široké plece, mohutné, neskloněné tělo, silné paže, mocné ve své síle, A v tom okamžiku ho chápala, jako ho dosud jistě nikdo nepochopil.
"A přece mám ještě jednu touhu, touhu nebýt psem, nebýt špatným člověkem, být člověkem podle mravních pojmů poctivých občanů, člověkem podle názorů dobrých lidí. To bych mnohdy chtěl, Gizelo. Ale toto přání je velmi krátké, mívám je jen okamžik v dlouhých, dlouhých intervalech, potom se opět musím smát sobě a svým přáním. Co bych z toho měl? Byl bych pak čestnější v očích lidí? Nestarám se o jejich mínění a zároveň toužím být takový jako oni."
Teď zmlkl a pil. Čeká na to, abych mu odpověděla? myslila si Gizela soucitně. Nač čeká? Nelze mluvit — nemohu teď k němu hovořit — Věděla jen, že proti ní sedí opuštěný, hledající člověk. Co měla dělat?
Snesla se hluboká temnota. Hostinský rozsvítil žlutou petrolejovou lampu, která vrhala své blikavé světlo až na stůl, u něhož oba seděli.
Nebylo, o čem by se hovořilo, co by se ještě vysvětlovalo.
Gizela zvolna vstala. Ochranný kožený oděv, který obepínal její tělo až ke krku, cítila jako krunýř. Chtělo se jí plovati v širém moři, ozářeném slunečními paprsky. Vstala, jako by teď mohla sestoupiti do toho moře. Viděla proti sobě seděti muže se sklopenou hlavou, nehybného, skorem jakoby spícího.
Pak se sklonila a políbila ho něžně, mateřsky na čelo, jako kdysi líbávala Drosta, když k ní přišel pln plánů a hledal sílu k jich provedení.
Políbila ho. Ellissen sebou nepohnul. Bylo jí jedno, že hostinský stojí za pultem a dívá se na ně.
Pak vyšla z malé, zakouřené hostinské místnosti, vystoupila po dřevěných, rozviklaných schodech, odstrojila se a ulehla do tvrdé postele.
Dlouho nemohla usnouti. Pozdě v noci slyšela Ellissena tápati v chodbě, těžce a váhavě, jako by byl opilý. Pak bouchly dveře.
Zírala na tmavý strop svého pokoje a čekala na první paprsek sluneční jako na vysvobození z tmavého žaláře.
XV.
"Zaútočí-li na strojovnu, můžeme se dát pohřbít!" mínil Schmiedecke trpce. "Ty máš přece všecko právo na své straně, Droste, tys zde přece kapitán! Dej prostě do těch chlapíků střílet a vůdce zavři! Nechápu tě, nač vlastně čekáš? Či mají nejdřív celou L. P. 1 roztřískat?"
Droste se nestaral o rozčileného Schmiedecka. Stál klidně a vyčkávavě v skleněné velitelské vížce a díval se dolů na lidi, kteří se shromáždili u dveří hotelu posunkujíce a hovoříce na sebe.
Droste se otočil, přistoupil k desce vypínačů a stiskl kontakty uvolňující proudu cestu k reflektorům.
Zapjal všechny kontakty. Světlo se vyřítilo k nebi, přístav pro letadla ploval jakoby pod ohromnými slunci. Paprsky pronikaly skleněnými domy, zrcadlily se v hladké přístavní ploše a zlatily tmavé stožáry jeřábů.
Na okamžik nastalo ticho, potom vypukl křik znovu.
"Máme štěstí, teď nás tady nahoře nemohou vidět, jsme docela v temnu. Ale prokletá mlha! Teď nemohu těm bláznivým lidem tam dole ani vysvětliti, že můžeme světelnými signály přivolat pomoc! Musíme čekat, až se upokojí!"
Droste se díval dolů.
"Girard!" šeptal Schmiedecke vzrušeně.
Nějaký muž stál na vyvýšeném místě a kynul a křičel na dav lidí u svých nohou. Byl to Girard. Jeho tmavý, ostře řezaný obličej se leskl, zuby se mu blyštěly, jako by byl herec před davem zbožňujících žen. Činil posunky zkušeného lidového řečníka.

"Mám ho sestřelit?" ptal se Schmiedecke zuřivě. "To nám zrovna ještě chybělo! Chce nám pobouřit mužstvo!"
Schmiedecke rozrazil okno, ale Droste ho strhl nazpět.
"Prozatím nic nepodnikají, nech je křičet. Chtějí nejprve slyšet, co říká!"
Schmiedecke se rychle otočil a uchopil revolver, neboť cítil podle průvanu, že někdo vstoupil do velitelské místnosti. Damsky. Stál u dveří a jeho obličej byl oteklý a skorem zelený, jeho tlusté rty byly odvaleny. Stál tu, jako by byl právě unikl smrti a jako by mu vrazi ještě byli v patách.
"Co je?" vzkřikl na něho Droste.
"Girard," huhňal Damsky, "Girard —" učinil zbytečný posunek směrem k plošině.
"Co je s Girardem?"
"Štve lidi — chtějí vzít útokem kuchyni, myslí, že musejí zemřít hladem —"
"Už ať jste odtud! A hleďte, abyste si proviant dobře uschoval. Sami vidíme, co se děje!"
Ale Damsky zůstal stát u dveří, svaly v obličeji mu pracovaly.
"Girard mi řekl — abych — abych ne —" najednou nevěděl, jak dále. Co měl dělat? Prozradí-li Girarda, hodí ho Girard do vody. Ale Girard je všeho vinen, teď tu všichni zemrou. Musí — Spodní čelist Damskyho klesla dolů.
"Girard je všeho vinen," řekl posléze, otočil se beznadějně a plížil se se schodů.
Náhle Droste slyšel, jak se jeho kroky zrychlují v šílený běh, pak přeběhl Damsky rychle jako míč mimo rozčilené lidi a zmizel ve strojovně.
"Zblázní se," řekl Droste. "Nechápu, jaké lidi nám sem naložili! Teď půjdu dolů a pokusím se udělat pořádek. Hle — naši lidé jsou už také mezi křiklouny!"
Mezi rozčilené číšníky se přimísily modré pracovní blůzy.
"Zůstaň tady," křičel Droste, "a revolver nech na pokoji! Začneme-li střílet, je všecko ztraceno."
Běžel se schodů. Schmiedecke neváhal ani chvíli, aby mu zůstal po boku. Nemohl Drosta opustit. Cítil otcovskou lásku k tomuto štíhlému, statečnému jinochu, který běžel před ním se schodů. Nejraději by byl své mohutné paže rozestřel kolem něho na ochranu, aby ho chránil před nebezpečím. Jeho dlouhé, silné nohy běžely se schodů co nejrychleji. Ale Drosta nedohonil.
Pak stanuli na plošině a nyní slyšeli hlas Girarda, který křičel s velikými gesty.
"… Vlákali nás sem do téhle rakve," křičel a ukazoval na budovy, "žrádla s sebou vzali jen na několik dní, aby nás tu nechali scípnout! Čluny nemají žádné. Nejmizernější loď má předepsaný počet člunů, do kterých může člověk vstoupit, než ho žraloci sežerou. Nemusíme si to nechat líbit a nedáme s sebou takhle zacházet! Prodali jsme svůj život? Ne! Myslím, že jsme prodali jen svou práci."
Náhle spatřil Drosta a ukázal na něho napřaženýma rukama.
"A tohohle holobrádka, toho kojence nám sem dali před nos za kapitána! Není divu, že zapomněl s sebou vzít žrádlo. Nedáme si už poroučet, použijeme všech prostředků, abychom se dostali na pevninu, i kdyby se tahle plovoucí rakev měla docela potopit. Prohlásíme Drosta za sesazeného a já sám převezmu velení. Všecko bude v pořádku, vzhůru! Nejprve si zabezpečíme své žrádlo. Nebo tu za několik minut už nebude!"
Muži se otočili. Náhle skočil Droste doprostřed nich, několika ranami pěstí si uvolnil cestu, stanul vedle Girarda a odstrčil ho.
"Chcete na okamžik poslechnout také mě?" volal. "Co chcete vlastně? Myslíte, že bude líp, když budete jako divoši? Čekáme jen, až se mlha rozejde, pak budeme moci dát lodím signály. Vidíte přece ohromné reflektory! Ty lze spatřit na vzdálenost sto kilometrů!"
Odpověděl mu křik, který jeho slova pohltil.
"A když vypleníte kuchyni," křičel Droste a pokoušel se svým hlasem přehlušiti hřmot, "nebudeme mít za několik dní vůbec nic k jídlu a pak doopravdy pojdeme! Musíte mít rozum! Nejste už přece děti! Žádám, aby se neděly žádné přehmaty a abyste se chovali klidně. Jinak použiji všech prostředků, i nejostřejších!"
"On nám hrozí!" křičel nějaký muž, "zpřerážejte mu kosti, on nám hrozí!"
Pěsti se k němu zvedly. Ale Droste zůstal kliden. Vedle Schmiedecka stál Künnecke a Sambach. Droste viděl také Heinicka státi vedle několika dělníků z loděnice. Jistě budou při něm.
"Copak chcete?" křičel. "Jste přece sami vinni! Já jsem udělal vše, co jsem mohl! Vlastní váš vůdce, ten chlapík s křivým obličejem, se pokusil upláchnout s člunem. Nedal jsem vám člun k disposici? Nemůžete se přece sami na sebe spolehnouti. Ještě jednou prohlašuji, že prozatím nehrozí nebezpečí, budete-li se chovat rozumně. Ne-li, zahyneme všichni!"
Křik vzrostl. "Chce nás zblbnout, chce mít žrádlo pro sebe!"
Lidé ustupovali a dali se na pochod směrem k zásobárně. Je nutno zabezpečit patraviny, dokud je čas.
"Dám střílet na každého, kdo vstoupí do skladiště!" křičel Droste.
Nikdo ho už neposlouchal. Všichni běželi po dlouhé přístavní ploše a mručíce tlačili se na sebe. Každý myslil, že přijde pozdě.
Droste běžel za nimi. Oddychl si. Dveře byly zamčeny. Náhle se ozval první výstřel.
Dveře se rozlétly. Schmiedecke stál v úzkém vchodu, Künnecke a Hecker, každý s dvěma revolvery v rukou.
Vtom zhaslo světlo. Reflektory ztemněly, lampy v budovách pohasínaly, bylo to, jako by plynové světlo zvolna zhasínalo. Nezmizelo naráz v mlhavé noci, nýbrž bylo slabší a slabší, až zhaslo zcela.
Schmiedecke byl duchapřítomný a dveře zase přirazil. Droste se otočil ke strojovně. Ulekl se tak velice, že se mu zdálo, jako by měl kus ledu v prsou. To byly Dieselovy motory. Proud nebyl vypjat, přestaly tedy Dieselovy motory samy běžet.
Běžel ve tmě dále, narážel na lidská těla, našel dveře do strojovny a rozrazil je. Vnitřní dveře byly zabarikádovány. Vrhl

se proti nim vší silou. Lidé dýchali blízko něho. Byla taková tma, že neviděl ani ruku před očima.
"Otevřít!" křičely hlasy vedle něho; zdálo se mu, že je celá posádka za ním.
"Nějaké páčidlo — nějaké páčidlo," chroptěl čísi dusivý hlas.
Droste se opíral o dveře, ale ohromné břímě leželo na něm. Chtěl dýchat, v uších mu hučelo. Neměl vzduchu.
Duse se roztrhl si košili, ale v témž okamžiku upadl v černou, bezednou noc bezvědomí.

XVI.

Jasné ráno zazářilo nad Fayalem. Všude byl pach po mořských živočiších, slunci a soli. Bylo teprve deset hodin, ale vedro již leželo nad zemí jako vlněná pokrývka. Vzduch jako by se byl zhustil. Jako by jej člověk hmotně cítil, když zavřel ruce.
Nic se nehýbalo, práce spala, lidé leželi netečně v svých světlých domech. Osamělý, opuštěný pes klopýtal kolem hostince. Gizela ho sledovala zrakem.
Čmuchaje sklonil hlavu, zdálo se, že našel něco k snědku, položil se pak do stínu nízkého domu, natáhl dlouhé nohy, hubené tělo se zvedalo a klesalo jako měch.
Již čtyři hodiny byl Ellissen na cestě. Doufal, že za další čtyři hodiny bude nazpět; vysvětlil jí, že lze přístav pro letadla najít jenom okružními lety. A i to jenom tehdy, jestli se L. P. 1 nevzdálila od Fayalu více než na tisíc kilometrů. To se nezdálo být pravděpodobné vzhledem ke krátké době a k údaji posledního stanoviště. Dalo se předpokládati, že se přístaviště od tohoto zeměpisného bodu příliš nevzdálilo. Bude-li se soustavně prohledávat každý kousek moře do kruhu kolem tohoto bodu, musí se plošina najít, jestliže už dávno neodpočívá na dně moře.
Ellissen řekl Gizele své mínění docela chladně a rozvážně, byl tak střízlivý, jako by hovořil o konstrukci nějakého stroje nebo o nutném výletu, když se zmiňoval o případné smrti celé posádky.
"Všichni lidé jsou příliš měkcí," mínil klidně. "Přičítají smrti přílišnou důležitost. Hlavní věcí není žít, nýbrž jednat, něco podniknout. A kdyby se byla L. P. 1 vskutku potopila — jak často už technika obětovala své průkopníky!"
Mluvil tak chytře a přesvědčivě, že se Gizela docela uklidnila. Vzpomínka na Bernarda Drosta neměla pro ni už nic hrozného. Přehlížela náhle jasným rozumem nutnost umírání, které je úzce spojeno s každým pokrokem. Čekala teď na Ellissena. Její duše, její city byly zazděny. Věděla však, že její pevnost nemůže mít dlouhého trvání. Úzkost se nedá věčně umlčovat rozumem.
Proto se ulekla, když bylo náhle voláno její jméno.
Nějaký chlapec stál před ní. Konečně pochopila, že je volána k telefonu. Ihned vstala a rychle následovala chlapce, který před ní běžel bos. Kráčela pod žárem poledního slunce, bylo jí, jako by běžela budovou s hořícími stěnami.
"Tady, seňora!" pravil chlapec a ukazoval na tmavé dveře, nad nimiž byl poštovní znak.
Vstoupila do malé místnosti, jejíž pach jí na chvíli zarazil dech. Černovlasý muž v kalhotech kdysi bílých seděl u dřevěného stolu a měl před sebou papír s bílým jakýmsi jídlem, které vypadalo jako mýdlová pěna. Tento muž jí pokynul do kouta, kde spatřila jiného muže v rozepjatém stejnokroji. Držel v ruce předpotopní sluchátko a kynul jí křiče do telefonu.
"Fayal, Azory, Fayal," křičel muž rozčileně. Madrid tam — Paříž, ne Paříž? Tady Fayal!
Německo, ano, Německo, Brémy? Brémy tam? Tady Fayal."
Náhle minulo kouzlo, které udržovalo v zajetí Gizelino rozčilení.
Ruka se jí chvěla, když brala sluchátko z ruky toho muže.
"Zřetelně mluvit, madame," pravil úředník a našpulil rty, aby naznačil, jak má Gizela mluvit. "Moc špatné spojení! Jde přes Madrid!"
Gizela si přála, aby už byl hovor skončen, nejraději by byla položila sluchátko, vyběhla z toho pokoje a vrhla se doma, v šerém hostinci na tvrdé lože.
Pak slyšela hlasy v sluchátku, zapomněla na dusivý vzduch v místnosti, všechny smysly se vypjaly a koncentrovaly se v uchu.
Vedení bzučelo, jako by mluvilo tisíc lidí najednou.
Pak slyšela hlas z úřadu: "Madrid, tady Madrid! — Paříž, halóóó, Paříž." A teď francouzský hlas, jasný, nosový hlas ženský, pak zabručel nějaký muž, konejšivým, temným německým hlasem. "Brémy, tady Brémy, je tam Paříž?" Madrid mluvil do toho, pak cosi cvaklo ve vedení a ozvalo se hluboké bzučení.
"Tati!" volala Gizela. Muži v poštovní světnici se bavili bez okolků. "Tati!" volala Gizela.
Pak bylo vedení volné, docela blízko slyšela hlas svého otce.
"Haló, Gizelo, slyšíš mě?"
Gizela nemohla rozčilením odpovědět, pak z ní konečně slova vyrazila.
"Ellissen je na cestě," volala hlasitě do aparátu a tak zřetelně, jak jen dovedla. "Všecko bude zase dobré, tati!"
"Dobré!" odpovídal hlas na druhém konci dlouhého, předlouhého vedení. Zvuk letěl přes Francii, přes Španělsko a přes moře do ucha Gizelina. "Mám tu obtíže — s výplatou — banky dělají obtíže — Ať si — Ellissen — pospíší —"
"Tati," volala Gizela, "všecko bude zase dobré, musíme mít odvahu!"
"Ano!" odpovídal vzdálený hlas, jako by uhasínal a už tu zase byla Paříž.
Temný tón zaduněl. "Madrid! Halóó, Madrid!" volala Paříž. "Halóó!" Bylo slyšeti chrčivý tón.
"Centrála!" volala Gizela a stiskla vidlici, jako by byla doma a byla dostala špatné spojení. "Centrála!"
Pak tu byl zase Madrid a bavil se s Paříží. A pak klapalo a zvučelo vedení, tóny chrčely, zněly jasně a temně, miliony lidí šeptaly.
"Centrála!" volala Gizela zoufale.
Už tu byl zase konejšivý německý, mužský hlas. "Okamžik, slečno," pravil mužský hlas jasně a klidně, daleko, tři tisíce kilometrů odtud a přece konejšivě. "Slečno, okamžik!"

"Gizelo," pravil otec, "teď tě zase mám, díky Bohu. Bude-li moci Ellissen v příštích čtyřech dnech dát zprávu, bude všecko zase dobré. Čtyři dni ještě vydržím. Pak už bude brzy dvaadvacátého, ještě jen šest dní do dvaadvacátého. Nedocílím prodloužení lhůty."
"Přerušuji!" řekla Paříž.
"Je tam Fayal?" ptal se Madrid.
"Všecko půjde dobře, tati, Ellissen se už o to postará. Nashledanou, tati!" volala Gizela do vedení.
"Madrid, Madrid!" volala Paříž.
Pak tu byl zase cizí ženský hlas. Aparát zazvonil Gizele silně do ucha, až jí v hlavě hučelo od toho.
Úředníci ustali v hovoru, muž ve stejnokroji vytrhl Gizele sluchátko z ruky a jal se rychle hovořiti do mušle čině přitom živé posunky.
Gizela zůstala stát jako ohlušena.
"Měla dobré spojení?" zeptal se úředník náhle německy a pokývl vesele v radosti nad svými vědomostmi. "Výtečné spojení s Brémy."
"Děkuji," řekla Gizela a usmála se z povinnosti. "Velmi dobré!"
Měla bych mu říci, aby se po druhé nebavil, když mluvím, uvažovala. Ale věděla, že už nikdy nepřistoupí k tomuto strašlivému přístroji. Raději poletí s Ellissenem — to nikdo nevydrží, tohle čekání — tuhle nejistotu.
Zvolna se vracela k malému hotelu. Kráčela slunečním úpalem docela bezmyšlenkovitě. Neměla už ani sílu zajít do stínu.
V tom okamžiku jí připadal Ellissen jako anděl, který ji může vysvobodit ze všech těch muk.
XVII.
Ellissen vstoupil do hostinské místnosti, když už nastala noc. Gizela zaslechla hluk vrtule již před půl hodinou, ale zůstala ve svém pokojíku, kde se nashromáždilo vedro a dusno slunečního dne. Neměla dost síly, aby učinila konec nejistotě.
Slyšela Ellissenův hlas, jeho jasný, přirozený hlas, z něhož nemohla vytušiti, zda měl let nějaký výsledek nebo nic. Potom však pocítila skorem bolestnou netrpělivost, vyskočila a seběhla co nejrychleji se schodů.
Ellissen stál u nálevního stolu se sklenicí v ruce. Obrátil se zvolna, když vstoupila, pokynul jí s úsměvem a zase se otočil k hostinskému.
Náhle se mu ruka zachvěla, když stavěl sklenici na stůl.
Udiveně se díval na své prsty, které se mu chvěly před očima, pak je strčil do kapsy, jako by je chtěl skrýti.
"To se mi dosud nestalo," řekl udiveně a znovu je vytáhl — "Viděla jste, Gizelo — má ruka se třese! Stárnu," pravil žertovně, "několikahodinový let pro mne bude za pár let námahou! Ano, ano, stává se ze mne starý osel!" Usmál se, ale Gizela porozuměla tomuto jemnému pousmání.
"Teď budu tři hodiny spát, pak se rozední a budu zase startovat — Vy jste si myslila, že už teď přinesu zprávu? Nezapírejte, vy optimistko, myslíte si, že to jde jedna — dvě — tři — a vyběhlý vůz je zase v kolejích! Člověk musí dovést čekat, i když je ženou," dodal s úsměvem a trochu posměšně, když viděl její smutný obličej. "Nebuďte tak zkroušená," pokračoval laskavě, "dokud Ellissen doufá, je naděje."
"Nejsem zoufalá, Ellissene," pravila Gizela a chtěla se pousmáti, "nečekala jsem, že hned při prvním letu najdete L. P. 1 — já — jsem vás chtěla prosit — je strašné to čekání tady — nemohu přece zůstat v hotelu a počítat hodiny — nebo — Ellissene, vezměte mě s sebou! Musíte mě vzít s sebou, Ellissene!"
Letec na ni udiveně pohlédl. Zavrtěl hlavou a upadl v rozpaky.
"Vy nevíte, co to znamená," řekl posléze. "Není to bez nebezpečí a je možno, že se nevrátíme. Rozhodně to je nepříjemnější než čekání tady. Doufal jsem, že nemáte takové rozmary jako ostatní ženy, které nejsou zdrávy, dokud něčím netrpí."
Gizela na něho pohlížela mlčky. "Nerozumíte mi," pravila tiše, "není to hysterie, což mě nemůžete pochopiti, Ellissene? — To čekání zde je horší než umírání. Musíte mě vzít s sebou, Ellissene — nemohu tu sedět — nevím, co se stane, jestli tu zítra zase zůstanu sama!"
Náhle se styděla za svá slova, stiskla rty. Ellissen se na ni díval zkoumavě a zachmuřeně.
"Odstartujeme za tři hodiny," řekl pak rychle, "při východu slunce. Dejte si od mého montéra vysvětlit vše potřebné!" Pokynul jí a odešel dveřmi.
Gizela čekala, až dozní jeho kroky. Pak vyšla tiše z domu, jako by ji mohl odvolati nazpět a změnit své rozhodnutí.
Na rozsáhlé louce se blýskalo červené a zelené světlo. Letadlo tam stálo jako sova, jež v noci číhá na kořist.
Gizela běžela k letadlu. Slyšela bručivý mužský hlas. Thornten, Ellissenův montér, lezl v temnotě po letadle a hovořil sám k sobě rozmrzele. Zmlkl, když zaslechl Gizeliny kroky.
"Copak je?" zvolal a světelný paprsek jeho lampičky se obrátil směrem, odkud se ozývaly kroky. Když poznal Gizelu, otočil se opět k své práci a pobrukoval unaveně.
"Thorntene, můžete zítra zůstat doma," pravila Gizela, "poletím sama s Ellissenem!"
Thornten se obrátil překvapeně. "Tak!" bručel. "Nejnovější móda, brát s sebou ženy!"
"Ale, Thorntene," Gizela se musila smát tomu bručavému muži, "co máte proti mně?"
"Proti vám?" Thornten zavrtěl hlavou. "Pan Ellissen si chce mermomocí zlámat vaz, už několikrát jsem mu to prorokoval! A teď chce letět s vámi — dosud nikdy neseděl se ženou v letadle. Ženy — všechna čest — ale k práci se nehodí!"
Gizela poznávala z jeho hlasu, že se cítí dotčen Ellissenovým rozhodnutím.
"Říkáte, že si Ellissen zlomí vaz. Buďte rád, že při tom nemusíte být! Naštěstí se do letadla vejdou jenom dva lidi!"
"Bohužel!" odvětil Thornten. "Jsem s ním už hezkou řádku let a myslil jsem si, že už chce přestat nasazovat krk za jiné

lidi — a těch několik dní bych to s ním byl ještě vydržel. Ale když už mě teď nechce — když si myslí, že vy té věci lip rozumíte…" Slezl s letadla a mlčky sbalil své věci.
"Řekněte mu, že je přepínání zase v pořádku a benzin dolit, a když by něčeho potřeboval, že ví, kde mě může najít. A ať se nezapomene v testamentu čestně o mně zmínit. Dědit po něm stejně nebudu nic!" dodal zlostně a vykročil.
"Ale, Thorntene!" volala Gizela.
Thornten se už neotočil a zmizel, trochu ohnut a kulhaje. Celkem si s Ellissenem velmi dobře rozuměli, mluvili spolu vlastní, bručivou a sporou řečí.
Gizela vstoupila do letadla, opřela se do úzkého sedadla, ovinula kolem sebe řemen, jako by se už mělo odletět, a zírala k nebi.
Byla jasná, hvězdnatá noc — jiná souhvězdí se tu leskla než na nebi její vlasti. Nebeská báň jako by byla jasnější a bližší, Gizela spatřovala statisíce nových sluncí, kolem nichž patrně obíhají neviditelné planety.
Jistě i na těch hvězdách žijí lidé. Není domýšlivostí tvrdit, že naše země, zrnečko mezi miliardami hvězd, je jedinou planetou, která nosí živoucí bytosti na své kůře, bytosti, které se pohybují, cítí a myslí?"
Snad na některém z těch nebeských těles, vzdálených ode mne miliony světelných roků, sedí nějaký člověk v letadle a zírá na nebe jako já, má stejné starosti, stejné myšlenky, stejné naděje.
Nebo snad sedí teprve teď s Bernardem v pokoji dřevem obkládaném, v nějakém přístavním městě, snad je to stejné loučení, loučení, které může být navždycky a oba nenacházejí jako my slov — práce stojí mezi nimi a činí je němými.
Nebo snad žije čtyřiadvacet hodin dříve než já a zná již příští den a mé nynější myšlenky pro něho už uplynuly a staly se zbytečnými?
Není nic, co by bylo jen jednou, uvažovala Gizela a hvězdy se jí dívaly do očí jako slunce, všecko, všecko má svůj konec, jako mělo začátek. A naše naděje a utrpení zmizí a nezanechají stop ve světovém prostoru. Pokládáme své radosti za příliš malé a své starosti za příliš veliké a pořád se nám zdá, jako by se nám nedostávalo radostí a jako bychom se měli udusiti starostmi.
Zavřela oči a hvězdy stále ještě byly před jejími zavřenými víčky. Chladný, svěží větřík vanul od moře, vzrůstal a bzučel o nosné plochy letadla. Gizela se pohřížila do svých myšlenek, které se stávaly mírnějšími a obepínaly ji jako teplá pokrývka.
"Thorntene!" ozval se náhle mohutný hlas vedle ní. Trhla sebou leknutím a spatřila Ellissena státi u letadla. Kynul jí.
"Viděla jste Thorntena?" volal, jako by byla od něho na sto metrů vzdálena?
Bylo světlo. Copak spala? Jak dlouho? Přece neuplynula ani minuta od té chvíle, kdy Thornten odešel do noci s pokřivenými rameny?
"Thornten řekl, že je všecko v pořádku," Gizela se vzpřímila a dívala se dolů na Ellissena. "Přepínání je prohlédnuto a Thornten odešel spát. Mám pro něho dojít?"
Ellissen zavrtěl hlavou. "I ne, nepotřebuji ho! Vy jste jistě spala v letadle? Myslila jste si, že bych mohl litovat svého rozhodnutí!"
Gizela přisvědčila, neboť si to vskutku myslila.
"Nuže vzhůru! Směr jihozápadní!" pravil Ellissen vstupuje do letadla. "Od té doby, co má letadlo spouštěč, připadá si Thornten zbytečný."
Vzal se svého sedadla dlouhý předmět zabalený v plachtovině.
"Puška?" ptala se Gizela.
Ellissen přisvědčil. "Zvykl jsem si na to, člověk nikdy nemůže vědět, možná, že přistaneme na nějakém opuštěném ostrově a budeme si musit sestřelovat svou potravu. Líbilo by se mi hrát si s vámi na Robinsona!"
Ellissen se smál. Byl vyspalý a Gizele se zdálo, jako by byl větší a mladší.
"Volno," volal. Vrtule spustila, zavyla, pak bzučela hluboce a horlivě.
"Hotovo?" ptal se Ellissen. Gizela mu položila ruku na rameno, neboť hluk pohlcoval její slova.
Letadlo jelo po louce, potom se vzneslo do vzduchu, který se studeně a bzučivě srážel nad Gizelou. Hluboko pod jejíma nohama se scvrkával Fayal, do dálky se prostíralo moře, lesklé a chvějivé ve světle vycházejícího slunce.
Několik rybářských bárek s tmavými plachtami leželo v přístavu, několik parníků brázdilo si cestu vodou; vypadaly jako mouchy, které přistály na rybníce.
Pak bylo moře hladké a němé. Sami se vznášeli v bezmračném vzduchu, vyrazili příkře vzhůru, obzor klesl dolů, země zaoblila svůj ohromný kruh. V dálce zmizelo pobřeží Azor.
Vrtule bzučela, výbušné plyny třaskaly. Gizele se však zdálo, jako by bylo vůkol ticho. Viděla široká záda Ellissena, který seděl před ní nepohnutě, kožená přílba jako by byla srostlá se silnými pažemi oděnými rovněž koží. Stroj poslouchal jako kůň uzdy, vytáčel se příkrým letem vzhůru, výš a výše, teď se dokonce zdálo, že letí nad slunce, které se dalo do závodu a vyrazilo k nebesům.
Gizela pohlédla na hodinky. Letěli teď už skorem dvě hodiny. Nebylo vidět ani loď ani zemi. Zdálo se jí, jako by nemohli letět dále, jako by je ohromná síla poutala na jedno místo a jako by vrtule bezmocně vířila v měkkém, teplém vzduchu.
Náhle se ulekla, neboť zaslechla vedle sebe hlas. Spatřila ústí mluvicí roury. Stroj na chvíli zakolísal, pak klesal prudce k vlnám. Gizela cítila, že je lehká jako pírko.
Ellissen opět stroj vyrovnal. "Zásobní nádrž má díru!" křičel do mluvicí roury, "nemohu to přesně říci, ale benzinu značně ubylo! Musíme nazpátek!"
Vytočil opět stroj k nebi a otočil špičku k pevnině.
Gizela se začala třásti. Naslouchala napjatě do sebe, bylo to, jako by dostala rozkaz, jemuž dosud nerozuměla. Bylo to, jako by byla přeslechla hlas, který jí právě cosi důležitého sděloval tiše a jasně. Věděla, že na ten hlas již kolik dní čekala, že mu teď musí porozumět, aby našla východisko ze zmatků. Zadržela dech, každé otočení vrtule zvětšovalo

bolesti, které pociťovala.
"Ellissene," vzkřikla náhle do mluvicí roury, "ne nazpět!"
Ellissen sklonil koženou přílbici.
"Copak je?" křičel do hluku vrtule.
"Ne nazpět, jsme docela nablízku, Ellissene," volala teď Gizela znovu.
Nemohla mu vysvětliti, co jí pohání, ale vložila všechnu sílu do svého hlasu. Ellissen musí slyšeti, musí ji uposlechnout.
"Není možno!" volal letec. "Dostaneme-li protivný vítr, utopíme se!"
"Ellissene," volala Gizela ještě jednou.
"Zítra!" odvětil Ellissen. "Poletíme pak týmž směrem!"
Gizela se pevně chytila řemenů, které ji poutaly k sedadlu. Horečně hledala slova. Pak stiskla pevně rty.
Ellissen se rozpačitě ohlédl.
"Můžeme při tom pojít," řekl pak do mluvicí roury, potom však přece otočil stroj.
Letěli mlčky. Gizela cítila s ulehčením, že letadlo zvětšilo svou rychlost. Zírala na jeden bod na obzoru, potom uchopila kukátko, odložila je zpět, jako by mohla pouhým okem lépe viděti.
Znovu zvedla kukátko, před očima jí tančily body, spojovaly se v dlouhé, černé hady, mizely.
"Tamhle," pravila Gizela strohým, klidným hlasem, "tamhle plove L. P. 1."
Ellissen se chopil skla.
"Zrovna na východě," pokračovala Gizela s ústy u mluvicí roury. Věděla, že nic neviděla, že její ústa mluví, aniž tomu její vůle chce, aniž rozumí smyslu svých slov.
"Může to být také loď," konstatoval Ellissen. Objevil dlouhé, tmavé těleso, které leželo na vodě jako čárka. "Možná že přece," pokračoval a jeho hlas zněl rozčileněji, "nevidím ani kouř ani komíny!"
Gizela seděla na sedadle a opět slyšela ten hlas, vzdálený, neurčitý, neznámý hlas. Často jej vnímala, mnohdy, než s ní Bernard hovořil, než vyslovili nějakou myšlenku, lhostejnou nebo důležitou. Věděla teď, že tam plove L. P. 1, že bude trvat jen několik minut a kola letadla se dotknou plošiny.
Přístav pro letadla rostl, viděla jeho vysoké pilíře trčící do hloubky, rozeznávala dlouhé budovy, hotel a strojovnu, ostře se rýsovaly vysoké antény, jako by letěly proti letadlu.
Teď ležel přístav pod jejíma nohama, stroj opsal velkou smyčku, vypadalo to, jako by chtěl opět odletěti.
Pak se řítily budovy proti nim.
Ellissen strhl stroj opět nahoru.
"Nevidím žádné lidi," volal, stočil stroj, klesl docela hluboko, přeletěl nad plošinou opět ven na moře.
"Ani človíčka!" volal zase. "Byli by nás musili už dávno spatřit!"
Jsou pryč, myslila Gizela a srdce jí tuhlo. Opustili L. P. 1.
"Pevně se držet!" volal Ellisson. Stroj klesal ostrou křivkou, Gizela se pevně chytila, bylo to, jako by se nad ní budovy zavíraly. Pak se kola dotkla plošiny, stroj chvíli jel a pak se zastavil.
Ellissen se vztyčil a rozhlížel se.
Nikde nebylo ani človíčka.
Přiložil ruce k ústům a vzkřikl.
A vtom se ozval výstřel.
"Krýt se!" zařval Ellissen a jedním pohybem strhl Gizelu zpět na sedadlo.
Gizela slyšela výstřel docela nablízku. Otevřela oči. Ellissen stál vzpřímen a měl pušku zalícenu. Teď ji opět odložil a zíral k hotelu.
Pak cosi zaharašilo na střeše hotelu, nějaké okno se rozbilo zvonivě a čísi tělo dopadlo tupě a dutě na plošinu.
Ellissen se rozhlédl. Měl v ruce pušku připravenu k výstřelu. Pak se otočil ke Gizele.
"Nehýbejte se!" pravil skrze sevřené zuby.

XVIII.

Ellissen vyskočil z letadla a zastavil se vyčkávavě, maje pušku stále připravenu k výstřelu.
Slunce svítilo jasně a bodavě. Budovy na L. P. 1 vrhaly černé stíny. Sluneční žár probleskoval mezi domy. Bylo tak tiše a tak klidně, že by bylo bývalo slyšet cvrlikání ptactva.
Ellissen vzhlédl ke Gizele. Jeho obličej byl napjat. Chtěl něco říci, potom však se zase otočil a kráčel doprostřed plošiny. Ústí ručnice opsalo hrozivě kruh.
Gizela vstala, seskočila rychle s letadla, Ellissen k ní pohlédl, opět se otočil, když viděl, že stojí ukryta mezi koly.
"Pojďte," pravil drsně a učinil hlavou strohý, pánovitý posunek.
"Pojďte za mnou a pozorujte při tom tamhle tu druhou budovu."
Kráčela za jeho širokými zády.
"Myslím, že byl jediný," pravil Ellissen. "Není to léčka, neboť měli dost příležitosti nás odstřeliti, kdyby byli chtěli!"
Stáli před velkým, rozbitým oknem hotelu. Hotelová místnost za ním se táhla do nepřehledné temnoty.
Ellissen uchopil Gizelino rámě pevným, bolestným hmatem a ukázal ústím ručnice na křečovitě zkrouceného člověka, který ležel pod střepinami skla.
"Nelekejte se," pravil klidně, "ten nám už nemůže nic udělat, ten je neškodný!"
Odstrčil nohou střepiny skla. Náhle uchopila Gizela jeho rámě, Ellissen zděšeně ze sebe vyrazil kletbu.
Muž, který tam ležel, měl šedivý rypák jako nějaké zvíře, jeho oči byly kulaté a skleněné. Zíraly vyjeveně na Ellissena.
"Plynová maska," pravil Ellissen posléze a vdechl do sebe vzduch nosem. "Dívejte se jinam, není na něho zrovna pěkný pohled," pravil pak Gizele a sklonil se k mrtvému tělu.

Gizela byla velmi klidná, docela bez dojmů a bez pocitů. Všecko živé v ní vymřelo. Byla připravena na všechny hrůzy.
Ellissen strhl mrtvému masku. Objevil se jeho zrakům tlustý, zmodralý a znetvořený obličej s vystouplými, oteklými rty.
Obrátil muže na břicho a zase ho otočil.
"Jistě se udusil," řekl pak, "já ho nezastřelil, nevidím nikde žádný otvor. Tyhle odřeniny si utržil, když padal tabulí skla."
Pohlédl na Gizelu udiveně, zamyšleně, překvapeně a zaraženě. Pokoušel se usilovně vysvětliti si tuto událost logicky.
"Má tu plynnovou masku už dlouho," pokračoval, "a byl by pošel, i kdyby se byl nezřítil. Mrtvice, vypadá to doopravdy jako mrtvice. Proč jenom si navlékl plynovou masku?"
Zdálo se, že Ellissen zapomněl na přístav pro letadla; hloubal o tomto případě.
"Pojďte," pravila Gizela rozhodně.
"Dávejte pozor na zápach plynu," radil Ellissen. "Nejlépe bude, když půjde někdo dovnitř a druhý počká, až bude zavolán. Vezmu masku s sebou!"
Sklonil se a vzal mrtvému masku.
"Jděte napřed," řekl drsně. "Nelze jinak. Vy nebudete jistě chtít natáhnout masku, kdyby se mi stala nehoda, a pak také jste příliš slabá, abyste mě vytáhla ven. Já bych mohl vzít na sebe masku," díval se pozorně na gumový nástrček. Přes náústek se táhl velký, lepkavý pruh.
Vypínač vlevo u vchodu, uvažovala Gizela a viděla v duchu jasně před sebou plán L. P. 1. Vešla do tmavého prostoru, tápala podél stěny. Tam byl vypínač. Otočila, ale světla se nerozsvítila. Pak tápala k protější stěně a otočila malým kolem. Okenice se otevřely. Náhle bylo v místnoti světlo.
"Ellissene," volala, "všecko v pořádku!"
Ellissen vstoupil a pátravě se rozhlédl. Zakýval hlavou.
"Ani človíčka! Dále!"
Gizela otevřela dveře do vestibulu. Dobře, že měla nákres v paměti. Vestibul, vedle taneční sál a jídelna.
Ellissen stanul spolu s ní ve dveřích a vtáhl zkoumavě vzduch nosem.
"Nikde nic," řekl vzrušeně. Nejistota ho mučila.
Gizela opět udělala světlo.
"Pozor," zvolal Ellissen hlasitě.
V malé lože vrátného seděl zhroucen nějaký člověk
Ellissen prudce rozevřel dveře, uchopil muže pod pažemi, vytáhl ho na koberec a položil ho tu.
Obličej toho muže byl znetvořen; Ellissen mu položil ruku na ústa.
"Dýchá!" Ellissen otevřel jedno víčko. "Uspávací prostředek! Dostal silný uspávací prostředek! Otevřte dveře!"
Gizela otevřela těžké dveře hotelu. Ellissen vyvlékl muže ven a položil ho do stínu domu.
"Vzpamatuje se — snad, víc nelze dělat!"
"Musíme dále," řekl pak váhavě a těžkopádně. Teď už věděl, jak otevříti okna sousední místnosti.
U stolu seděla strašidelná společnost hráčů, karty v rukou, znetvořené obličeje skloněny na prsa. Před každým ležela hromádka papírových peněz. Vypadalo to, jako by tu byli bývali překvapeni neodolatelným spánkem.
"Rozevřete co nejvíce okna," pravil Ellissen udiveně. "Vzduch sem musí!"
Vystoupili rychle po schodech.
"Jsem zvědav, jestli se zase vzpamatují," mínil Ellissen. "Možná, že jsou otráveni."
"Všichni otráveni?" ptala se Gizela klidně, neboť dosud si neuvědomila strach.
"Možná — doufejme však, že ne!" odvětil Ellissen, který si hleděl vysvětlit celý ten případ. "Jak bylo možno všechny lidi současně uspat? Plynem? Jistě to byl plyn. Proč jinak ta plynová maska?"
"Bernard," řekla náhle Gizela hlasitě. Bernard tu byl, Bernard leží někde mezi spáči, kteří možná usnuli navždy. Bernard leží někde s obličejem na zemi a čeká na ni.
Gizela se dala do běhu, prudce rozevřela dveře vedoucí k hotelovému vchodu.
"Neběžte mi odtud!" volal Ellissen zlostně a uchopil ji za rameno. "Zůstaňte u mne — nevíme dosud, co se děje! Hledáte někoho? Najdeme všechny, kdo tu jsou! Jeden život je stejně důležitý jako druhý!"
Otevřeli postupně všechny pokoje hotelu. V jednom ležel muž vysvlečen, šaty byly pečlivě pověšeny ve skříni. V druhém pokoji ležel muž na pohovce s cigaretou v ústech. Cigareta dohořela až ke rtům a pak uhasla.
Ve všech koutech seděli, ve všech pokojích, skrouceni a zhrouceni. Někteří měli ruce kolem krku, jako by byli na chvíli procitli nedostatkem vzduchu, než upadli v bezvědomí.
Našli také hromadu lidí, kteří leželi na sobě jako nedbale pohozené prádlo.
Všichni měli stejný, zděšený výraz kolem úst, pevně semknuté oči a křečovitě zaťaté pěsti.
Gizela kráčela těsně vedle Ellissena vpřed kolem němých lidí ležících v bílých zástěrách kolem krbu.
Tam seděl sklesle podomek s modrou zástěrou kolem boku, s botou k čištění v ruce. Spal hluboce a chrápal, se znetvořeným staženým obličejem jako ostatní.
Byla to němá, strašidelná pantomima, jako v kabinetě voskových figur madame Thibaultové, v jejíchž postavách byl stroj, který pohyboval prsy, takže se zdálo, jako by dýchaly.
"Kolik mužů je na L. P. 1?" zeptal se Ellissen posléze, když otevřeli poslední pokoj a rozevřeli okno.
"Šedesát hotelových zaměstnanců — možná, že více; měli všecko dát do pořádku — a proto byli spolu převzati — a dvacet montérů — a —"
"Kdo ještě?" ptal se Ellissen břitce.
"Bernard," řekla Gizela tiše.
"Bernard?"

"Droste!" vysvětlovala Gizela a měla vzdálený, nejasný dojem Bernardova obličeje.
Konečně, konečně byla dlouhá chodba hotelu u konce.
"To budou asi všichni číšníci," řekl Ellissen, když kráčeli kuchyní. "Myslím, že je zase přivedeme k životu. Jako v ‚Šípkové Růžence'," usmál se spokojeně nad sebou a nad svým dobrodružstvím, které mu už nepřipadalo strašným a nepochopitelným. Jako by to vše byla jen dětská hra k jeho potěšení.
Nemá cit pro smrt a umírání, myslila si Gizela zarmouceně. Nechápala náhlou změnu jeho chování.
"Ani kuchař tu nechybí, dejte pozor, až se probudí, dostane kuchtík políček!"
"Ellissene!" smála se Gizela roztrpčeně.
Což nemá ten muž žádný cit? Či jsou jeho žerty jen reakcí na úzkost, na tento nepochopitelný obraz?
"Teď přijdou na řadu druzí," řekl Ellissen opět zvážněv. "Kupodivu! Žádný plyn není cítit!"
Gizela však nemohla déle vydržeti, zase slyšela volání; to Bernard ji volal. Běžela, slyšela, jak Ellissen za ní křičí, ještě více zrychlila svůj běh, slyšela, jak za ní utíká, prudce otevřela dveře, vyběhla po úzkých schodech, které jako by neměly konce. Srdce jí tlouklo těžkými, bolestnými údery v ňadrech.
Položila ruku na kliku železných dveří. Věděla, že za těmi dveřmi je Bernard. Zdálo se jí, že čísi ruka přidržuje ty dveře. Pak ho spatřila.
Droste seděl u psacího stolku maje telefonní sluchátko v ruce a hlavu skleslou na desce stolu.
Gizela k němu přiběhla, strhla jeho hlavu na svá prsa, přiložila ucho k jeho ústům. Docela jemně a vzdáleně cítila jeho dech.
"Bernarde!" volala a dívala se do zavřeného obličeje oddychujícího mezi jejíma rukama.
Zaslechla chraptivé zasténání. Ulekla se a trhla sebou. Za ní se zhroutil k zemi ohromný člověk. Spadl zvolna se židle, docela pomalu, jako by byl na drátkách. Klesl k zemi. A zůstal tam tiše a zkrouceně ležet.
"Schmiedecke!" Ani Schmiedecke nemohl Bernarda ochrániti, Schmiedecke, který nad Bernardem bděl.
"Ellissene!" Gizela držela Bernardovu hlavu v dlaních. Ellissen stál dosud ve dveřích a díval se na ni zamyšleně a nerozhodně.
Když ho zavolala, přistoupil k Drostovi. Stáhl Drostovu hlavu za vlasy do týla a zachmuřeně pozoroval jeho bličej.
"Můžeme začít třebas s ním," řekl posléze zvolna.
Gizela vkládala všecku naději do Ellissena. Ellissen byl přece tak důvěřivý, žertoval dokonce v přítomnosti těch spících lidí — Ellissen přivede Bernarda k životu. Jal se zvedati Drostovy ruce a tlačil je opět k prsům. Hluboký, sténavý vzdech se vydral Drostovi z úst. Ellissen pracoval mlčky.
"Položte mu rovně nohy," pravil klidně a pozorně. Droste opět vzdychl. Zvolna stoupala krev do obličeje. Ellissen pozvedl víčko. V tom okamžiku otočil Droste oči, otevřel zvolna i druhé víčko a zíral ztrnule na Gizelu.
"Neuvědomuje si dosud, kde je!" Ellissen pracoval dále, mačkal Drostův hrudní koš. Droste přestal vzdychat.
"Teď se už vzpamatuje," mínil Ellissen a přestal v svém namáhavém počínání. Pot mu stékal po obličeji.
Gizela vzala Drostovu hlavu opět do dlaní.
"Bernarde," šeptala těsně u jeho ucha a hladila ho po čele. "Bernarde."
"Bylo by mu líp, kdybyste ho nechala na pokoji!"
Ellissen vstal nemotorně, přistoupil k Schmiedeckovi a otočil ho na záda.
Droste pohyboval ústy. Zdálo se, že se zase může dívat.
"Ellissen —" chroptěl, vydechl zhluboka, jako by měl málo vzduchu v plicích — pak otočil hlavu — "Gizela —!"
Pokusil se vstát. Gizela ho podpírala. Ellissen se o Drosta nestaral. Jako by byl vykonal svou povinnost, které nyní litoval. Měl čelo svraštěno a začal prováděti umělé dýchání u Schmiedecka, vytáhl vzhůru jeho ruce, stlačil je nazpět a ani nepohlédl k procitajícímu Drostovi.
"Gizela —" pravil Droste, postaviv se na třesoucích se nohou. "Gizela —," přejel si rukou obličej. Jeho pohled byl jakoby vzdálený a nechápavý.
"Posaďte ho a pomozte mi raději tady," pravil Ellissen posléze hrubě Gizele a otočil se hned zase k Schmiedeckovi.
"Hrudní koš má tenhle chlapík — tady — báječný!"
XIX.
Slečna Zunková, Lennartzova tajemnice, držela telegram úzkostlivě a váhavě před krátkozrakýma očima. Pak přisunula telefon až k sobě a jala se mačkati knoflíky hledajíc soustavně po loděnici šéfa.
"Jiskrová stanice?" ptala se. "Hledám pana Lennartze, tady Zunková!"
"Hledají vás, pane Lennartzi," pravil telegrafista, štíhlý mladý muž s nepodařeným knírem na horním rtu. Podal Lennartzovi, který seděl vedle něho, sluchátko, nasadil si opět svá sluchátka na obě uši a otáčel zvolna ladičem.
"Zeptejte se, co je, Emmerichu," prosil Lennartz. Když však mladý muž znovu vzal do ruky sluchátko, začal Lennartz přece hovořiti, jako by se styděl za svou okamžitou slabost.
"Telegram z Azor," pravil zemdlený hlas slečny Zunkové. "Podepsán Thornten."
"Ano, Thornten, Ellissenův montér," odpovídal Lennartz. "Špatná zpráva?"
Slečna Zunková odpověděla teprve po malé chvíli.
"Ellissen deset hodin nezvěstný, telegrafujte, co dělat."
Lennartz mlčel. Chtěl se zeptati, jak to, že telegrafuje Thornten a ne Gizela.
"Děkuji vám," řekl do mrtvé, černé mušle, "neříkejte o tom nikomu, slečno Zunková!"
Slečna Zunková zavěsila sluchátko. Byla zarmoucena a také trochu uražena. Co si šéf o ní myslí? Neříkejte o tom nikomu, pravil? To bylo docela zbytečné!
Zatím co si opět nasazovala skřipec, spatřila před sebou stát Pechtolda. Chtěl sáhnout po telegramu.
Ona však byla rychlejší než Pechtold. Již dlouhou dobu spolu byli v neshodě. Zunková nemohla ani vidět toho muže s

kozí bradkou.
"Co je to?" ptal se Pechtold výhružně. "Co je nového?"
Slečna Zunková se sklonila nad psacím strojem. Zavrtěla jen hlavou a neodpověděla. Pechtold zmizel, neboť věděl, že ji nepřiměje k mluvení, když si umínila, že bude mlčet.
Zamyšleně kráčel k místnosti pro jiskrovou telegrafii.
"Mám hledati dále, pane Lennartzi?" ptal se Emmerich a otáčel ladičem svými tenkými, průsvitnými prsty. Droste mu svěřil toto místo. Droste ho znal už jako školáka a zaopatřil mu toto místo. Emmerichovi se mohlo důvěřovat. Na mnoha místech v loděnicích seděli mužové, na kterých mohl Droste kdykoliv stavět, aniž by byl kdy zklamán.
Sedí tu už dva dny a hledá L. P. 1, myslil si Lennartz. Ellissen je nezvěstný, Thornten telegrafoval. Nemusí už hledat. Proč Gizela nepodepsala telegram?
"Nenajdete Drosta," pravil Lennartz tiše, jako by hovořil k sobě.
Úzká záda Emmerichova se napřímila. "Najdu ho," pravil a v jeho bledém obličeji se objevila červená skvrna. "V této chvíli nevysílají, ale zachytím první zprávy, i kdybych tu měl padnout!"
"Dám vás vystřídat," pravil Lennartz tiše.
Emmerich zavrtěl hlavou. "Nikoliv, pane Lennartzi. Droste ví, že tu sedím, a tím má Droste o naději víc, že ho najdeme," odvětil rozhodně a hrdě.
Dveře se otevřely, vstoupil Pechtold.
"Hledám vás už celé dopoledne, pane Lennartzi. Nějaký pán z banky se ohlásil. Chtěl přijít k polednímu. Objednal jsem ho na jednu hodinu. Promiňte, že jsem disponoval vaším časem, pane Lennartzi."
"Kdo chtěl přijít?" ptal se Lennartz břitce.
"Ředitel Arnheim, mluvil jsem s ním!"
"Arnheim z banky? Věděl jsem, že budeme mít obtíže, Pechtolde!" Lennartz vstal, každý sval v jeho obličeji byl napjat. To je boj, do něhož posílám všechny oddíly do posledního muže, svůj majetek, svůj život, své dítě. Proč nepodepsala Gizela telegram?"
"Nebude to nic jiného," odpovídal mezitím Pechtold lhostejně, "než jedno z četných přání banky, přání, kterému chtějí dát důraz a důležitost tím, že sem posílají veliký kalibr — Co jste vlastně slyšel o L. P. 1. Dostal jste už spojení, Emmerichu?"
Emmerich neodpověděl. Choval se k Pechtoldovi stejně jako slečna Zunková.
"Dosud žádné spojení," odvětil Lennartz. "Chtěl bych s vámi mluvit, pojďte s sebou, Pechtolde!"
Kráčel do své pracovny a posadil se těžce a znaveně do velké židle u psacího stolu.
"Ellissen je nezvěstný," řekl pak váhavě.
Pechtold se zděsil. "Ellissen? Máte zprávu? Jak dlouho?" Myslil na telegram v rukou Zunkové. Je nutno dát zprávu Hanslymu. Vítr vane velmi ostře. Ellissen nezvěstný! Všecko se spiklo proti Lennartzovi.
"Kdo telegrafoval?" ptal se Pechtold opatrně. "Slečna dcera? Vrátí se teď? Vyrozumíte tamnější úřady?"
"Víte přece, že musíme být s Portugalci opatrní. Mají smlouvu s Francií, že jenom francouzská letadla při zaoceánském letu smějí přistávat na Azorách — a proto mám rozličné obavy — až rozkolébají úředního šimla — nebude už nic k nalezení."
Seděli proti sobě mlčky.
"Thornten telegrafoval," řekl Lennartz posléze. Upíral pohled na pestrý obraz spouštění lodi, kterýžto obraz visel vedle dveří.
"Ellissen letěl sám?" ptal se Pechtold, "nebo — kdo letěl s ním?"
I když byl člověk, který se odvážil všeho, aby dosáhl svého cíle, člověk neznající překážek — tohle nechtěl — ne — tu dívku nechtěl do hry zaplést. Ta dívka měla zůstat na živu, té dívce se nemělo nic stát! Snad neletěla s Ellissenem? Nebyla z těch, které dovedou nečinně čekat doma. Proč tu sedí Lennartz tak lhostejně? Nevzpomněl snad na svou dceru, nenapadlo ho, že mohla sedět v letadle, když montér zůstal doma?
Ale na Lennartzovi nebylo nic vidět.
"Slečna Zunková?" volal Lennartz. Sekretářka se objevila ve dveřích. "Telegrafujte nutně: ‚Prosím zprávu o Gizele Lennartzové, ostatní se pokusím zařídit odtud.' Adresujte telegram na Thorntena."
Lennartz kývl, slečna Zunková zavřela dveře. Sňala opět svůj skřipec a jala se jej čistit. Již po třetí toho dne se jí skřipec zakalil. Utřela si oči; pro slzy nemohla rozluštit stenogram, který právě napsala.
"Co lze ještě učinit?" ptal se Lennartz.
Pechtold pokrčil rameny. Je Lennartz vskutku tak chladný? Ovládá se jen? Je přece zřejmo, že jeho dcera letěla s sebou. Nedojímá ho to?
A Pechtolda se zmocnila nenávist a vztek, že nemůže viděti za tento uzavřený, hubený obličej. Cítil nebezpečí, možnost překvapení od tohoto muže. Je nutno zničit ho docela, uvažoval, nesmí učinit s Hanslym žádný kompromis. Musí se mu rozdrtiti hrdlo. Já pak budu sedět v tomhle křesle. A až potom on bude stát přede mnou, bude můj obličej zrovna tak nehybný a neproniknutelný.
"Byl bych rád, kdyby Arnheim přicházel jen v nějaké formální věci. Ale u těchto bankovních úředníků člověk nikdy neví — dělají nejvíc obtíží, když si myslíme, že je všecko už v pořádku!"
"Co tím míníte?" ptal se Lennartz ostře.
Pechtold se ulekl. Proč hovoří takové věci, které mohou v Lennartzovi vzbudit nedůvěru?
"Byl to můj soukromý názor," tvářil se uraženě, "ostatně — parník s materiálem — co mu mám telegrafovat? Má se vrátit, když se nesetká s L. P. 1 na místě mezi Azorami a Bermudami, kde má kotvit? Dám mu poslat pokyny…"
"Prosím, nedávejte poslat žádné pokyny!" Lennartz se chvěl nevysvětlitelnou zlostí. "Ať parník čeká, dokud L. P. 1

nedorazí. Ať se nehne s místa."
"I kdyby —" pokusil se namítnouti Pechtold.
"I kdyby tam měl zůstat do zimy!" Lennartz se otočil a začal psáti nevšímaje si už Pechtolda.
Pechtold chvíli čekal, pak se uklonil a kráčel ke dveřím. To ti přijde draze, myslil si a vztek jím lomcoval.
Slečna Zunková čekala jen, až Pechtold odejde. Pak tiše zaklepala a vešla. Její dlouhá černá sukně šustila. Vysoký její účes se povážlivě houpal.
Lennartz vzhlédl.
"Copak je, slečno Zunková?" ptal se přívětivě a odložil násadku.
"Já — já jsem se chtěla zeptati — promiňte mi, pane Lennartzi — ale telegram Thorntenovi — to přece nemůže být, aby naše slečna Gizela letěla s sebou?"
Rozložila malý kapesník, přiložila jej k nosu a hlučně se vysmrkala. To ji trochu uklidnilo.
"Mějme odvahu, slečno Zunková," Lennartz se vážně pousmál. "Musíme vyčkávat a musíme mít odvahu, abychom neztratili hlavu. Věřte, slečno Zunková, že všecko zase bude dobré. Tak zlé to nemůže být, jak to teď vypadá."
"Zajisté," slečna Zunková se znovu vysmrkala a zadržela dech, neboť trpěla vždycky vzlykáním, kdykoliv jí oči slzely.
"Ostatně — bankéř Arnheim je venku. Nechala jsem ho čekat, protože tu byl Pechtold."
"Ať vstoupí!" Lennartz se opřel o lenoch.
Slečna Zunková se otočila ke dveřím. Černá sukně jí vlála. Držela kapesník v dlani a tiskla jej k ústům. Budu statečná, myslila si v duchu a v očích se jí opět objevil výraz pilně zaměstnaného člověka.
Arnheim podával Lennartzovi ruku. Posadil se pohodlně a bez upjatosti do křesla, s díky přijal veliký doutník, který mu Lennartz podával. Byl poněkud stísněn.
Lennartz se soustředil na tyto chvíle. Věděl, že teď bude potřebovati své síly, neboť s ochotou banky jeho loděnice padala a stála.
Arnheim pozoroval zamyšleně svůj doutník.
"Poslední splátka je splatná devatenáctého?" zeptal se, ačkoliv věděl to datum přesně.
Lennartz neodpověděl.
"Má banka," pokračoval Arnheim, "— jsem přece jen jeden ze zaměstnanců a posílají mě vždycky, když mají učiniti nepříjemná sdělení — nezazlíte mi mé poslání, pane Lennartzi?" Položil malou, tlustou ruku na srdce, nassál kouř ze svého doutníku a vyfoukl široký obláček do vzduchu, jako by tím mohl získati spoustu času.
"Činíte mi obtíže?" ptal se Lennartz chladně.
"Já ne," odvětil Arnheim soucitně. "Nezaměňujte, prosím, osobu s podnikem!"
"Vy víte, pane Arnheime, že musím své zaměstnance a své dělníky přesně vypláceti. Udělali jsme spolu smlouvu a vy jste se zavázali, že mi budete vypláceti potřebné částky až k určené lhůtě. — Mí dělníci nemohou čekat na váš chléb. Musím platit tak přesně, jak oni konají práci!"
Arnheim vzdychl. "Jdete příliš daleko, vidíte příliš černě! Mám vás jen připraviti na to, že potřebujeme ještě nějaké podklady, neboť jinak eventuálně —"
"Vaše ‚eventuálně' znám!" odvětil Lennartz rozčileně. "Vaše ‚eventuálně' je už skutek! Budu vás žalovat a přinutím vás! Mám v rukou závazné smlouvy a činím vaši banku odpovědnu za všechny škody!"
"Pane Lennartzi! Žalovat! Cesta práva je dlouhá! Potřebujete peníze hned a když budete žalovati, může to trvat velmi dlouho!"
Lennartz se narovnal: "Nuže, co chcete ode mne?"
Arnheim odstranil pásek s doutníku.
"Dověděli jsme se, že již nemáte spojení s L. P. 1, že jste pověřil polárního letce Ellissena úkolem, aby L. P. 1 hledal, jinými slovy —"
"Vaše zpravodajství funguje výtečně. Víte skorem více než já sám!" prohodil Lennartz výsměšně.
"Tedy jinými slovy: Protihodnota za náš úvěr není v této chvíli dosažitelná." Zasmál se, jako by byl udělal dobrý vtip.
"A vláda nedá ani haléř na věc, která tu není. Chybí už jen několik dní do dvaadvacátého!"
"Co tedy ode mne chcete?" ptal se Lennartz klidně. Byl docela strohý a jasný. Díval se na malého, tlustého mužíčka jako na figurku z loutkového divadla, metající kozelce.
"Máte nabídku od Hanslyho," pokračoval Arnheim. "Hanslyho žiro by nás pohnulo, abychom vám dali k disposici jakoukoliv částku!"
Lennartz zavrtěl hlavou.
"Zapomínáte, že i my jsme si nejprve musili peníze opatřiti." Arnheim se opřel nazpátek do židle, přehodil nohy křížem a přivřel oči, jako by počítal. "A náš kontrahent — nuže, žádá totéž, co žádáme od vás my!"
"Tedy je zajisté Hansly vaším kontrahentem?" ptal se Lennartz výsměšně a zadržel dech. Začínal viděti do přediva, kterým byl opředen.
Arnheim pokrčil rameny. "Nejsem oprávněn podati vám o tom zprávu," odvětil tiše.
"Rozumím nyní," řekl Lennartz ledově. "Opatřil jsem si peníze a ty peníze byly penězmi Hanslyho. Hansly přichází odevšud a chce mi teď smáčknout hrdlo. Chce mě přinutit, abych s ním udělal smlouvu. Staly se ještě jiné věci, které má jistě na svědomí také Hansly. I to mu jednoho dne dokáži —"
"Budete-li ještě mít k tomu příležitost," mínil Arnheim s povzdechem. "Jak situace v této chvíli vypadá, pane Lennartzi — trpce, velmi trpce!" Učinil zoufalý posunek svýma krátkýma rukama. "Kdybych mohl, učinil bych s vámi ten obchod soukromě."
Lennartz pokynul znaveně rukou. "Děkuji vám za vaši dobrou vůli."
Arnheim náhle oživl. Vstal, narovnal si kabát, který měl na břiše záhyby.

"Jsem pouhý zaměstnanec veliké firmy," pravil, "a má ústa jsou uzavřena. Ale ruce ne! Až bude devatenáctého a vy nebudete mít peníze — věděl bych možná o peněžníkovi pro vás!"
"Na stoprocentní úrok!" zvolal Lennartz trpce.
Arnheim se zarděl.
"Špatně mě znáte," usmál se poněkud rozpačitě. "Nemohu vám to zazlívati — kdoví, co bych já řekl v takové situaci. Budete-li mít do devatenáctého zprávu, budete-li si jist, že ta věc dvaadvacátého stojí — vy Arnheima neobelžete, známe se příliš dlouho, a pak —" sklonil se k Lennartzovi, "Arnheim bere devět a půl procenta, ne sto!"
Podával Lennartzovi ruku.
"Nechápu vás —" pravil Lennartz pln naděje.
"Ale já se chápu," mínil Arnheim tiše. "Musím vám říci poctivě — udělám to nejen pro vás — naše obchodní praktiky…" učinil mdlý posunek, "toužím už léta po tom, abych mohl udělat konečně starý, dobrý, poctivý obchod, bez risika a takový, který by se mi líbil!"
XX.
"Bernarde," pravil Schmiedecke starostlivě, "vypadáš bledší a žlutší než my všichni dohromady, polož se na několik hodin. Teď je přece jakž takž všecko v pořádku. Všechny lidi jsme vyvlekli na čerstvý vzduch. Zdá se, že ta věc nebude mít škodlivé následky." Stáhl svůj tlustý, bledý obličej. Bělost jeho pleti měla zelenavý nádech.
Droste se opřel o stěnu strojovny. "Chtěl bych teď okamžitě vědět, co to bylo," pravil zoufale. "Dveře strojovny byly zavřeny na závoru a Girard ležel uvnitř — rovněž otráven! Motory Dieselovy neběží! Musím ihned dolů a nahlédnout, proč neběží."
Otočil se, ale po třech krocích klesl na kolena.
Schmiedecke běžel za ním, zvedl ho těžce oddychuje, neboť břímě mu připadalo příliš veliké. Drostova hlava mu poklesla na rameno, nohy se vlekly bezvládně.
Schmiedecke zvolna vystupoval po schodech k Drostovu pokoji. Slyšel za sebou lehké kroky. Byla to Gizela, jež na něho volala.
"Pomohu vám, Schmiedecku," pravila klidně, jako by byl transport nemocných jejím obvyklým zaměstnáním. "Vezmu ho za nohy — sem! Buďte přece rozumný, Schmiedecku, co z toho budeme mít, když i vy se nám zhroutíte?"
Položili Drosta na postel. Vzpamatoval se brzy, pohlédl zmateně na Schmiedecka a Gizelu a pokusil se povstat.
"Myslila jsem si, žes rozumnější," pravila Gizela. "Nebude nám příliš pomoženo, když budeš teď tady pobíhat jako nemocný člověk!" Stlačila Drosta opět do podušek.
"Zůstaňte u něho a položte ho do postele!" Rychle odešla z pokoje.
"Buď přece rozumný," prosil Schmiedecke, když se Droste bránil. "Stáhnu ti boty, i když nebudeš chtít. Zůstaň hodinu ležet, potom si zase lehnu já a ty můžeš běhat! Nic neztratíme, když teď na několik minut zavřeš oči!"
Droste klesl do podušek. "Proč neběží Dieselovy motory?" ptal se. "Přítokové ventily jsou dosud otevřeny, pohltili jsme už víc než třicet tisíc tun vody. Jestli je brzy nezavřeme, potopíme se!"
"Teď buď klidný!" Schmiedecke byl hrubý. "Teď už na několika hodinách nesejde! Až zase budeš pořádně na nohou, najdeme už nějaké východisko. Akumulátory jsou nabity! Ty přece stačí, aby vytlačily vodu!"
"Akumulátory!" oddychl si Droste s úlevou a zavřel oči.
Gizela opět vešla. Měla v ruce láhev whisky a několik sklenic.
"Nic tu není v kuchyni," pravila rozčileně. "Vypadá to tam jako u snědeného krámu. Teď si také lehněte, Schmiedecku. Jen se na sebe podívejte do zrcadla — není na vás dnes zrovna pěkná podívaná!"
Schmiedecke si přejel rukou po bledém obličeji a zamrkal na Gizelu. "Musím čekat — jdu na stráž, dokud mě Droste nevystřídá."
"Jen tedy jděte na stráž, Bernard vás vystřídá!" souhlasila Gizela. Porozuměla mu.
Těžké kroky Schmiedeckovy se vzdalovaly. V malém pokojíku vystavěném ze skla a z oceli bylo docela ticho.
Gizela pohlédla do vyčerpaného obličeje Drostova. Bernard zíral na světlý strop pokoje.
"Nechceš spát, Bernarde?" ptala se tiše. "Měl by ses pokusit usnout, to by bylo pro tebe nejlepší." Stáhla záclonu v okně.
Droste učinil bezmocný posunek rukou. "Nech světlo — já — já jsem rád, že sedíš vedle mne, Gizelo — nechci spát!"
Oddychoval těžce, s otevřenými ústy.
Gizela položila Drostovi jemně ruku na čelo. Zavřel oči.
Dlouho tak seděla, pozorovala vyčerpaný obličej, který ležel v poduškách přitisknut k její ruce. Když si myslila, že usnul, pohnul rty.
"Gizelo," šeptal, aniž otevřel oči, "víš, že jsem šťastný člověk — že jsem toužil a modlil se, abys seděla u mého lože, jen jednou, a položila ruku na mé čelo. A teď se mi zdá, že je všecko dobré — Gizelo —"
"Jen spi, Bernarde," pravila Gizela tiše a blaženě.
"Jednal jsem s tebou velmi špatně — ne, nevrť hlavou, vidím to, třebas mám oči zavřeny — nikdy jsem neměl pro tebe čas a myslil jsem si — nevěděl jsem —" hledal slova — "že štěstí není jenom v práci samotné, Gizelo — nevěděl jsem to!"
Tak dosud nikdy nemluvil, myslila si Gizela, nevěděla jsem, že dovede takto mluvit. Proč jsem nikdy nevycítila, že má touhu a že ji nedovede potlačiti? Já jsem vinna, že byl tak zdrželivý!
"Připadám si jako zločinec, Gizelo, pořád jsem zločincem — nejprve kolem tebe chodím — a pak se modlím, abys byla u mne, a jsem dvojnásobný zločinec, že jsem tě svým přáním sem přitáhl — vždyť se může stát, že budeme musit zemřít."
Náhle ho cosi napadlo. "Ellissenovo letadlo má přece ještě benzin — poletíš s Ellissenem nazpět — hned, to mi slíbíš. Nechci, abys zůstala tady v tom nebezpečí!"

"Ano, Bernarde," odvětila Gizela tiše.
Bernard nemusí zatím vědět, že v letadle už není mnoho benzinu, že nestačí k dlouhému letu. Jsem teď u tebe, uvažovala, a osud to s námi myslí dobře, že mi vzal možnost, abych tě opustila.
"Vždycky jsem tě velmi, velmi miloval, Gizelo, jenom říci jsem to nedovedl — jsem příliš strohý, příliš neobratný — ale teď vím, že i o tom dovedu hovořiti. Nepocítilas to nikdy, Gizelo, choval jsem se velmi špatně a chladně — nepocítilas nikdy, že se jen nedovedu vyjádřiti?" ptal se rozčileně a úzkostlivě.
"Vždyť jsem věděla o naší lásce, Bernarde."
Droste si ulehčeně oddychl.
"Tak zvláštní — teď jsem rád, když se všecko sběhlo, že se to tak sběhlo — teď mi připadá vše, co se událo, nutným, abys seděla po mém boku a já s tebou mohl hovořit. Nejsem-liž sobec? Vždyť jsem přece nikdy neměl kdy —" zasmál se tiše a radostně. "Zdálo se mi, že čas letí, pořád jsem si myslil, že něco promeškám, a nikdy jsem neměl dost práce, práce přede mnou utíkala — byl jsem na všech místech zároveň a ani to mi nestačilo — a teď se mi zdá, jako by ta přemíra povinností a nutnost vykonávati je byla přece jen pouze v naší představivosti. Že také postačí, když se méně štveme — aby nám zbylo více času myslit na sebe samotné. Běžíme a ženeme se s klapkami na očích, letíme kolem důležitých věcí a nevidíme je! Nemyslíš, že má stejnou cenu člověk, když žije pro sebe, klidně, někde na venkově, bez vnějších činů, bez štvaní a tvoření, když žije jen pro sebe, pro lidi, které miluje — a když zemře, aniž vystavěl dům nebo letecký přístav, aniž napsal knihu nebo maloval obrazy, aniž seděl deset tisíc hodin u účetního stolu a aniž napsal sto tisíc dopisů? Aniž chodil denně do ‚obchodu'? Nemyslíš, že člověk, aby byl člověkem, musí mít především čas, aby přemýšlel o sobě? Nemyslíš, Gizelo —?" Vzpřímil se a pohlížel na ni horečným, rozčileným zrakem.
"Máš pravdu — člověk musí mít hodně času pro sebe, máme povinnosti také k sobě, nejen k jiným lidem," odvětila Gizela a stlačila ho opět do podušek.
Vzala jeho horký obličej do dlaní a políbila jej. Líbala ho velmi jemně, konejšivě a mateřsky. Je to veliký chlapec, uvažovala, nelze ani být dost přívětivý a něžný k němu!
Droste jí ovinul paži kolem ramen. To bylo vyplnění toho, o čem snil. Cítil blízko sebe něžný Gizelin obličej. Měl teď přesvědčení, že nežil nadarmo. Věděl, že dostal kus života, toho života, kolem něhož až dosud slepě kráčel.
Gizela se otočila. Ve dveřích stál Ellissen.
Zíral na ni, když zvedla hlavu. Opíral se o rám dveří, zdálo se, že k němu přirostl svými mohutnými pažemi. Stál tu už dlouho a pozoroval je? Jeho obličej byl bledý a nehybný.
"Ellissene," pravila Gizela, "zavřete, prosím, okno, jde sem příliš horký vzduch!"
Ellissen jí pohlédl mrtvě do očí. Pak se otočil, jako by byl přeslechl její prosbu. Přibouchl za sebou dveře. Jeho kroky se ozývaly temně a těžce.
XXI.
Rychlé kroky se blížily nahoru po schodech. Sambach vstoupil rozčileně do pokoje.
"Pane Droste," koktal a klesl na židli, "co si máme počít — ti chlapi tehdy útočili na kuchyni — vytahali všechny zásoby — sotva se vzpamatovali, už zase byli v kuchyni — pokusil jsem se je zadržet — ale vždyť sám sotva stojím na nohou."
Droste vyskočil s postele. "Zůstaň tady v pokoji, Gizelo." V obličeji měl kruhovité rudé skvrny, přece však se Gizele zdálo, že je odpočat a osvěžen. "Kde je Schmiedecke?" Natáhl si boty. "Pojďte s sebou! Ellissen, kdepak je Ellissen?"
Brzy potom ho Gizela spatřila, jak běží po plošině k hospodářské budově.
"Ellissene!" volal Droste v běhu, neboť tam stál Ellissen vedle letadla s puškou v ruce. Sklonil hlaveň, která mířila na hlouček lidí stojících před letadlem.
"Mám tu ještě osm ran," křičel Ellissen a zatřásl zuřivě ručnicí. "První, kdo se ke mně přiblíží na tři kroky, dostane kulku do břicha! Mějte laskavě rozum! Nemám v tom už skorem žádný benzin! Sám už nemohu odtud!"
"Podvod!" křičel čísi vysoký, rozčilený hlas. "Chce si zase naložit tu ženskou a odletět! Teď jsme tu my! Rozbijte mu hlavu!"
Křikloun byl uchopen za ramena. Otočil se. Droste stál vedle něho, uprostřed davu.
"Cožpak dovedeš řídit letadlo, ty blázne?" ptal se Droste hrozivě. "Kdyby měl někdo právo s tou věcí odletět — ty bys to nebyl! Copak to máš tady — tys také vyloupil kuchyni!" Vytrhl muži balík z ruky. Vypadly z něho plechovky konserv.
"Chováte se jako idioti!" křičel Droste nyní zuřivě. "Copak chcete mermomocí scípnout? Myslíte si, že bude líp, když budete mít všecko žrádlo nastrkáno v kapsách? Však ten, kdo bude nejdřív hladovět, zase si je od vás vezme! Odevzdejte opět zásoby! Rozdělíme je — pro mne — třebas určete několik lidí, kteří si tu věc vezmou na starost! Letadla nemůže nikdo z vás použít, to je tu proto, abychom přivolali pomoc pro nás pro všechny!"
Otočil se zády k lidem, kteří se zvolna rozcházeli.
"Ellissene," ptal se Droste mdlým hlasem, "je to pravda — už žádný benzin?"
"Daleko se s tím nedostaneme — můžeme se nejvýš pokusit stihnout nějakou loď — až k pevnině to nevystačí," odvětil Ellissen bručavě a otočil se, jako by na Drosta zapomněl.
Droste zíral udiveně na široká záda Ellissenova, potom vešel zamyšleně do strojovny. Schmiedecke stál na Dieselově motoru maje v ruce veliký klíč, Girard zkoumal rozvodní desku.
"Girarde," zvolal Droste, "jděte do svého pokoje — nepřeji si zatím, abyste vstupoval do strojovny, dokud s vámi nepromluvím."
Girard vrhl na Drosta kosý pohled a vzdálil se beze slova.
"Našel jsi, kde vězí chyba?" ptal se Droste.
Schmiedecke přikývl, sestoupil zvolna a rozvážně po žebříku vedoucím k hlavě Dieselova motoru. "Ovšem," bručel

Schmiedecke, "jak jsem si myslil — prostě sabotáž — docela jasná a průhledná — tlakové ventily přívodů paliva jsou vyňaty! U obou motorů!"
"Tlakové ventily!" Droste se ulekl. "Máme přece náhradní ventily!"
"Můžeš si domyslit, že i ty zmizely. Podívej se na ty ohromné motory! Teď odpočívají a nelze s nimi nic dělat, protože chybí malý ventil."
Droste prošel místností obkládanou kachlíky a zastavil se před jedněmi počítacími hodinami.
"Schmiedecke," procedil pak skrze zuby, "plníme se zvolna vodou, máme jí teď už přes čtyřicet tisíc tun."
"Správně," odvětil Schmiedecke klidně, "každou hodinu nateče tisíc tun — otevřel jsem přece z tvého příkazu ventily!"
"Zapni akumulátory, zavři vodní ventily — akumulátory jsou naštěstí nabity — ten člověk byl přece jen blázen. Když nás chtěl potopit, neměl nabíjet akumulátory."
Schmiedecke přistoupil k desce vypínačů, stiskl tři veliké páky do měděných vidlic a zíral přitom na měřicí hodiny visící nad vypínači.
"Droste," pravil pak temně, "Droste!" vykřikl potom, vytáhl vypínač nahoru a stiskl jej opět divoce.
Pak zaklepal na ampérmetr a ukázal chvějícími se prsty na vypínací desku.
Ručička stupnice byla ulomena, ležela na dně měřicích hodin šikmo přitlačena ke sklu. Droste běžel od jedněch hodin k druhým, tloukl do nich pěstmi a ručičky ihned spadly.
Droste a Schmiedecke zírali na sebe a byli bledí.
"Ulámal ručičky — a pak je nastavil, aby to vypadalo, jako by byly akumulátory pod proudem — jako by byly nabity —"
"Přece není blázen, i na to tedy myslil — teď není žádné záchrany, musíme se utopit." Schmiedecke se posadil na zem a skryl obličej do dlaní.
"Schmiedecke, i ty začínáš?"
Schmiedecke spustil ruce a zavrtěl hlavou.
"Trochu mnoho najednou," zasténal skrze zuby. "Nemůžeš mi zazlívati…"
"Uvažujme, co tu lze dělat." Droste se posadil vedle Schmiedecka. "Mně se situace nezdá tak beznadějnou — beznadějná bude teprve, až se o ní dovědí ostatní!"
"To nebude trvat dlouho!"
Droste vstal, zavřel těžké železné dveře a zastrčil závoru.
"Tak, chlapče, teď sleduj mé myšlenky a pokus se mi odporovat. Nuže, fakta — nevěš hlavu, můžeme přibrat osmdesát — ba snad i devadesát tun, než se potopíme — máme tedy před sebou ještě čtyřicet až padesát hodin — a za tu dobu lze přece něco najít!"
"Co?" ptal se Schmiedecke a třel si čelo.
"Ventily," odvětil Droste a pohlédl rychle a důvěřivě Schmiedeckovi do obličeje.
"Damsky je mrtev," pokračoval, "udusil se pod svou plynovou maskou. Ježto měl Damsky plynovou masku, musil něco vědět o plynu — on tedy nás otrávil plynem, neboť on jediný jej nevdechoval. Jak nás otrávil plynem, všecky dohromady, najednou? Zatím to je bezvýznamné. Důležité je toto: Damsky neměl strojnické vědomosti — vím to, neměl o těch věcech ani zdání. Teď můžeš namítnouti, že se přetvařoval, ale já ti říkám, že se nepřetvařoval! Damsky byl hloupý člověk, nikdo ho nemohl pověřit takovým úkolem. To mohl provésti jenom technik!"
"Girard?" ptal se Schmiedecke.
"Správně! Girard! Tys ho převzal s ‚Labe'. Prohlížel jsem jeho papíry. Byl naloděn teprve v Hamburku. Předtím pracoval v nějaké chemické továrně. Proč ho ‚Labe' vzalo? Abys ho ty převzal! Smluvená věc! Byl ve Fayalu s montéry na pevnině, tam jedli a pili a potom montéři onemocněli!"
Schmiedecke zíral na Drosta s obdivem.
"Odkud to víš?"
"Pozval také Heinicka, Heinicke však nešel! Nu — a jaký úkol může mít Girard? Kdo má zájem na tom, aby se L. P. 1 vskutku potopila? Nikdo! Nikdo na světě! A to je řešení!"
"Ty ses zbláznil!" odvětil Schmiedecke zoufale.
"Jen o tom trochu přemýšlej! Zmizí-li L. P. 1, bude vystavěn nový přístav pro letadla — když jej nevystavíme my, tedy někdo jiný. Vystavěn bude rozhodně. Doba je pro tu věc zralá a myšlenka se vyplní. To vědí i naši protivníci. Kdo má první přístaviště pro letadla, má ohromný náskok. Mají tedy naši protivníci jen zájem na tom, aby se přístaviště zmocnili. To je pro ně docela snadné. Stačí, když nás uvedou do finančních nesnází a pak si nás mohou prostě koupit. A toho cíle dojdou, když zabrání, aby L. P. 1 do dvaadvacátého přistála. Zbývá už jen několik dní k tomu datu. Co tedy dělají? Učiní Dieselovy motory prozatím nepotřebnými, zničí jiskrovou stanici, uvedou nás i s posádkou v nepříjemnou situaci — nemůžeme ani poslat jiskrovou depeši, ani dávat světelné signály. A až mine dvaadvacátého, ventily se zase najdou, všecko bude v pořádku, přístaviště je netknuto — ale obchodně nás rozdrtili, protože nedostaneme od vlády peníze. To je ten celý, chytrý a jednoduchý plán!"
Droste vstal.
"Co chceš dělat?" ptal se Schmiedecke.
"Hledati ventily. Musejí být tady. Pan sabotážník se nebude chtít utopit s námi. Není vůbec v jeho plánu nechat L. P. 1 potopit."
"On však ventily nevydá před dvaadvacátým! A jestliže se mýlíš, jestliže Damsky ventily odstranil — a hodil do moře, potom —"
"Potom nám zbude jen jedno," odvětil Droste znaveně. "Potom se pomodleme, aby naše umírání bylo krátké. Ale dosud máme naději a já nezapomenu ani na jedinou možnost. Ty prohledáš se všemi lidmi, na které se můžeš

spolehnout, L. P. 1 soustavně od koutu do koutu. Jsou-li ventily dosud tady, najdeme je. Já prozatím promluvím s Girardem."

XXII.

Ellissen volal na Drosta a kráčel k němu dlouhými kroky po plošině. Pušku měl na rameni a vypadal jako lovec, který chce zastřelit slona.

"Co budete teď dělat, Droste? Počkáme, až vyhladovíme?"

"Tak daleko to nedojde," Drosta se zmocnila nenávist k tomuto člověku s chladným, zlým obličejem. "Dříve se docela bezpečně utopíme."

"Což plošina nevydrží?" Ellissen klepal nohou na ocelové desky.

"Přítokové ventily jsou otevřeny a nemůžeme je zavřít, protože stroje nepracují a nemáme jinou sílu, abychom je zavřeli."

"Copak tu nejsou žádné ruční pumpy?" Ellissen stáhl překvapeně obočí a kousl se do rtů.

"Nemohu odstranit čtyřicet tisíc tun ruční pumpou. Nemělo by účel, abych lidi zbytečně plašil! Pojďte s sebou, chci promluvit s Girardem — domnívám se důvodně, že montér Girard ví o příčinách těchto případů zde více než my!"

Vešli do místnosti. Girard se lhostejně zvedl s postele.

"Girarde," začal Droste, "myslím, že bychom si už mohli přestat hrát na schovávanou! Domnívám se, že vám výsledek postačí! Máte zájem na tom, abychom všichni scípli?"

"Nevím, co myslíte." Girard si klidně natahoval boty, jako by nikoho nebylo v pokoji mimo něho.

"Upozorňuji vás, že se zvolna potápíme a že za několik hodin, které si můžeme snadno spočítat, budeme všichni kořistí žraloků."

Girard nejistě vzhlédl. "Potápíme se?" ptal se. "Jak to?"

"Přítokové ventily jsou otevřeny a Dieselovy motory nepracují. Akumulátory nejsou nabity, nemáme možnost ventily zavřít.

Girard uvažoval se zachmuřeným obličejem.

"Škoda!" řekl pak nedbale, "ukončím tedy svůj život dříve, než jsem myslil!"

"O to se už postarám," zařval Ellissen, uchopil ho za hrdlo a vytáhl ho vzhůru.

V témž okamžiku vyletěla Girardova pěst a Ellissen se zapotácel. Droste se vrhl mezi ně.

"Ellissene," volal rozčileně, "myslíte, že se to dá vyřídit rvačkou? Girarde, řekněte, kde jsou schovány tlakové tentily! Řekněte, člověče! Přece nás nemůžete nechat utopit!"

"Však já už to z něho dostanu!" křičel Ellissen divoce. "Jen mě na něho pusť, já z něho pravdu vymáčknu!"

"Nevím, co chcete," Girard si nevšímal Ellissena, "já ventily nemám — nic o tom nevím, nic — jak vás může napadnout, že bych ty nepříjemnosti dělal já?"

"Mluvme spolu klidně, Girarde." Droste se posadil a pokynul Ellissenovi, aby rovněž usedl. "Vím určitě, že události na L. P. 1 jsou dílem sabotáže. A na vás padá největší podezření! Podezřívám vás, že jste montéry jen proto pozval do Fayalu, aby byli potom za příznaků otravy dopraveni do nemocnice."

"Výtečně zkombinováno!" prohodil Girard výsměšně.

"Vy nejste montér! Pracoval jste předtím v chemických továrnách. Máte docela jiné vzdělání než ostatní montéři. Nepřetvařujte se, Girarde, vy jste měl předtím lépe placené místo!"

"Pracuji, kde se mi líbí, pane Droste. Já jsem se vám nevnutil, byl jsem od vás beze všeho přijat!"

"To už dnes nemohu kontrolovat — přiznejte se přece, že jste ventily ukryl, Girarde, myslete přece na to, že není správné pro mizerných pár dolarů zničit tolik lidských životů! Stačí ještě několik tisíc tun vody a potopíme se! Musíme hned začít pumpovat, zanedlouho už bude pozdě. Pomyslete, že tu jsou otcové rodin na L. P. 1, že je mezi námi žena — copak nemáte srdce, člověče?"

Girard rychle vstal, pohlédl z okna. Vodní plocha byla už blíže, horizont vystoupil do výše. Strčil ruce do kapes.

"Co to mluvíte za nesmysly, pane Droste," začal váhavě, potom mluvil rychleji a určitěji. "Já v té věci prsty nemám. Či jsem to já otrávil lidi plynem? Sám jsem ležel v bezvědomí ve strojovně, vždyť jste mě přece našli v bezvědomí — byl jsem déle bez sebe než vy! To mohl být jenom Damsky. Damsky se zbláznil a vyňal ventily, když nás otrávil plynem. Strojovna má dvířka ven, kterými se tam Damsky dostal, vzal ventily a otvor zase zavřel. Proto byly dveře zabarikádovány, než jste mě našli."

"Obdivuhodně se tu vyznáte," prohodil Ellissen posměšně. "A jakpak Damsky všechny lidi tady najednou otrávil plynem?"

Girard na něho udiveně pohlédl. "To je docela jednoduché," usmál se pak překvapeně. "To nevíte? Pojďte s sebou!" Kráčel napřed a zavedl Drosta a Ellissena do malé místnosti.

"To je ústředna hasicího zařízení, zde jsou láhve s kyselinou uhličitou — vždycky tři spojené trojnásobnou rourou — tímto ventilem může být každá z tří lahví zvlášť zapojena na rozvodovou síť a kyselina uhličitá pak proudí potrubím do všech místností po celém přístavišti. To je přece vaše konstrukce, pane Droste? Neuvážil jste, že lze připojiti i ocelové láhve, které obsahují něco jiného než kyselinu uhličitou? Třebas nějaký plyn, který omamuje. Přejel prstem po hrdle jedné láhve a setřel jemný zelenavý prášek.

"Je snad tohle kyselina uhličitá?" ptal se posměšně.

"Chcete tvrdit, že sem Damsky vpašoval láhve s plynem a pak nás otrávil?" zeptal se Droste břitce a pozoroval Girardův obličej, který se nezměnil.

"Výtečně," přisvědčil Girard vesele. "Tak to bylo. Já jsem při montáži pomáhal. Já sám jsem montoval láhve, když jsme odpluli z Fayalu. Dostal jsem od Damskyho rozkaz, abych tyto menší láhve zapojil vždy mezi dvě větší. A ty menší obsahují omamný plyn!"

"A nedivil jste se, že vám zrovna Damsky dává ten rozkaz?"
"Každý tu má dvě funkce, nedělejte ze mne hlupáka! Damsky měl na starosti kuchyni a současně měl pomáhati při obsluze hasicího zařízení. Chcete ode mne ještě něco věděti?"
Obrátil se k odchodu.
"Snad byste nám ještě mohl říci, kde jsou ventily! Pomozte Schmiedeckovi hledat! Máte největší naději, že ventily najdete!"
Girard se už neotočil.
"To je typ člověka —" Droste za ním pohlížel roztrpčeně — "bylo by mu lhostejno, kdyby nás tu všechny nechal utopit."
"Já to dovedu pochopit," řekl Ellissen zamyšleně, "já ho dovedu chápat — ale počkejte jen — já ho ještě chytnu na jeho nejslabším místečku!"
XXIII.
Snesla se temná, černá noc. Kolem měsíce byl široký kruh, jemná mlha pohltila hvězdy.
Hoteloví zaměstnanci na L. P. 1 seděli ve svých pokojích nebo už leželi v posteli, nespali však v úzkosti před nejistou budoucností.
"Slyšíš?" zeptal se docela mladý číšník svého kamaráda, který ležel v lůžku nad ním, "jako v žaláři je to tady — stráž!"
Poslouchal tvrdý, pomalý krok, který se ozýval přede dveřmi.
"Polož se na ucho a spi, Erwine, co máš, to máš — možná, že už zítra nebudeš moci klidně spát, možná, že zítra budeš plavat břichem vzhůru a dívat se na nebíčko, bez nohou, neboť ty sežere žralok —"
"Jen buď kliden," odvětil mladý číšník — "drž hubu — ty budeš první, kdo začne křičet, až se tady ta bedna potopí!"
"Jen je nech, ať venku běhají s revolvery, k tomu mají svaté právo. Já mám ještě na tři dni žrádlo, ale to mi nebude nic plátno — nepozorovali, že se tady ta plechová bedna zvolna potápí? Vezmeš-li si centimetrové měřítko, můžeš si vypočítat, kdy budeme mít vody pod krk —"
"Lžeš," odvětil jinoch zaškrceným hlasem, "lžeš — to je prokletá lež — L. P. 1 neutone! Nemůže se ani potopit!"
"Drž si podušku před hubou, když začneš brečet," odvětil výsměšný hlas nad ním. "Já už jsem skoncoval, já jezdím už třicet let po vodě a už několikrát jsem se loučil se životem. Vím docela dobře, že neshniji v zemi. Tohle to je rakev, to jsem hned čichal, když nás nalodili. Na takové věci mám jemný nos. Hned jsem řekl: Pavle, řekl jsem si, tentokráte už jsi opravdu vložil naposled nohu na suchou zemi!"
"A proč jsi nevystoupil, proč ses nedal zase odvézti nazpátek?"
Muž dlouho mlčel.
"To je vidět, jak jsi mlád," řekl posléze s povzdechem, "copak nevíš, že se nedá nic dělat, když přijde to, nač jsme čekali celý život a čím i nejbohatší člověk končí svůj život? Tady nemůžeš říci: Ne, já ještě nechci! Když přijdeš na pevninu, tu ti padne cihla na hlavu nebo tě auto rozmáčkne — to je osud, proti kterému nelze nic dělat. Tady není vyhnutí. Jen se podívej na staré lidi, kteří s námi plují. Žádný z nich není rozčilen. Všichni vědí, že už je konec. Zkrátka je hotovo! Někoho to stihne ve stáří, jiného v mládí — nevím ani, co z obého je lepší. Chceš whisky?"
Jinoch už neodpověděl. Byla to první plavba, kterou podnikl — byla to plavba smrti?
"Tady máš," ozval se hlas z hořejšího lůžka, "nu, vezmi si to už ode mne!"
Ale jinoch sebou nehýbal.
"Modlit?" ptal se starý. "Jen se modli, hochu, to člověk dělá vždycky, když je mlád nebo velmi stár. Pomodli se také za mne, já dosud nejsem u druhé stanice. Tu první už mám za sebou."
Zadíval se do noci.
"Zdá se, že to je opravdu špatné," mínil zamyšleně. "Ani světlo neudělají. Motory patrně nejdou. Chtěli přece dávat dneska světelné signály. Já jsem to hned povídal, že tohleto je rakev!"
Položil se do podušek a zíral do tmy.
"Jedna věc mě vždycky zlobila," šeptal potom. "My jsme přece jen pouze poloviční lidé. Poloviční člověk pluje po vodě a touží po pevnině a po ženách, a když je na zemi, jde to několik dní dobře a potom zase touží po vodě. Co máme z života? Dvě poloviční věci, které se k sobě nehodí. Kdybych ještě jednou měl přijít na svět, chtěl bych se stát kapitánem a mít plachetnici. Ale steward — poloviční člověk — fuj!" Napil se dlouze a kloktavě z láhve.
"Tiše," zašeptal pak. "Vidíš — nějaká žena — před oknem?" Zachvěl se a vyklonil se z malého okénka. Spatřil Gizelu a Ellissena, kteří zmizeli v noci.
Ellissen se pokoušel došlapovati tiše svými těžkými botami. Co by byl za to dal, kdyby byl mohl chodit tiše, tak tiše, jako žena kráčející vedle něho.
"Stal se ze mne starý blázen," pravil Ellissen přidušeným hlasem. "Už jednou jsem mluvil hlouposti ve vaší přítomnosti, tehdy na Azorech — musím vždycky hovořit o hloupých věcech, když s vámi mluvím. Chci teď konečně mít jasno. Připadám si jako školák!"
Co chce. Myslila si Gizela bděle a soustředěně, neměla jsem s ním jít sem do tmy. Potom se však zastyděla za svou náhlou úzkost. To byl muž, který ji prosil, aby mu porozuměla, a který nyní opět prosí, aby směl mluvit. Neměla právo odpírati mu svou přítomnost. Nesměla ho od sebe odmršťovat. Což neučinil pro ni jen dobro? Což nestojí tady na tom potápějícím se přístavišti, což nedal v sázku svůj život — pro ni? Letěl jenom proto, že ho ona o to prosila. Jen pro ni se odvážil všech nebezpečí.
"Co máte s tím Drostem?" zeptal se Ellissen náhle břitce a uchopil Gizelino rámě.
"S Drostem?" odvětila překvapeně a uvolnila se zvolna. Kdo dal tomu muži právo, aby se takhle ptal? "Droste — znám ho od mládí, byli jsme spolu vychováni a jsme kamarádi od dětství."
"A on si vás chce vzíti!"

"Snad!" odvětila Gizela tiše — "jestli — on — jestli se dostaneme živi odtud!"
Zastavila se, sklonila se přes zábradlí a zírala dolů do temné vody.
"Domníváte se, že nechám s sebou zahrávat?" ptal se Ellissen tiše a výhružně. "Myslíte si, že jsem nějaký hloupý chlapeček? Za mnou už v životě běhalo tolik ženských, že mě už žádná nemůže vodit za nos!"
"Neměla jsem nikdy v úmyslu vodit vás za nos, Ellissene."
"Proč jsem podnikl tenhle let? Jakže? Pro krásné oči vašeho pana otce? Pro slávu, kterou si získám, když vypátrám tenhle vrak? Jistě si myslíte, že jsem si vás vzal s sebou, abyste mi pomáhala, ne? Prosím, máme své ujednání, byl jsem dost jemný, že jsem je nevyjádřil slovy. A teď — tenhle Droste!"
Musím ho tu nechat stát, ani slovo nesmím odvětit — nikdy s ním už nesmím mluvit. Co ho opravňuje, aby tak myslil, aby mi to říkal? myslila si Gizela.
Viděla opět krátký výjev v hotelu, vzpomínala na své prosby, na pohled jeho očí, když jí odpovídal, na svůj souhlas. Jinou ženu tehdy poslal pryč — pro něho byl ten let obchodem — což neřekl, že je ten let obchodem — vzájemným?
"Odpovězte!" naléhaj Ellissen. "Jaké bylo naše ujednání? Náležíte mně, zvykněte si jen pomalu na to! Dosud nikdy jsem k žádnému nemluvil tak jako k vám ve Fayalu — a zpozoroval jsem, že vás potřebuji, když jsme letěli, když jste mě prosila, abych letěl dále, když jsem chtěl obrátit. Chci mít člověka, který by na mě myslil tak, jako jste vy myslila na toho Drosta. Vy jste přece tehdy, když jsme letěli, myslila na toho Drosta, odpovězte!"
"Ano!"
Ellissen sklonil hlavu, aby slyšel Gizelin hlas. "Ano, jste řekla! Věděl jsem to — a to mě přimělo k rozhodnutí, abych využil naší smlouvy."
"Nic jsem vám neslíbila, Ellissene." Gizela zvedla hlavu. Hvězdy vycházely, měsíc se zaleskl na nebi. Ellissen stál vedle ní a ona musila bojovati o svůj život. "Nechci se vymlouvati, přiměla jsem vás ke startu, to je pravda. — Máte rád nebezpečí a jste jediným člověkem, který nám mohl pomoci. Nedopustila jsem se zločinu, když jsem zamlčela, že náležím Drostovi, pokládala jsem vás za člověka, Ellissene, za člověka, který stále neuvažuje: co mi dáš, když ti slíbím pomoc. Když šly vaším životem tisíce žen — co vám záleží na mně? Co ode mne chcete, teď, když musíme umřít? Chcete mi připamatovat nějaké ujednání, kterému rozumíte tak, jak to teď potřebujete? Ujednání, k němuž jsem přisvědčila, protože nebylo jiného prostředku, jímž bych mohla pomoci svému otci a svému příteli?"
"Ano!" odvětil Ellissen nepohnutě.
"Chcete tedy využíti tísnivé situace, v které jsem tehdy byla? Připomínáte mi teď, před koncem, na onen vynucený slib? Je to rytířské, Ellissene?"
Ellissen mlčel, Gizela slyšela jeho rychlý, těžký dech, viděla jeho velké ruce objímající křečovitě zábradlí.
"Tak lehko mi neuklouznete," zašeptal pak. "On — nebo já — budeme mít stejnou vyhlídku. Tamhle stojí letadlo! Můžeme ještě hledat nějakou loď, než se docela vzdáme osudu. Budeme losovat, kdo zvítězí. Nenajdeme-li na cestě loď, bude to znamenat jistou smrt — pro nás zde na L. P. 1 i pro člověka v letadle. Neboť ten se už nesmí vrátit."
"A najdeme-li tlakové ventily a — vrátíme se mezi lidi?"
"Jeden z nás dvou musí letět — zítra — jeden tu je zbytečný. Vyhraje-li Droste — neuvidíte mě už, i když najdu loď — ale vyhraji-li já a budu-li moci zůstat tady —"
Náhle je osvětlil paprsek světla.
"Gizelo —," byl to hlas Drostův, "hledám tě — kdo je —?"
"Přijde hned!" odvětil Ellissen silným hlasem.
Světlo zhaslo. Droste se vzdálil.
Ellissen — Gizela, myslil si Droste ulekaně — přišel jsem pozdě — všechna dobrá předzevzetí mi nebyla nic platná — ztratil jsem ji. Mohl jsem si to pomyslit — či jsem slepý? Pročpak nasadil Ellissen život? Proč letěla ona s ním do nejistoty? To mohla učinit jenom proto, že důvěřuje — že ho miluje!
Vzpomínal na její polibky, když ležel sláb a bezmocný ve svém pokoji. Co všecko jí řekl, co se jí pokusil vysvětliti! Lze ztracený čas nahradit slovy? Porozuměla mu? Mohla ho pochopit? A její polibky — nebyly něžné a mateřské, konejšivé, ano — zdaž ho nelíbala tak, jako se líbá děcko, které je v horečce a nechce se upokojit?
Sám toho jsem vinen, uvažoval Droste zoufale, kráčel jsem léta kolem ní — a teď, kdy si ji jiný získal, pláču pro ni! Jaké mám právo? Že to bylo přání jejího otce? Směšné — já si myslil, že to postačí !
Ale já ji přece miluji, uvažoval zoufale. Budu se bránit! Nenechám ji Ellissenovi — dosud nejsem mrtev. Musím s Ellissenem promluvit — možná, že se mýlím, přemýšlel v záblesku nové naděje.
Běžel přes plošinu, hledal nějakou cestu, nějaké východisko.
Pak stanul před letadlem. Ihned se uklidnil, oddychl si, neboť viděl vyřešení. Vstoupil do stroje, prohlížel měřič benzinu. Palivo vystačí na osm set kilometrů — možná, že na méně, počítal.
Jeden z nich musí opustit L. P. 1. — Jeden musí navždy zmizet, druhý zůstane s nadějí, že zůstane na živu, s nadějí, že bude zachráněn spolu s Gizelou.
Teď byl Droste docela kliden. Ve všech případech se najde východisko, pomoc, vyřešení, vyrovnání.
Vstoupil do pokoje mužstva.
Schmiedecke tu seděl zamyšleně.
"Konečně vím, co se stalo s Damskym — jsem už všecek blázen od přemýšlení," pravil Schmiedecke a přejel si rukou po lepce. "Damsky byl šílený!"
"To přece víme!" odvětil Droste udiveně. Schmiedecke zádumčivě přisvědčil.
"Pořád přece mluvil o tom, že musí udělat pořádek — pamatuješ si ještě — pořád chtěl dělat pořádek — pořádek — a pak, když otočil kohoutky plynu a nás omámil, odvlekl všechny na svá místa: několik do kuchyně, některé do postelí, některé do herny, dal jim karty do rukou — a nás oba dovlekl do velitelského pokoje."

"A Girarda zase do strojovny. Girard ležel tam, kde schoval ventily."
Schmiedecke rozevřel ústa, zachvěl se a přidržel se stolu. "Proklatě!" řekl potom, "kdyby byl Damsky neměl svého koníčka v podobě pořádkumilovnosti, nebyli bychom teď tak blízcí utopení. Jakou práci vykonal! — Vždycky jsem si myslil, že ten člověk dovede dobře pracovat!"
XXIV.
Nečinně čekat, až bude konec, při tom seděti v malé kajutě a zírat na mořskou hladinu, která se hrozivě a ustavičně zvedá. Droste nahlížel, že musí dát posádce nějakou práci, že by ji zabíjel, kdyby ji trvale udržoval v šachu revolvery. Odvolal stráže, shromáždil mužstvo kolem sebe a bez obalu vyložil, jak vážná je situace.
O Girardovi pomlčel. Vysvětlil jim svůj plán, prohledati přístaviště soustavně, a utvořil tři oddíly. Jeden oddíl postavil k ručním pumpám. Obtížný, nekonečný a skorem zbytečný úkol. Druhý oddíl měl prohledávat plošinu s jednoho konce, třetí oddíl s druhého konce.
Mužstvo se rozptýlilo s ulehčením — byla práce. Není tedy přece ještě všecko ztraceno. Zaměstnanci se vrhli na pumpy. Každý chtěl být první. Bylo úlevou napínat svaly — nejistota snáze uběhne, snad mezitím připluje nějaká loď, snad se najdou tlakové ventily. Letadlo v poledne vyletí, aby hledalo pomoc. Náhle bylo plno nových nadějí, náhle byla nová důvěra. Kuchyně se naplnila vyrabovanými potravinami. Celé hodiny byli lidé na nohou a skorem veselí. Všude se hemžili pracující a vzrušení lidé.
Gizela se uchýlila do kabiny Drostovy. Veliký skříňový kufr stál v rohu, postel byla rozházená a špinavá, neboť Droste v ní spal už několik dní obut a oblečen. Gizela se pustila do stahování ložního prádla, vymetla z pokoje prach a špínu, jako by to byla teď nejdůležitější práce.
Dosud nemluvila s Drostem. Hledala ho ještě večer potom, aby mu řekla o chování Ellissenově — ale Droste už spal, když ho našla, měl tak vyčerpaný, zoufalý obličej a ležel tak malátně na svém úzkém loži, že opět tiše zavřela dveře, aby počkala, až bude den.
Bylo jí jasno: jeden musí letět — nesmí se opominout možnost přivolati pomoc. Jsou jenom dva lidi na L. P. 1, kteří dovedou řídit letadlo, Ellissen a Droste. Nemohl žádat Ellissen, aby letěl Droste? Nemohl se odvolávat na nebezpečí, kterého se odvážil, aby vyhledal L. P. 1? Může se přece zdráhat letět! Droste neřekne ani slova.
Není-li hezké a obětavé od Ellissena, že se nabídl, že bude s Drostem losovat?
Prohraje-li Droste, poletím s ním, uvažovala a zmocnil se jí hluboký klid, jako by tím byla našla vyřešení, které jí vracelo duševní rovnováhu.
Bude jednat zbaběle, když půjde s Drostem na smrt? Je zbabělostí obětovati sebe samotnou, aby člověk, jehož milujeme, měl snazší umírání?
Otevřela těžký skříňový kufr hledajíc prádlo na úzkou postel. V tom zaslechla šramot, jako by někdo opatrně otvíral dveře.
Otočila se.
Girard stál za ní, měl ruce rozpjatý, jako by se chtěl na ni vrhnout.
Gizela ustoupila.
"Promiňte," pravil Girard zdvořile a strčil ruce do kapes, jako by hledal kapesník, "pan Droste mě posílá." Učinil pohyb k skříňovému kufru.
Gizela odstoupila. Girard rozevřel skříň a vyňal odsud černý, kožený kufřík.
"Otevřela jste ten kufřík?" zeptal se klidně.
Gizela zavrtěla udiveně hlavou.
Girard se hned otočil a odešel z pokoje bez pozdravu. Bernard že poslal Girarda? Gizela přistoupila ke dveřím.
"Dejte sem ten kufřík!" ozval se náhle ostrý hlas Ellissenův. Pak slyšela oddychování dvou zápasících mužů.
Pootevřela dveře. Ellissen Girarda sevřel, Girard se zoufale bránil. Zápasili mlčky a houževnatě. Ellissen se pokoušel vyrvati Girardovi kufřík. Náhle Girard odhodil kufřík od sebe, kufřík sklouzl po chodbě, narazil na stěnu a rozevřel se.
"Ventily!" zasípěl Ellissen a jediným škubnutím se vyprostil ze sevření Girardova. Girardova hlava odletěla pod ranou Ellissenovy pěsti, nohy se mu podlomily a on klesl na zem.
Gizela pohlížela na Ellissena těžko popadajíc dech. Ventily!
Ellissen zíral na omdlelého muže u svých nohou, pak uchopil Girarda za hlavu, táhl ho za sebou, uchopil kožený kufřík a rozevřel dveře jedné kabiny.
Ellissene! chtěla zavolat Gizela. Přitiskla však ruce k ústům a naslouchala s hlavou nakloněnou vpřed.
Ale z pokoje, v němž Ellissen zmizel, se neozval ani hlásek.
Gizela se posadila na postel, jejíž prostěradlo spadalo až k zemi, a snažila se přemýšleti.
Ventily! Ellissen našel ventily! Teď je zase všecko dobré — Droste nemusí letět, ona řekne Ellissenovi — co řekne Ellissenovi?
Zdálo se jí, že už slyší tupý zvuk Dieselových motorů, že spatřuje ostré světlo reflektorů na obloze.
Poslouchala, ale z pokoje, v němž Ellissen zmizel, se neozval ani hlásek.
Proč neběží Ellissen chodbami a nekřičí, že jsou ventily nalezeny? Proč nechává lidi dosud v smrtelné úzkosti? Proč odvlekl Girarda do toho pokoje? Zabil ho snad?
Pojednou se ozvaly hlasy v chodbě. Gizela si dala vlasy do čela, rychle vstala a otevřela dveře.
Schmiedecke s montéry stál před kabinami.
"Teď se pustíme do hledání tady!" zvolal Schmiedecke na Gizelu. Vypadal důvěřivě.
Ellissen už ventily našel! chtěla odpovědět Gizela.
Vtom se otevřely dveře kabiny a objevil se Ellissen po boku Girarda, který si šátkem utíral obličej.
"He, Schmiedecku," volal Ellissen, "tady v těch kabinách jsem už všecko zpřevracel, tady ty věci nevězí! Girard hledá a

já na něho dávám pozor! Kdybychom tady ty věci neměli najít!" Zasmál se docela vesele a spokojeně.
"Dívala jste se už v kabině Drostově?" ptal se Schmiedecke Gizely. Dívka zavrtěla roztržitě hlavou, otevřela dokořán dveře a zírala za Ellissenem, který kráčel s Girardem chodbou dolů.
XXV.
Ellissen našel Drosta ve strojovně.
"Hledám vás!" zvolal Droste.
"A já hledám vás!" zasmál se Ellissen.
Stáli proti sobě a dívali se na sebe zkoumavě.
Ten člověk má odvahu, myslil si Droste; čím blíže jsme smrti, tím je veselejší.
Na to se musí Ellissena zeptat.
"Jste vždycky tak vesel, když je malá naděje na život?" Ten člověk je fenomén. Měl žít o několik set let dříve, mezi zocelenými muži, kteří nikdy neodkládali meče.
"Mně se to líbí, když je tak teplo," Ellissen se posmíval, "když je zima, bývám zpravidla uzavřenější. Posaďme se tady, Droste, chcete přece se mnou mluvit — zůstaňte tu, Girarde, potřebujeme vás. Girard se totiž stal mým komorníkem, nespustím ho už s očí. Girarde, přiznejte se teď, že jste nás úmyslně přivedl do téhle nemilé situace? Buďte upřímný, Girarde!"
Girardův obličej se zachmuřil.
"Posaďte se, Girarde!" Ellissen pokynul vesele. "Kdy poletíme?" obrátil se k Drostovi.
"Poletíme spolu?" ptal se Droste chladně. To by nebyla krásná smrt s tímhle šklebícím se dobrodruhem.
"Ne — stačí, když jenom jeden z nás scípne!" odvětil Ellissen přívětivě. "Přistaviště je sice veliké, ale přece jen trochu těsné pro dva muže, jako jsme my. Rozumíte mi přece, ne, mladý příteli?"
"Nejsem vaším mladým přítelem," odvětil Droste klidně, "ale také se domnívám, že jeden z nás dvou je tu zbytečný!"
"To je slovo muže k muži." Ellissen vytáhl dýmku a nabízel Drostovi tabák. Droste však, jak se zdálo, nepozoroval Ellissenovu ruku. Také vytáhl dýmku, černé zakouřené, rozkousané dřevo, otřel ji zálibně o kazajku, nacpal a zapálil. Sirku odhodil daleko od sebe.
Ellissen mlčky čekal, pak sáhl i on do kapsy a vyňal zápalky.
"Zdá se, že si rozumíme," mínil uznale, "škoda, byl bych býval rád, kdybyste si zakouřil z mého tabáku!"
Droste na něho pohlédl tázavě.
"Jsem citlivý člověk — později bych měl méně výčitek svědomí!" dokončil Ellissen přívětivě a vtáhl kouř do dýmky.
"A jak to je?" zeptal se potom. "I když letec najde nějakou loď — zmizí navždy s obzoru toho druhého?"
Droste přisvědčil.
"Líbíte se mi," řekl Ellissen upřímně a plácl Drosta na rameno. "Nemusíme plýtvat zbytečně slovy, víme hned přesně, co si máme říci."
"Máte pravdu — je nejlíp, když zavřete ústa!" Droste vstal a vyklepal dýmku.
"A žádné dojemné loučení." Ellissen opět vyňal krabičku sirek. "Poneseme svůj osud jako muži. Chcete táhnout první?"
Ulomil u jedné sirky hlavičku a skryl obě dřívka v ruce, takže jen konce vyčnívaly. Držel je proti Drostovi.
Droste na něho pohlédl jasně a natáhl ruku.
Ellissen sklopil oči. "Proklatě!" Stiskl rty. "Nechci ty věci držet — Girarde — tu máte —"
Podával dřívka Girardovi.
"Nezapomeňte nikdy být člověkem, Ellissene! Gizela ví, co je to člověk!" pravil Droste klidně.
"Táhněte konečně," vzkřikl na něho Ellissen, jeho obličej byl bledý, jako by jej křídou natřel.
"Levá ruka," zvolal pak.
"Zbývá tedy pro mne pravá — zkrátka, prohrál jsem."
Girard otevřel pravou ruku. Droste vzal svou sirku. Byla to sirka bez hlavičky. Zíral na ten kousek sirky. Tady ležel osud — nebylo mu dopřáno zůstat u Gizely…
"Nu tak!" zasmál se Ellissen s ulehčením. "Nu tak," vzdychl, "srdečný dík, příteli komorníku!" Zamžikal na Girarda.
Girard sklopil hlavu.
"Odstartuji ihned, jděte ke Gizele a zabavte ji, dokud neodletím," řekl Droste skrze zuby. "Doufám, že to bude za několik minut."
"Droste!" volal Ellissen stísněně.
Ale Droste se už k němu neotočil; rychle odešel ze strojovny.
"Fuj! U čerta, to bylo napětí! Ale nebesa neopustí starého polárního letce!" Ellissen se zase posadil.
"S pomocí boží a mou!" dodal Girard a otevřel druhou ruku. I zde ležela ulomená sirka bez hlavičky.
XXVI.
Když chtěla Gizela odejít z kabiny, stanul ve dveřích Ellissen. Čekala, až Schmiedecke odejde z místnosti, pak ustlala postel a zavřela kufry. Zvolna se jí zmocňoval pocit nebezpečí. Musí mluvit s Drostem, musí mu říci, že Ellissen má ventily, které Girard schoval. Dosud nemohla chápat: Ellissen ví, kde jsou ventily, má životy všech ve svých rukou a — mlčí!
Gizela byla zmatena, pochybovala o sobě, o světě, o Ellissenovi, o všem. Co se tu stalo? Ellissen — zrádce? Proč? Jaký by to mělo účel?
Vzpomněla si, co se o Ellissenovi vyprávělo: že se Ellissen v okamžicích nebezpečí stává dravým, sobeckým zvířetem, které nedbá života svých kamarádů, které jde i přes jejich mrtvoly — což o tom Ellissen sám nemluvil oné noci ve Fayalu, když seděl za stolem v onom hostinci?

Pojednou věděla, tušila, proč tak jednal — přiměl Girarda, aby mlčel, stal se jeho společníkem, když ho byl srazil k zemi.
Když chtěla odejít z kabiny, stanul Ellissen ve dveřích, tak, jak ho už jednou v nich viděla stát — ruce o veřeje opřeny, jako by je chtěl roztrhnouti. Jeho bledý obličej byl napjat, jako by poslouchal nějaký zvuk, který očekával.
"Zůstaňte tady," pravil drsně a vtlačil ji zpět do pokoje.
Opřela se o jeho ruku, byla však odstrčena jako dítě, až usedla na postel.
"Hledáte Drosta?" ptal se. "Přicházím od něho, nechce být teď vyrušován!"
Posadil se proti ní, seděl jako obr na malé ocelové židličce, mohutné ruce měl složeny na kolenou a nakláněl se k ní.
Gizela na něho pohlížela pevně. Lže? Poslal ho sem vskutku Bernard?
"Vzpomínáte si na náš rozhovor včera v noci?" zeptal se zvolna a díval se na ni svýma jasnýma, bezbarvýma očima.
"To byl přelom osudu, celý život jsem čekal na ten přelom, byla to krise — a teď je po ní!" Přikývl ztrnulým obličejem.
"Ptal jsem se vás, Gizelo — je jenom jedno východisko — Droste nebo já — a vy jste mlčela a neodporovala jste mi. Vzali jsme na poradu osud."
"Bernard!" vykřikla Gizela a chtěla se vyřítit z pokoje, leč Ellissen ji zadržel.
"Tady zůstanete!" zvolal rozčileně. "Teď už není žádný Bernard — losovali jsme a on prohrál."
Gizela na něho pohlížela, potom zbledla. Znovu usedla, stiskla zuby, aby ovládla bouřící se city. Zavřela oči.
To byl Ellissen. Skutečný Ellissen bez slupky. Losoval o život a o smrt. Bernard prohrál!
Jaká to byla hra? Kdyby byl prohrál Ellissen, byly by se ventily náhle našly — teď prohrál Bernard, Ellissen se ho zbavil — a pak — až Bernard odletí vstříc jisté smrti — potom se jistě ventily také najdou — pak budou všichni zachráněni šťastnou náhodou, o které Ellissen ví už nyní.
Zoufalý hněv se zmocnil Gizely. Chvěla se.
"Kdo prohraje — nesmí se vrátit — nesmí se už objeviti — ten je zajisté navždy ztracen — to jste si jistě také vymínili?" zeptala se tiše a sepjala ruce.
Ellissen přisvědčil.
Ten zločinec! Ten bídník! Právem ho lidé proklínají!
Což neřekl, že silnější vítězí? Kdo byl teď silnější?
"Začínáte být rozumná." Ellissen jí položil těžkou ruku na rameno. Gizela se nepohnula, zavřela oči. "To je osud, Gizelo — kdybych byl já prohrál — seděl by teď tady on — i já bych byl odletěl — bez rozloučení jako on."
Dosud není pryč, uvažovala Gizela poslouchajíc hukot motoru, Ellissen mě tu drží, to vím, nemohu nyní k Bernardovi — musím Ellissena… kdo je tu silnější?
"Bez rozloučení," pravila tiše, "to je tvrdé!"
"Ale velmi mužné a statečné," Ellissen se usmíval opatrně. "Můžete být na něho hrdá!"
"Gizelo!" Ellissenova hlava byla těsně u jejích úst, "Gizelo — dosáhl jsem, co jsem chtěl — mohu teď mluvit, Gizelo — nikdo už nestojí mezi námi. — Tato nebezpečí — miloval jsem je, neboť těmi nebezpečími jsem zvítězil. Odejdeme — do jiné země — kde nás nikdo nezná — do hor, kde stále svítí slunce — celý život jsem na to čekal, nikdy jsem nevěřil, že se dočkám splnění té touhy — Gizelo!"
Vstal a pokoušel se ji přitáhnouti k sobě.
Náhle sem dolehl hukot rozbíhající se vrtule.
"Gizelo!" Ellissenův obličej byl nad ní.
"Bídníku!" řekla Gizela náhle a pohlédla mu zplna do obličeje.
Ellissen zbledl, jeho obličej se vpadl.
"Bídníku!" Odklonila se nazpět a nespustila zraku s jeho očí.
Byla to nenávist, bylo to pohrdání? Pohlížela do očí člověku, který četl její myšlenky, který tušil, že ho prohlédla, který se náhle začal třásti, veliký, silný muž, obr, bezohledný, jen svůj cíl mající před očima, ale konečně přece jen ubohý člověk, který ztroskotal o sebe samotného.
Ellissen chtěl mluvit, udělal bezúčelný, ubohý posunek rukou, přivřel oči a škubal rameny, jako by plakal.
Ona ví vše — cítil, že ví všecko, že ví o jeho zradě, že tuší, jakou hru sehrál s Drostem. Byl si vědom své podlosti, své bezuzdnosti a svého bídáctví, spáchaného na tom člověku. Doufal, že se vrátí do života, a teď ztroskotal o vlastní sprostotu.
Čím mu je život, když jím bude i tato dívka zde pohrdati?
Hukot motoru opět ustal.
Dosud stála Gizela proti Ellissenovi a dívala se mu do očí.
Jestli teď promluví — uvažoval Ellissen — jestli teď řekne slovo, ukáže-li mi pohrdání — já — já —
Hlavu měl prázdnou a mrtvou.
Kdyby mi byla podala ruku, byl bych se stal člověkem.
Hnusil se pojednou sobě samotnému, odtáhl ruce od těla, aby se sebe nedotýkal.
Náhle obličej Gizelin změkl. Byl to ubohý, opuštěný člověk, nebohý pes, který zoufaje sám nad sebou, sebou samotným pohrdá, který si nedovedl pomoci jinak než klamem a zločinem!
Je nějaký most k němu?
A Gizela mu podávala ruku.
Ellissen pohlédl na tu ruku jako na zázrak. Svaly v obličeji se mu chvěly. Dotkl se té ruky váhavě, pak se otočil a odešel hřmotně z pokoje. Seběhl se schodů, běžel k letadlu, jehož vrtuli Schmiedecke znovu roztáčel.
"Droste!" křičel Ellissen v běhu, "Droste!" Protlačil se shromážděným mužstvem a zastavil se u letadla.
Droste se sklonil dolů.
"Máte přijít na okamžik ke Gizele," řekl Ellissen rychle.

Droste zavrtěl hlavou a pokynul Schmiedeckovi.
"Neslyšíte, člověče!" křičel Ellissen divoce, "Gizela chce a musí s vámi hovořit — Gizelin život na tom závisí — jděte k ní!"
Droste na něho udiveně pohlédl, pak stiskl zuby a vystoupil z letadla.
"Za dvě minuty jsem zase tady!" řekl klidně, když odcházel řadou lidí, kteří před ním ustupovali.
Ellissen čekal, až Droste zajde do domu. Pak se vyšvihl do letadla. "Spusťte!" rozkřikl se na Schmiedecka, který na něho roztržitě pohlížel. "Neslyšíte? Roztočit!"
Ucítil ruku na rameni. Girard stál vedle něho a šklebil se posměšně.
"To by se vám tak mohlo hodit, milý příteli," řekl výhružně, "poletím s vámi, chci pryč s téhle plechové krabice! Najdou-li nás, dá mě Droste zatknout a budu v bryndě! Pojedu s vámi!" Vstoupil do letadla.
"Varuji vás, Girarde! Nevíme, jestli se setkáme s lidmi! Vystupte, je-li vám život milý!"
"Můj život," odvětil Girard výsměšně, "nemá v této chvíli ani tak velkou cenu jako váš." Přivazoval se pevně. "Raději letím s vámi, mě neobalamutíte, neboť vy jste poslední člověk, jemuž se něco stane!"
"Girarde!" varoval ho Ellissen netrpělivě. Schmiedecke spustil vrtuli.
"Zůstanu tady!" křičel Girard s revolverem v ruce, "spolu přistižen, spolu pověšen!"
"Schmiedecke!" Ellissen pokynul. "Ventily," pravil, jenže Schmiedecke mu nemohl rozumět pro hluk vrtule, "ventily leží v kabině číslo 45 — v černém koženém kufříku!"
"Hotovo?" vzkřikl pak.
"Hotovo!" odvětil zaražený Schmiedecke. Ellissen přidal plyn, letadlo vyrazilo po plošině provázeno křikem lidí. Opsalo příkrou křivku, sklonilo se ještě jednou nad plošinu, opsalo hluboký kruh. Schmiedecke viděl Ellissenův obličej. Vítr vzdouval Ellissenovy vlasy. Schmiedeckovi se zdálo, že vidí, jak se Ellissen směje a křičí. Pak vystoupilo letadlo příkře k nebi a zmizelo na jihovýchodě, ve směru, kde lodi zřídkakdy plují.
XXVII.
V noci z osmnáctého na devatenáctý červenec — byla to jasná noc a hvězdy Jižního kříže svítily jako slunce — spatřila stráž na vlečném parníku ‚Pillau', křižujícím na třicátém stupni šířky, na jih od směru plavby světla na obzoru. Krátce, krátce, krátce, dlouze, dlouze, dlouze, krátce, krátce, krátce… krátce, krátce, krátce, dlouze, dlouze, dlouze, krátce, krátce, krátce. V rytmu mezinárodního nouzového signálu SOS vyskakovaly dlouhé světelné paprsky k nočnímu nebi jako prsty volající o pomoc.
Kapitán Schneider, který už dvacet let velel na ‚Pillau', svolal na lodi pohotovost a vyprávěl později pyšně, že staré kotly daly páru na šestnáct uzlů. Byl to výkon na osmnáctiletý bývalý nákladní parník, který byl počítán a stavěn na dvanáct uzlů.
‚Pillau' se ihned spojila jiskrově s parníkem ‚Tanger II', vezoucím materiál. ‚Tanger II' křižoval dvacet námořních mil severněji a zaměřil ihned směrem k udanému zaměpisnému bodu.
Kapitán Schneider nepochyboval ani okamžik, že nouzové signály vycházejí od pohřešované L. P. 1, a také neztratil odvahu, když při východu slunce nebyly světelné paprsky viditelny a mohl se spoléhat jedině na vypočtený směr.
Asi v osm hodin ráno dne devatenáctého července — byl to jeden z nejparnějších dnů toho roku, takže i pod stínícími plachtami kapitánova můstku bylo vedro jako v peci, až oči vylézaly z důlků — dorazila ‚Pillau' k L. P. 1. Plošina ležela těsně nad hladinou vody. Naštěstí bylo moře už několik dní neobyčejně klidné, jinak by se bylo jistě přihodilo větší nějaké neštěstí, nebo by byly vznikly škody narážejícími vlnami.
V jedenáct třiatřicet středoevropského času dorazila ‚Pillau' na doslech k L. P. 1. Také parník s materiálem, ‚Tanger II', dorazil za půldruhé hodiny potom.
Kapitán Schneider, který se dal ihned převézt a který poprvé vstoupil na palubu L. P. 1 — později tam zdomácněl, neboť byl pověřen námořním velením na tomto plovoucím ostrově — našel tu shromážděnu křičící a veselou společnost, která ho přivítala bouřlivým ‚hurá!', jako by byl nějakým cizím knížetem, který podnikl cestu pro zábavu. Našel — až na to, že bylo přístaviště ku podivu hluboce potopeno — všecko v nejlepším pořádku, divil se jen, že dostal od inženýra Drosta, jemuž byl přímo podřízen, rozkaz, aby dal ihned připravit pro všechno mužstvo zvlášť bohaté jídlo, ještě dříve, než dorazí parník s materiálem.
Droste, který byl stejně jako mužstvo velmi vesel, vypočítával, že jsou blízko předem určeného místa k zakotvení, 30° 17' 23" západní délky a 32° l' 34" severní šířky, a že mohou k tomu místu dorazit za jediný den, použijí-li ‚Tanger II' také jako vlečného parníku.
Vůbec se zdálo, že Droste nemá klidu. Připoutal lany ‚Pillau' a ‚Tangera II' k L. P. 1, aniž dopřál času k přeložení zásob. Kupodivu nikdo z posádky nemluvil o tom, co se dělo, když L. P. 1 bloudila, ani mužstvo o tom spolu nehovořilo, když společně pracovalo.
Schneider jaktěživ neviděl tak ochotné a pracovité mužstvo jako na L. P. 1. I jeho výtečně disciplinovaná posádka byla nakažena rozmachem a pracovitostí lidí na L. P. 1.
Ale volné chvíle večerní byly takřka ustavičnou slavností s hudbou a tancem, jako by byli překročili poledník. Droste sám se kupodivu kapitána Schneidera zúčastnil toho řádění a dcera brémského majitele loděnic, Lennartze, která byla přítomna na L. P. 1, což bylo zvláštní, vydržela celé hodiny tančit s námořníky, montéry a hotelovými zaměstnanci.
Kapitán Schneider byl rád, když L. P. 1 dovlekl na určené místo a když se přikročilo k zakotvení, načež byl propuštěn. V jeho mužstvu totiž vznikla jakási nespokojenost, neboť mužstvo si přálo trávit večery stejně nedisciplinovaně vesele jako na L. P. 1.
Teprve za mnoho měsíců potom, když byl kapitán Schneider jmenován námořním velitelem přístaviště pro letadla, dověděl se o událostech na L. P. 1 a teprve pak pochopil dojmy a události, kterých byl svědkem a kterým dříve nerozuměl.

XXVIII.
Emmerich, malý, štíhlý Emmerich, který se sotva držel na nohou vyčerpáním a ospalostí, vyběhl po schodech ke kanceláři svého šéfa. Dosud slyšel ve svých velkých, odstávajících uších ostrý zvuk jiskrových výbojů, ale smál se tiše rozčilením a tiskl k ústům papír, aby utišil prudké oddychování, které mu hrozilo rozskočením úzkých prsou.
Vběhl do pokoje slečny Zunkové, bez ptaní otevřel dveře svatyně tak rychle, že ulekaná slečna neměla ani kdy zabrániti mu v tom prudkými slovy.
Pak se zastavil u židle svého šéfa, lapal dech a byl blízek omdlení.
"Copak je, Emmerichu? Posaďte se nejdříve," pravil Lennartz znaveným, tichým hlasem a zvedl hlavu. Jeho obličej byl vpadlý starostmi a přepracováním, oči ležely hluboko v důlcích, rty jako by mizely v sevřených ústech.
"Mám ho!" Emmerich přitiskl proužek papíru k prsům. "Droste," řekl pak šťastně. "Tady je! A všecko v pořádku!"
Položil papír opatrně na stůl před Lennartze.
Lennartz pohlédl na papír.
"Přečtěte mi to, Emmerichu, vždyť jste to stenografoval!" řekl zvolna a přejel si rukou čelo. Jako by odhrnoval záclonu, jeho oči dostaly lesk, čelo se mu chvělo.
"Jiskrová zpráva od L. P. 1. Na palubě všecko v pořádku, pokusíme se ihned odvléci, ‚Tanger II' a ‚Pillau' dorazily, doufáme zítra dosíci místa zakotvení. Gizela na palubě," pravil Emmerich, aniž pohlédl na papír. "Mně adresováno, Emmerichovi, osobně! A potom tu stojí ještě něco pod tím, pane Lennartzi! Stojí tu —" Emmerich položil prst na ústa — "Obtíže od Pechtolda, prosím opatrnost! To tu stojí!" Emmerich natáhl hubený ukazováček a ukazoval na list papíru.
"A mně adresováno! Přec jen bylo velmi důležité, že jsem tam zůstal sedět, Droste věděl, že se na mě může spolehnout!"
Přejel si rukou oči, které se mu zavíraly. Jeho obličej zešedivěl, opřel se o lenoch.
"Pane Lennartzi," šeptal a tápal po opěradle.
Lennartz zíral na papír, přejížděl prstem písmo, které nedovedl čísti.
"Na palubě všecko v pořádku," opakoval tiše, "Gizela — Droste —" nabral zhluboka dech, "a co ještě, Emmerichu — děkuji ti, chlapče — je tu ještě něco —? Pohlédl na Emmericha, ale Emmerich se nehýbal, Emmerich zatím usnul, ležel s hlavou o paži opřenou, jeho hubený obličej s nepodařeným knírem byl skloněn na stranu.
Lennartz přistoupil těsně k Emmerichovi.
"Osobně — Emmerichovi — jiskrová stanice —" šeptal Emmerich ve spaní a usmíval se.
Ve dveřích stála slečna Zunková.
"Hned aby —" pravila slečna Zunková rozzlobeně, když viděla spícího Emmericha, ale Lennartz zvedl prst k ústům. Sklonil se, vyzvedl lehkého, hubeného Emmericha, odnesl ho do vedlejšího pokoje a položil ho opatrně na pohovku.
"Přikryjte ho a nechte ho vyspat," pravil udivené slečně Zunkové, jež beze slova otevřela skříň a vyňala těžkou pokrývku. "Tou pěknou pokrývkou?" ptala se překvapeně, když Lennartz přisvědčil. Její vysoký účes se kolébal.
Lennartz opět usedl k psacímu stolu.
Bílý terč telefonu se zachvěl.
"Tady je ministerstvo financí, ministerský rada Karleis," hlásil se suchý hlas. "Volám vás osobně, pane Lennartzi, byl jsem bohužel několik dní na cestách a svůj resort si musím sám vyřizovati, jinak byste už byl dostal zprávu. Nuže, samozřejmě jsem ochoten povoliti prodloužení smlouvy, i když přístaviště pro letadla zakotvíte o několik dní později. Dvaadvacátého už můžete míti nějaký peníz z té částky. Máme právě nyní veliký zájem, chápete, od té doby, co je ratifikována azorská smlouva mezi Francií a Portugalskem, jsme naprosto ochotni podporovati každou snahu, která učiní letadla nezávislými od azorských letišť.
K tomu se ještě vrátím. Dokonce už teď vám mohu prozradit, že už došly první návrhy, aby bylo zřízeno více přístavišť, a jistě budou schváleny. To je nade vší pochybnost — Blahopřeji vám, pane Lennartzi, rozumí se, že se obrátíme na vás, na vaše zkušenosti a na vaši loděnici, až dojde k zadávání."
"Řekněte mi, prosím, malou informaci," Lennartz si odkašlal, neboť mu hlas selhával, "obrátil se na vás v poslední době můj ředitel Pechtold s prosbou o prodloužení smluvené lhůty — obával jsem se totiž, že nebudu k stanovenému termínu hotov."
"Pechtold — Pechtold?" ptal se Karleis, "ach, ano, vzpomínám si, ten pán z vašeho závodu s kozí bradkou? — Ne, nikdy jsem s ním nemluvil od té doby, kdy jste mi ho představil."
"Ani vás nevolal, pane ministerský rado?"
"Ne, ne — vzpomínám si přesně — nikdy jsem s ním od té doby nemluvil!"
Lennartz pustil sluchátko. Pechtold! Tady byl důkaz! Lennartz se chvěl vztekem, pak se díval na své ruce, dokud se neuklidnil.
"Chtěl bych mluvit s panem ředitelem Pechtoldem, slečno Zunková."
Když za půl hodiny, v které telefon v šéfově pokoji si neoddechl, usedl Pechtold proti němu, díval se na něho Lennartz, jako by ho byl nikdy předtím neviděl.
Nemá žádnou bradu, zjistil Lennartz, nosí plnovous, protože nemá bradu — jistě existuje tajný spolek bezbradých.
Vyhodím ho, ale to vlastně nestačí, dám ho zatknouti pro sabotáž a ohrožování lidských životů!
Pechtold ohnul svůj vous vpřed, aby se naň mohl dívat.
Ujal se slova, dřív než Lennartz promluvil.
"Chtěl bych s vámi mluvit poctivě a zpříma, pane Lenartzi," řekl opatrně.
"To jsem od vás čekal už několik měsíců, bylo by to usnadnilo celou situaci," odvětil Lennartz klidně, uchopil velký ocelový otvírač dopisů a pohrával si jím.
Pechtoldovy oči se přivřely pod pohledem Lennartzovým. "Shledávám, pane Lennartzi, že se má práce v téhle loděnici

už nerentuje. Za dva dni máme dvaadvacátého. L. P. 1 dosud není nalezena a já vidím tak černě do budoucna, že už nemohu s přesvědčením dávat svou práci k disposici."
Lennartz přikývl a pousmál se.
"Vycházíte vstříc mému přání," řekl upřímně.
Chce zachovat klid až do konce. Však ti již odvaha přejde! myslil si Pechtold.
"Obdivuji se vám, s jakou chladnokrevností nesete zmizení své slečny dcery a letce Ellissena," pokračoval Pechtold a čekal na účinek. "Nedá se to bohužel už dlouho utajit, neboť v dnešních ranních listech už je první narážka na to neštěstí."
Vytáhl z kapsy noviny.
Lennartz zamával rukou. "Odvoláme tu zprávu," odvětil klidně.
Pechtold šilhal na těžítko. Z toho muže mu bylo nevolno. I takové případy se už staly, že docela rozumně vypadající lidé v náhlém záchvatu duševní poruchy běželi "amok".
"Lituji, pane Lennartzi, že vám musím dáti výpověď!" Pechtold chtěl rychle skončit rozhovor.
"Já nelituji!" odvětil Lennartz k Pechtoldovu úděsu. "Mám-li být upřímný — je mi to právě potěšením."
Pechtold měřil vzdálenost ke dveřím.
"Jste chytrý člověk," pokračoval Lennartz klidně. "Dovedl jste po léta zatajiti, že jste darebák! Rozhodně to je výkon! I když půjdete, nejsme spolu hotovi. Musím ještě vysvětlit několik věcí, v kterých jste, když důkladně zkoumám, hrál velmi dvojakou úlohu!"
Odtud tedy vane vítr! Řvaní umírajícího lva! Ne, drahý mistře, Lennartzi, toho se nelekne ředitel Pechtold, který bude za několik dní sedět na tomhletom křesle! Lennartz se něco dověděl — co už může vědět? Co lze dokázat? Nic, jestli on, Pechtold, bude v loděnici sedět jako ředitel.
"Jděte!" vzkřikl na něho Lennartz náhle a jeho obličej se pokryl temným nachem. "Pozdravujte ode mne Hanslyho!" volal za mizejícím Pechtoldem, který v domněnce, že Lennartz zešílel, skočil ke dveřím a rychle je otevřel.
Budu ho pozdravovat, ale ne tak, jak si on myslí. Pechtold si narovnal nákrčník, vešel do prázdného pokoje, zvedl sluchátko telefonu a dal se spojiti se "Severským dvorem".
Pak slyšel hlas Hanslyho.
"Hansly," vykládal Pechtold překotně, "musím s vámi mluvit! — Nemohu toho mnoho říci — mluvím z loděnice — musím ihned — já —"
"V této chvíli mám málo času, milý Pechtolde!" odpovídal Hansly nedbale, "chci odjeti odpoledním vlakem do Berlína!"
"Vždyť je všecko v pořádku, jen zůstaňte tady," křičel Pechtold, "L. P. 1 se ztratila a také se už nevynoří a teď je přece všecko dobré — koupíme loděnici za babku. Lennartz jen čeká na nabídku!"
"Nemůžete mě později zavolat do Berlína, Pechtolde?" ptal se Hansly, "právě mi přinesli do pokoje přesnídávku."
"Poslyšte, poslyšte přece," křičel Pechtold, "co tu povídáte o přesnídávce — L. P. 1 —"
"— právě zaktovila," dokončil Hansly, "vynaložte ještě nějaký peníz v té věci a kupte si poledník! Nejste na výši doby, Pechtolde!"
"Hansly!" Pechtold bubnoval na telefonní vidlici. Ale Hansly už zavěsil.
Pechtold opatrně odložil sluchátko. Škubal svůj plavý vous.
Pak zatajil dech, doplížil se ke dveřím a rychle seběhl se schodů.
Dole na něho čekali dva páni.
"Pan Pechtold?" zeptal se jeden z nich zdvořile a nadzvedl klobouk.
Pechtold přisvědčil ztrnule apaticky. — Byl konec.
Ještě jednou se otočil k vysokému komínu strojovny, pohlédl bezduše na vysoké dýmníky, pak vstoupil rychle do čekajícího automobilu.
XXIX.
Reflektory prvního plovoucího přístaviště pro letadla, L. P. 1, letecké plošiny jedna, vrhaly záři na noční nebe.
Osvětlovaly řadu soukromých letadel, ukazovaly jim správný směr, až bzučivě přistály na plošině.
Hotel byl jasně osvětlen a zářil jako žluté slunce, i pokoje mužstva byly osvětleny, ve zvýšeném velitelském pokojíku se lesklo rubínově červené světlo a vrhalo mdlý odlesk na štíhlou světelnou věž, která vévodila nad střechou hotelu a zářila zeleným světlem.
Howard Pringle, šéfreportér World Press Association, jež opatřovala čtyři tisíce časopisů svými zprávami, šťouchl jemně a přátelsky dámu, jež s ním seděla u stolu, a odešel nenápadně z přeplněné jídelny, kde u podkovovitého stolu seděli lidé, kteří se sešli, aby oslavili triumf techniky, spojení pevnin.
Vyšel do noci, vdechoval chladný, jemný vzduch, hned však vyňal černý doutník a zapálil jej labužnicky.
"Milostivá paní," pravil oddychnuv si a uchopil paži velké, štíhlé ženy v dlouhém, lesklém večerním šatě, "to je přece jeden z největších požitků, který si člověk může dopřáti — dobrý, laciný požitek, když můžeme ze zakouřené, přeplněné místnosti vyjít ven do noci a vydýchat čmoud ze svých plící."
"A přece se zdá, že si příliš neVážíte toho požitku," odvětila dáma po jeho boku a pohlédla na hořící doutník.
"Milá Miss Gladová," odhodil doutník přes zábradlí plošiny. Malá jiskřička zmizela v noci, rozplynula se docela hluboko u paty plováků. Pringle za ní lítostivě pohlížel, pak upřel zraky na obzor, kde se zračil úzký pruh mizející noci.
"Lidé jsou a zůstanou romantiky," řekl tiše a zamyšleně. "Tady stojíme na nejmodernější železné konstrukci, kterou lidský duch sestavil, uprostřed oceánu, sta kilometrů vzdáleni od země, klidně a bezpečně, jako ve svých domech z oceli a betonu — a obdivujeme se noci a hvězdám a širému moři."
"Nikdy jsem netušila, že jste romantik," smála se Miss Gladová.
Pringle přisvědčil smutně.

"Dovedl jsem to až dosud tajit," odvětil, "mnohdy je těžké být romantikem. Všecko je bohužel tak zřejmé, bez překvapení, vypočitatelné!"
Poslouchal. Z týlu se ozývalo jásavé volání.
"Slyšíte? To se zasnubuje mladý vynálezce s dcerou majitele loděnic. Toť mladé štěstí a ‚happy end' zrovna jako v tisících filmech.
"Hezké děvče je ta nevěsta!"
"Viděla jste v happy endu už někdy ošklivou dívku?" zeptal se Pringle udiveně. "V životě to vskutku je takové, jak to ti básníci ve svých dílech vymýšlejí. Život už nemá žádnou fantasii!"
"Štěstí, že ještě existují básníci, jinak by nebylo na světě k vydržení nudou!" odvětila Miss Gladová čtveračivě.
Pringle se zamyšleně zastavil před velkým, rozbitým oknem a významně svraštil obličej.
"Vysmíváte se," pravil s povzdechem a pozoroval bedlivě prázdné okno. Miss Gladová na něho zírala překvapeně.
Pringle se k ní otočil s lehkým, nedbalým posunkem.
"Podívejte se sem — rozbitá okenní tabule — prozatímně prkénky pobitá — náhoda — nic — jen kus rozbitého skla. Ale tady, půda poškrábaná, jako by tu byl nějaký člověk uklouzl, díra, jako by tudy kulka projela." Učinil lítostivý posunek. "Sem právě musí přijít básník! Jak podivuhodný, dojemný, strašný a jímavý příběh bych dovedl vymyslit jen o tomto rozbitém kousku okenního skla!"